התבונה

גליון סיכום מאת אגודת בני הישיבות לחיזוק ורוממות קרנם של בני הישיבות

06-27
צבא חרדי, היתכן?!
לקט מאמרי תבונה מתוך גליונות אני חומה

28-43
על גבי חרשו חורשים
האם ניתן לנצח את הרוח באיומים חומריים?

44-46
ונקלותי עוד מזאת
החרפה והביזות שכלל ישראל מוכן לספוג על קיום דברי התורה

46-52
המכתב שנכתב בדמע
דעת תורתו של מרן רבי עובדיה יוסף זצוק"ל - תחקיר עומק ומכתבים היסטוריים

"וכמה גדולה זכותם של האנשים המתחזקים בעת הזאת לבקש עצות ותחבולות לאזור חיל לעמוד במערכה נגד מצוקי הזמן, והיינו על ידי שיבקשו תחבולות להגדיל התורה והמצוה שלא תשתכח ח"ו מישראל. והזכות גדולה הרבה יותר ממה שלפנים, שאינו דומה מי שימצא מתנדב לקבל על עצמו לרומם כבוד המלך בעת שהארץ שקטה וחילו רב ועצום למי שמתנדב מעצמו לעמוד בקשרי המלחמה בעת שהמלחמה התגברה מאד ועבדיו העוזרים נתמעטו ונחלשו מרוב העמל, והמלך אז בעת צרה מאד, שבודאי ימצא חן רב בעיני המלך ויקרבהו לעמוד לפניו ולהיות מרואי פניו כשינצח המלחמה."

מרן החפץ חיים (שם עולם פרק כ"ב)

פתח דבר

שמחת תורה תשפ"ד

האסון הנורא היכה גלים בכל שדרות העם היהודי, הכאב על למעלה מאלף הרוגים במיתות משונות היה גדול מנשוא. כיהודים מאמינים, ליבנו נצבט ועינינו זלגו דמעות על סבלם הנורא של הפצועים, השבויים, המעונים והניצולים. התקשינו לשאת את הסבל, התפללנו לישועה, קיווינו לניסים.

הלב היהודי החל להתעורר. המכה שנשלחה בידי אבינו שבשמים פעלה אצל רבים רבים, עוררה אותם לתהות על הראשונות ולחפש תשובות. באותם ימים שמענו חדשות לבקרים על חיזוקים בשמירת שבת, בתפילה, בטהרה. ולא רק במרחקים - חיזוקים בתורה ובתפילה, בתוספת שבת, בצניעות ובגמילות חסדים פשטו בכל הציבור החרדי. עומק מידת הדין עורר את הלב לתשובה אמיתית.

***

והיו כאלה שהחליטו לנצל את ההזדמנות.

אנשים, שבמקום להתעורר מול המכות ולהתקרב לאבינו שבשמים, להפנים היטב כי "אם ד' לא ישמור עיר שווא שקד שומר", ורק "אם בחוקותי תלכו - ונתתי שלום בארץ" - העדיפו לעצום את העיניים חזק יותר, ובמהלך נבזי לנצל בקור רוח את הרצון הטבעי, היהודי כל כך, לעמוד לצד אחים יהודים בעת צרתם - להחדרת רוחות זרות.

גורמי שוליים בציבור החרדי חברו לגורמים שונים, שותפיהם לאורך שנים בניסיון הנואל לשנות את הציבור החרדי - ורתמו כל יוזמה של יהודי בעל לב חם, לכותרות של חיבור והשתלבות בחברה החילונית. בניצול ציני ובוטה ניגנו על הלב היהודי שפעם יחד עם המשפחות השכולות, וניסו להקים מסגרות וארגונים שונים במטרה לטשטש את יסודות האמונה ולבולל אותה בדעת הרחוב - במחשבה שבעת כזו, כשהכל נתונים עוד תחת הרושם הקשה של האסון הגדול ביותר בעשרות השנים האחרונות, תקל עליהם המלאכה.

לא כאן המקום לגולל מחדש את אותה התנהלות שפלה, את שלל היוזמות השונות שנועדו לשופף את רוח בני הישיבות, להעמידם בצל "התגוננות" ולגרום להם לתהות על הראשונות. די אם נזכיר את הניסיון המחוצף לקחת את מצוות החסד והנשיאה בעול, ואת רוח ההתנדבות לסייע לניצולים - ולהציגם כ"נשיאה בנטל" של הציבור החרדי. ואת פרקי התהילים שהוסיפו יהודים טובים לתפילה להצלת כל הנתונים בצרה, למעין "חלוקת הנטל", "אלף למטה"... כביכול בני הישיבות הם "שומרי הכלים" של חיילי הצבא.

לולא ה' שהיה לנו, בקום עלינו אדם!

לב מלכים ושרים ביד ד', ושופטי הבג"ץ בשנאתם היוקדת הפכו את הקערה על פיה. קשה להתבטא, אבל במידה מסוימת גרמו אותם רשעי ישראל העטופים גלימות שחורות -שלא מדעת ובוודאי שלא מרצון- להצלת עולם התורה. ככל וחלף הזמן וגברו הרדיפות, הוסרו הקליפות והובהר הערפל - האמת היהודית התגלתה במלוא זוהרה. נצח ישראל לא ישקר. הציבור החרדי לא נסחף אחרי רעיונות ההבל והתוהו, ועודו מוכן למסור נפשו, לוותר על חירותו ועל זכויותיו, בכדי להישאר עבד נאמן לד' ולתורתו.

אלו שרצו לנצל את האסון הנורא לשילוב החרדים בישראליות, הוכרחו להתעורר מהחלום ומהר. עד היום ניתן לשמוע מפעם לפעם צקצוקים מאוכזבים על גזירות הבג"ץ ש"הרחיקו את החרדים מהמדינה".

ואמנם, אלו שהפכו לגייס חמישי לא אמרו נואש. שנאת עמי הארצות המפעפעת לא נותנת להם מנוח, ואת חלומם הגדול - לנתק אותנו ממקור חיותנו רח"ל, הם לא מוכנים לקבור כל כך מהר. יחד עם

השותפים הדתיים והחילונים מימין ומשמאל יצאו במהלך חדש, והפעם שם הקוד: "כתלמיד חכם נדמה לו".

הסיסמאות החלו להישמע על כל במה ולהימרח על העיתונים ועל הקירות-

"תיכנס חרדי תצא חרדי" (במה מתבטאת חרדיות?).

"חטיבה חרדית" (בכור ההיתוך החילוני).

"פקודות מטכ"ל מותאמות" (פקודות חילוניות לבני תורה).

"מסלולים בשחור לבן" (הרי כל הבעיה בצבא היא רק בצבע המדים, לא?...).

...ועוד היד נטויה.

זה הסיפור היום, זו השאלה.

הם מנסים להחדיר את המושג "צבא חרדי", אנו יודעים שאלו שני מושגים סותרים במהותם.

"צבא" - משמעו בליל של תרבויות, סגנונות ודעות, המאוגד לקבוצה אחת, הכפופה באופן מוחלט למפקד - בלי שום קשר לרמתו הרוחנית, המוסרית והאנושית. אסור לשאול שאלות, אסור לערער על קביעת המפקד, והמסרב פקודה נענש חמורות.

"חרדי" - כשמו כן הוא, חרד וחושש על נפשו, בודק ומסנן, מנפה ומתגונן, מתבודד ומסתגר. מתבדל מהחברה הפרוצה שסביבו. בונה חומות של קדושה וטהרה, מניח חיץ בינו לבין הרחוב הפרוץ. חרד על דבר ד'.

"צבא-חרדי"- היתכן יצור כלאיים שכזה?!

***

במשך שנתיים אגודת בני הישיבות ישבה על המדוכה ולמדה את הסוגיא לפרטיה; במהלכן יצאו לאור מדי תקופה גיליונות "אני חומה" שהעמידו בבהירות את התשובה הברורה, כי לעולם לא תיתכן מציאות שכזו. את המבחר שמבין המאמרים אנו מגישים היום לפניכם, לחיזוק העמידה על המשמר כנגד המהרסים והמחריבים.

חיזקו ואימצו גיבורי החיל, מחזיקי העולם כולו

כי עימנו קל!

חלק א'

סדרת ראיונות בעניני השעה במעונו של ראש ישיבת שערי תבונה הגאון הגדול רבי **מאיר בן שושן** שליט"א

פרק א' - כרטיס ההגדרה
הצבא משנה את הגישה הבסיסית לחיי תורה ומצוות

פרק ב' - ישיבה מהי?
ישיבה קדושה או מוסד חינוכי?

פרק ג' - עולם הישיבות
מחיצה המפסקת בין חיי הרוח להבלי הרחוב הפרוץ

פרק ד - האושר בחיי עוה"ז בדרך התורה
טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך

"בחור צריך לדעת שרק הוא ישמור על עצמו, על העולם הבא שלו!"

שו"ת מעמיק על התקופה הסוערת שעומדת בפני בני הישיבות, במעונו של ראש ישיבת "שערי תבונה" הגאון הגדול

רבי **מאיר בן שושן** שליט"א

לפני תקופה דיברנו עם הרב על חטיבת "חשמונאים". גורמים אינטרסנטים מציגים את החטיבה כמקום כשר וראוי לפי כל דיני השולחן ערוך, ובסיסמתם - "נכנס חרדי יוצא חרדי". הרב העמיד את המבט הנכון על העניין, שזוהי סתירה לכל האמונה בבריאת העולם - כשמגיע גוף חיצוני, קל וחומר גוף כפרני, שאומר "אני בעל הבית, ואני מכיר גם בתורה"; זה לכשעצמו החורבן הגדול.

» ועדיין, כשבוחנים את הפרט, ישנם הרבה בחורים שקשה להם בישיבה. ונמצאים במצב רוחני לא מזהיר... ושם לכאורה נראה שהכל כשר לגמרי. ובחורים כאלה שואלים, אולי אותם באופן אישי זה יכול דווקא להעלות?

כמו שכבר דיברנו בפעם הקודמת, יש שני חלקים ביהדות: יש את החלק המעשי, שהוא לימוד התורה וקיום המצוות; ויש את חלק הדעת, שהוא העיקר. עיקר האדם זה הנשמה שבו, והנשמה היא השכל, הדעת - וכנגדה יש את הערב רב. רבנו הגר"א ז"ל כותב בכמה מקומות, ש"ערב רב" בגימטריה "דעת" - עיקר גלות הערב רב היא בדעת, טשטוש ההסתכלות הנכונה והאמיתית על התורה ועל כל העולם.

נתבונן בכל ה"תחליפים" האלה שמנסים להביא, כל השקרים וההבלים שלהם -גם אם נאמר שזה נכון באופן מעשי, ואולי הבחור ילמד שם יותר טוב- את ההסתכלות הנכונה על האדם והעולם, הם משנים לגמרי! ואם כן אין שום מעלה לכל הדברים האלה!

ונסביר יותר. בחור נמצא בישיבה, לפעמים קשה לו ללמוד, יש קשיים ואין לו טעם בלימוד, יש לו נפילות ואפילו נפילות קשות - אבל מכל מקום **המבט האמיתי על החיים ברור לו, שתכלית החיים זה להיות עובד השם ולעסוק בתורה, רק תורה ורק רצון ה', אין דבר אחר.** ואף שעכשיו קשה לו, אבל בעזרת השם הוא עוד יתגבר על הקשיים ויתעלה. וגם אם כבחור הוא כך, פעמים רבות אחרי החתונה הקשיים נעלמים, והוא יכול לצמוח לאברך בן תורה גדול, וראינו הרבה כאלה שגדלו לתפארת. כי כאשר המבט על החיים בהיר, אפשר להתקדם ולהתרומם מעל לקשיים המעשיים שעוברים.

אבל **כשמשנים לבחור את המבט על התורה**; כשמכניסים לראשו שיש עוד ערך שנקרא "מדינה" ו"צבא", מכניסים לבחור ערכים אחרים חוץ מהאמונה בהשי"ת ובתורה הק', יכול להיות שבמציאות כרגע נדמה לו שילמד יותר טוב ממה שלמד בישיבה, אבל **המהות שלו השתנתה.** זה הכח של הערב רב, עץ הדעת טוב ורע. ואז אולי במציאות הוא לומד יותר מבחור במצב הזה שלומד בישיבה, אבל המהות שלו אחרת. גם אם מבחינה מעשית נדמה לו שרמתו הרוחנית גבוהה יותר, בהמשך הזמן הוא רק יפחת וילך, ובסוף יעזוב לגמרי את היהדות רח"ל, כי הפנימיות שלו השתנתה, זו כבר לא מהות של יהודי.

התפקיד של הישיבות זה לשמר את ההסתכלות הנכונה של הבחור. ייתכן שבחלק המעשי זה לא תמיד מצליח, אבל מכל מקום הבחור נשאר בן תורה במהותו, ושכשיסתלקו הקשיים הוא יחזור בעזרת השם לחיים האמיתיים וימשיך הלאה לעבוד את השם יתברך.

התוצאות הנוראות של נתינת ערך ומשקל לדברים אחרים

ראינו במשך הגלות שקמו במשך השנים מפלגות ומנהיגים עם רעיונות חדשניים כביכול בדרך התורה. הדוגמא הבולטת היא המזרחי - כשהמזרחי הוקם היו הרבה גדולי תורה שעמדו מאחוריו! היו גדולי עולם שטעו בזה! היום רואים את התוצאות הנוראות, כמה אלפי תלמידי חכמים קברו לנו בתנועה הנוראה הזאת, כמה גדולי עולם יכלו לצמוח לכלל ישראל והפסדנו אותם.

ואיך באמת אפשר להבין את זה? הרי המזרחי נתפס על מצוות ישוב ארץ ישראל, שהיא מצוה גדולה מאד, והרבה מאמרי חז"ל מדברים על מעלתה העצומה! אבל **כשנותנים ערך ומשקל למשהו אחר חוץ מתורה, ואפילו למצווה - בסוף מאבדים את כל היהדות!**

זהו עיקר החורבן של הגלות האחרונה, כמבואר בכמה מקומות, בזוהר הקדוש ובדברי רבנו הגר"א זיע"א, הפגם של הדעת, וזו המלחמה של הערב רב בדור האחרון.

» הרב מדבר על הדעת, אבל יש גם את הרגש. בחור רוצה לחוות רגש טהור, יש בחורים שמרגישים יובש בישיבה, לא מתחברים - ואילו שם מבטיחים להם "חוויה רוחנית". גם אם מבחינה של דעת בחור מבין שזה לא טוב, אבל סוף סוף הרגש הוא רגש?

זו באמת שאלה קשה, והרשעים כים נגרש השקט לא יוכלו, כיוונו בדווקא לנקודה הכואבת הזו. הם מצאו פירצה גדולה להתגדר בה רח"ל כמו שאמרתם.

ובאמת צריך להסביר לבחורים קודם כל את המבט הנכון, שיכול להיות שעכשיו בימי הבחרות יש קשיים גדולים, אבל בעז"ה רוב הקשיים נעלמים אחרי החתונה, ואז הבחור-האברך- בונה לעצמו את החיים עם אמונה טהורה, כי הוא יודע מה זה בן ישיבה. הוא ספג את זה מכתלי הישיבה, הוא משתייך לציבור שיש לו בעולמו רק תורה, וזה מה שמשפיע עליו. גם אם הוא לא יישאר אברך ויצא לעבוד, הבנים שלו יהיו בני תורה כי זו שאיפת חייו, ברור לו שהתורה מעל הכל והוא יעביר את זה הלאה.

והפיתוי שיש שם חוויות רוחניות כמו שאמרתם... אולי תהיה להם חוויה רוחנית אבל היא תהיה רגעית, כי זו לא מהות. הקשיים יישארו בתוך תוכם, במשך הזמן הבחור ירגיש סתירה עם עצמו, כי אי אפשר לפצל מהות, אין גם וגם! ראיתי פעם איזה ציור או תמונה שהם עשו, חצי בן תורה וחצי חייל. זה הסיבוך הכי גדול לנפש האדם, שהוא לא מגדיר את עצמו מה הוא. זה הקושי הכי גדול שיכול להיות!

גם אם ברגעים מסויימים הוא ישמע איזה שיעור מפולפל וייהנה ממנו, או ישיר שירי שבת בהתעוררות גדולה - זו הנאה רגעית. את הסתירה שבתוך מהותו הוא לעולם לא יצליח לתקן, רק לדחוק עד שזה יתפרץ, ואז הוא יסבול סבל נפשי נורא, הרבה יותר ממה שהרגיש שסובל בישיבה! הסבל בישיבה זה קושי מציאותי, אבל לא פיצול אישיות! הוא שייך לעולם של קדושה, וגם אם יש לו קשיים, ויש לו נפילות, אפילו נוראות - הוא משתייך במהותו לדבר ברור ומוגדר. ובאמת רואים שאלה שיצאו משם, בהמשך לא נשאר מיהדותם מאומה. אז הם חוו חוויה רוחנית רגעית, וכי זה המשקל האמיתי של בחור?

שם הוא נפגש עם ההשקפה החילונית, והוא בודאי מזדהה, וזה מתחיל לעשות סדקים בנפשו. הוא יהיה חייב לשנות את ההגדרה. כמשל בענייני העולם, לכל מכונה משוכללת של היום יש כרטיס, שבו נמצאת ההגדרה של המכשיר. המכשיר מורכב מאלפי פריטים, ואם פרט אחד יתקלקל, מחליפים אותו, גם אם הוא יקר. אבל אם נשרף הכרטיס לא יעזור כל תיקון, כי הגדרת המכשיר נהרסה!

הגדרה של בחור בישיבה, המהות שלו, היא: "אני בן תורה ששאיפתי לחיות חיים של קדושה וטהרה". בפועל הוא נכשל, בפועל הוא נופל, אבל בעזרת ה' מתפללים ובמשך הזמן התקופה הקשה עוברת, מחליפים את הכלים. אבל שם במקום הזה משנים את הקוד המהותי של הבן תורה, משנים את המח שלו! ואם במח נהיה "פיצוץ", שהוא לא מגדיר את עצמו מה הוא, מה יעזור שהוא חווה<<

כינוס הדרכה והעצמה שע"י 'אגודת בני הישיבות' בישיבת קול אליהו - רכסים בהשתתפות מאות בני הישיבה

מפגן תמיכה שע"י 'אגודת בני הישיבות' באסיר עולם הישיבות הבה"ח יוסף חיים פריד נ"ו
מול הכלא הצבאי (10) בהשתתפות חבריו תלמידי ישיבת 'דרך אמונה' ב"ש

חוויות? באותו רגע הוא מרגיש טוב, אבל בתוך תוכו יש סתירה וזה הכאב הכי גדול לבחור.

» סליחה הרב על השאלה החוזרת, אבל ישנם בחורים, אמנם מתי מעט ממש, אבל ישנם כאלה שגם בישיבה עלולים להיכשל אפילו בדברים חמורים ממש.

גם אם הכלי נהרס, עבר תאונה קשה, אם המח נשאר אפשר לתקן! הוא נכשל, אבל הוא יודע שזה כישלון ורוצה לחזור! עיקר הבעיה בדור שלנו, שאנחנו מגדירים את עצמנו לפי המעשים שלנו. אם אני לומד אני בן תורה, אם אני מתפלל אני צדיק, אם אני מדקדק במצוות אז אני ירא שמים.

וזו טעות נוראה, ההגדרה האמיתית של האדם, וזה מובא בכמה מקומות בדברי הגר"א ז"ל, היא הנשמה, ההסתכלות והיחס הנכון, המבט השכלי - מה שאמרנו קודם. זה מה שמגדיר את האדם, וזה סוד התשובה. הקב"ה גילה את סוד התשובה, שבכח האדם להגדיר את מהותו. גם אם הוא נכשל במעשים נוראים, זה כישלון, זה לא מגדיר את האדם! שובה ישראל עד ה' אלוקיך - איך אני אגיע עד הקב"ה?! כי כשלת בעוונך, העוון הוא כישלון, לא דרך חיים. ולכן גם בחור שבישיבה רח"ל נכשל בדברים חמורים, זה בגדר כישלון, אבל המהות שלו לא השתנתה! ומה שמגדיר את האדם זה לא המעשים שלו, אלא המחשבה שלו, הרצון והשאיפות, וזה סוד התשובה. בעינינו ראינו המון בחורים שנפלו בדברים חמורים מאד, אבל הואיל ורצונם בתוך תוכם היה תמיד להשתנות ולהשתפר, היום הם פורחים לאברכים תלמידי חכמים מופלגים.

הם באים לתת עצה ו"פתרון" לבחור שלא ייכשל בדברים חמורים, כשאת העיקר הם עוקרים?!

» ומה עם בחור שנמצא מחוץ לישיבה, בסביבה לא תורנית?

גם בחורים כאלה, השאיפות היהודיות שלהם שייכות לתורה, וכואב להם המצב הזה! בתוך תוכם הם רוצים להזדהות עם עולם הישיבות, לא אסתייע מילתא, אבל ההסתכלות והיחס הנכון לחיים שלהם לא השתנה. והרי האמת היא שגם בחור שיצא מהישיבה, תמיד עיניו וליבו היו להסתכל מה זה ישיבה - וברגע שנותנים לו משהו אחר, הוא כבר לא רואה בישיבה את שאיפת חייו, או כמשהו שמייצג את היהדות!!

מעבר לכך, הסכנה כאן לא טמונה רק לבחור עצמו, בין אם הוא לומד בישיבה ובין אם לא. גם אם הם יקחו בחורים מחוץ לישיבה, הם מעמידים בזה בסכנה את כל עולם הישיבות! בעצם יוצרים מציאות חדשה, כביכול יש תחליף לעולם התורה, ובכך מסכנים את קיום עולם הישיבות! אם עד היום כלל ישראל ידע שמה שמייצג את היהדות האמיתית זו הישיבה, וישיבה היא מבצר אש וחומה לתורה, רק תורה, שזו המהות של החיים! -וכשאני אומר תורה אין הכוונה רק ללימוד תורה בפועל ממש, שאמנם הלימוד זה יסוד המעשה- אני מדבר על המבט האמיתי לחיים שקוב"ה ותורה זה חד ממש-

ברגע שיש עוד אפשרות, כביכול יש עוד משהו, מעמידים בסכנה את כל המושג של עולם הישיבות ואת כל כלל ישראל! כביכול יש עוד ערך חוץ מהיהדות, וזה חורבן כל היהדות רח"ל, מעשה עמלק ממש!

אזהרה חמורה

ממורינו ורבינו פוסק הדור מרן רבי עובדיה יוסף זצוק"ל

ומסיתים להתגייס לצבא

לכן הננו להזהיר באזהרה חמורה

לבל יתפתה שום תלמיד ושום שומר תורה ומצוות

גם אם אינו במסגרת לימודים

ואל המסיתים נקרא, הרפו ידיכם!

» **בימים אלו, כאשר חוק הגיוס שוב עומד על הפרק, הבחורים רוצים לשמוע דברי חיזוק שיתנו להם את הכח לעמוד על המשמר ולא ליפול חלילה לבורות נשברים.**

הבחורים היום באמת עומדים בניסיון לא פשוט. אין לנו הבנה בחשבונות שמים, כתוב בספרים הקדושים שלקראת ביאת המשיח הנסיונות יהיו קשים ומרים, וגם גדולי הדורות כבר דיברו על כך שיהיה מצב בכלל ישראל שהאמונה בהשם תהיה קשה, כמו לטפס על קיר חלק. זהו הניסיון בעבורנו.

מה שבחור צריך להבין ולדעת, שהיהדות היא **שלו** והחיים הם **שלו**, **והוא צריך להציל את עצמו**. בחורים היום צריכים להתמודד בכוחות עצמם מול כוחות נוראיים, ולכן תפקידנו בישיבות לרומם את רוחם ולתת להם כח להתמודד עם האמת מול המבקשים לכלותה.

בחור צריך לדעת שרק הוא ישמור על עצמו, על העולם הבא שלו! והטענה ש"ככה אמרו לי לעשות" לא מתקבלת לעתיד לבא, לעולם הבא! אם חס וחלילה בחור נפל לצבא רח"ל, זו לא תשובה ליום הדין שככה אמרו לעשות! כי לאדם יש דעת, יש שכל, הוא מבין את האמת. וזה הניסיון של הדור האחרון, זהו מכבשא דרחמנא.

ברור הדבר שאף גדול בתורה לא הורה ללכת לצבא, אין שום גדול בתורה שאמר לעשות את זה רח"ל. כל גדולי ישראל זצוק"ל ויבדלחט"א מכל העדות והחוגים פסקו שאסור ללכת לשם! אלא מה, נקלעו למצב מסובך. אבל בתור אדם פרטי ודאי שהוא צריך להציל את עצמו! וליום הדין וודאי שזו לא תשובה לומר שעשיתי מה שאמרו לי לעשות, הקולר תלוי בצווארם...

> "אם נשרף הכרטיס לא יעזור כל תיקון, כי הגדרת המכשיר נהרסה! הגדרה של בחור בישיבה, המהות שלו, היא: "אני בן תורה ששאיפתי לחיות חיים של קדושה וטהרה".

האחריות על החיים שלך, היא שלך!

כח היחיד לדורות

ובאמת כבר בדור המדבר ראינו מצב כזה, שאהרן קדוש ה' הורה להביא זהב לעגל, ואכן נענו והשתתפו בעשייתו (מלבד שבט לוי והנשים). ונשאלת השאלה, מדוע נענשו? מה היתה התביעה עליהם?? והרי אהרן קדוש ה' אמר לעשות כך! ובכל זאת, לא מצינו לימוד זכות כזה על

עמ"י, והשי"ת כמעט עשה בהם כליה, לולי משה בחירו שעמד בפרץ.

כך גם בחטא המרגלים שהחטיאו את ישראל, דיברו נגד ארץ ישראל, והעם בכו בכיה נוראה ונענשו בבכיה לדורות. **ואין לימוד זכות על כלל ישראל שהנשיאים הם שהכשילו אותם**, ועד היום אנחנו סובלים מחטאים אלו!

גם אם חלילה יהיה דבר כזה, ובוודאי שזה לא יקרה, שיעמדו גדולי ישראל ויורו ללכת לצבא - ביום הדין זה לא יהיה תירוץ!! ובוודאי שלא יהיה כדבר הזה חלילה. אין אף גדול בישראל שאמר כדבר הזה.

בחז"ל ובמדרשים מבואר כמה השתדל משה רבנו ללמד זכות על ישראל במעשה העגל ולא עלתה בידו, עד שהשי"ת אמר "עם קשה עורף" - ואמרו חז"ל שהכוונה לדורו של שמד שיהודי עומד בניסיון ומכריז במסירות נפש "או יהודי או צלוב". יהודי אחד, בודד, לאו דווקא מגדולי הדור, שעומד ליד חבל התליה בדורו של שמד ומוכן למסור נפשו על קדושת השם! - **זהו לימוד זכות לדורות עולם, כח היחידים שעמדו לבדם בניסיון מול הגזירות!!**

כל בן ישיבה שעומד בגאון מול הפיתויים, על אף הקשיים והגזירות המרושעות, למרות כל החששות - שידע שהוא לא לבד! דורות שלמים של יחידים כאלו, שמסרו נפשם למען שמו יתברך בלי עידוד מאף אחד, ולפעמים אפילו ההיפך - כל אלו עומדים לצידו, מחזקים את ידיו. הוא זה שממשיך את שושלת הדורות, עליו עומד המשך קיום עם ישראל, והעולם כולו!

אשרי הבחורים בדורנו שנפלה הזכות בחלקם, לעמוד בניסיון כזה בעוז ובגבורה, אשריהם ואשרי חלקם, בזה ובבא! ■

שו"ת מעמיק על התקופה הסוערת שעומדת בפני בני הישיבות, במעונו של
ראש ישיבת "שערי תבונה" הגאון הגדול
רבי מאיר בן שושן שליט"א

הישיבות הקדושות

קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא

» בשיחה הקודמת דיברנו על החורבן הגדול שממיטים ראשי השלטון על עולם התורה והישיבות, והרב שליט"א התמקד במשמעות ההרסנית כלפי כל בחור באופן אישי. כעת באנו לשמוע דעת התורה בנוגע לחלק שמתייחס לישיבות, כמו הפיקוח, חובת הדיווח ועוד סעיפים כאלה ואחרים?

הדברים נוראים מאוד מאוד! החורבן שעומד לצאת מזה, **בחורים עלולים ליפול, זה נורא ואיום. לא שיערנו שנגיע לכזה מצב.** עצם המציאות שיושבים ודנים על בחורי ישראל, בחורי הישיבות. זה עצמו חורבן שאין למעלה ממנו! "מי נתן למשיסה יעקב". ראשי השלטון בטוחים שעולם הישיבות נתון בידיהם, הם יושבים ודנים, יושבים ומחליטים. זה לכשעצמו נורא ביותר, כביכול הישיבות שלהם?! דנים איך לקחת..

ועלינו לדעת, הישיבות הן קודש קודשים! המבצר של הקדוש ברוך הוא בעולם!! **כשנבוכדנצר בא להחריב את בית המקדש, האם היהודים ישבו איתו בועידות כדי למשוך זמן??** ישבו לדון מאיזה כיוון להתחיל בשריפת בית המקדש?!?!? האם בדיעבד היה מקובל דבר כזה?!

» נבקש שהרב ירחיב את הנקודה, מדוע ההתערבות של השלטונות בניהול הישיבות מהווה סתירה למהות הישיבה?

צריך להבין מה זו ישיבה, מהי מהות הישיבה. חז"ל אומרים בפרשת נח (מדרש תנחומא סימן ג'), שהקדוש ברוך הוא כפה הר כגיגית על קבלת התורה שבעל פה, ולפיכך מתן שכרה לעולם הבא, שנאמר "העם ההולכים בחושך ראו אור גדול"- זהו האור שנברא ביום הראשון, שגנזו הקדוש ברוך הוא לעמלי תורה שבעל פה ביום ובלילה, שבזכותם עומד העולם. "כה אמר ה' אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי"- איזו ברית שנוהגת ביום ובלילה זה תלמוד. התורה שבעל פה היא זו שמקיימת את העולם זה, וכן להיפך: "כה אמר ה' אם תפרו את בריתי היום ואת בריתי הלילה, גם בריתי תופר".

מבואר פה שעיקר הקיום, שלנו ושל העולם כולו, הוא התורה שבעל פה. הרי לכאורה תושב"ע עלולה להשתכח חס ושלום, ואז לא תהיה תכלית בבריאה, וממילא לא יהיה קיום לעולם - ולכן הקב"ה כרת ברית עם ישראל שלא תשתכח תורה שבעל פה מפיהם ומפי זרעם עד סוף כל הדורות, שנאמר "ואני זאת בריתי אותם אמר השם רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך, לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך". **לפיכך קבע הקדוש ברוך הוא ישיבות בישראל** שיהיו הוגים בתורה יומם ולילה, ונושאים ונותנים במלחמתה של תורה.

ממשיכים חז"ל ואומרים, "וישקוד ה' על הרעה ויביאנו כי צדיק השם אלוקינו" - צדקה עשה הקדוש ברוך הוא עם ישראל שהקדים גלות יכניה לגלות צדקיה, כדי שלא תשתכח מהם תורה שבעל פה וישבו בתורתם בבבל. מן אותה שעה ועד היום, לא שלט בהם לא אדום ולא יוון ולא גזרו עליהם שמד עד לימות המשיח, ואף לימות המשיח אנו רואים כאלו של משיח. ממשיכים חז"ל ואומרים "ולמדך שמשם מתחלת הגאולה ומשם עולה לירושלים".

חז"ל מאירים לנו את המבט היסודי, שהישיבות הן הקיום של כל הבריאה

כולה! הישיבה היא לא רק בית מדרש להוציא תלמידי חכמים שילמדו תורה, אלא הקיום, זו הברית שהקדוש ברוך הוא כרת עם ישראל שלא תשתכח תורה מפיהם. זה ממש בית המקדש, "ושכנתי בתוכם" כפשוטו. כיצד בכלל שייך שאנשים רחוקים מתורה, שונאי תורה, שאינם מבינים באפס קצהו של המושג המקודש "ישיבה", ישבו לדון על עצם קיומנו, נשמת אפנו, עולם הישיבות?! זהו חילול הקודש שאין כדוגמתו!

נבאר את הדברים יותר. מהי ברית? הגר"א מסביר בכמה מקומות שעניין הברית הוא שכל אחד נותן מחלקו לשני וחלק מהשני אצלו. וזהו הפשט במילים "כורת ברית", כביכול כורת מעצמו חלק, וזה גם עניין המילה, שהאדם מסיר את עורלתו וכך הוא נהיה מחובר לקדוש ברוך הוא. וכך ברית נישואין, זו לא סתם שותפות, אלא חיבור אמיתי, שנהיים לאחד. והקדוש ברוך הוא כרת ברית עם ישראל, דקודשא בריך הוא וישראל ואורייתא חד, והתורה שבעל פה, "קשה כשאול קנאה", היא שמחייבת את האדם לקחת מעצמו למען התורה, שאין אתה מוצא תורה שבעל פה אלא במי שאוהב את הקדוש ברוך הוא בכל ליבו ובכל נפשו ובכל מאודו.

אם כן הישיבות הקדושות הן-הן ה"חדר ייחוד" של הקדוש ברוך הוא וכלל ישראל, ד' אמות של הלכה אלו הישיבות.

» הרב מדבר פה על המציאות הנשגבה של הישיבה כמו שחז"ל תיארו אותה. לצערנו חלק מהישיבות היום לא ממש מתאימות לתיאור הזה, האם גם עליהן מדובר?

היה בית ראשון והיה בית שני שלעומתו היה כחורבן, כמו שכתוב שהזקנים שראו בכבודו של בית ראשון היו בוכים בעת חנוכת בית שני. ובכל זאת הבית השני נקרא בית המקדש, מכיון שהמבנה, הצורה האמיתית של מקדש היא השכינה השורה.

הדורות נחלשים, זה נכון, וחשוב להבין, כי לא רק הבחורים והצעירים נחלשו. קומת הדור כולו מלמעלה עד למטה ירדה פלאים. ואעפ"כ המבנה של הישיבה, רוח הישיבה לא השתנתה. זה בית ראשון ובית שני. ההגדרה של ישיבה לא תלויה רק במה שלומדים בפנים, בכמות ובאיכות, אלא בעצם השראת השכינה. בבית שני הייתה פחות השראת שכינה מאשר בבית ראשון, אבל הוא היה בית המקדש. המהות של בית המקדש היא מחיצות קודש-

הגמרא בברכות נ"ה ע"ב אומרת, שמשה רבנו אמר לבצלאל לעשות את הכלים ואחר כך את המשכן, ובצלאל אמר למשה רבנו: "בנוהג שבעולם בונים משכן ואחר כך מכניסים את הכלים". אמר לו משה: "בצל אל היית". מובא בשבת צ"ב ע"ג, "וזה דבר חכמה גדול".

נשאלת השאלה, הרי הקדוש ברוך הוא אמר למשה "ככה תעשה", ובפרשת תרומה כתוב קודם כל את הכלים ואחר כך את המשכן - א"כ מדוע בצלאל אומר "בנוהג שבעולם"?! הקב"ה ציווה כך! ובפרט, מה החכמה הגדולה בדבריו? עד כדי שמשה רבינו מתפעל מבצלאל ואומר לו בצל - אל היית. הרי זו סברא פשוטה, וכל אדם מבין ש"בנוהג שבעולם" קודם כל להקים בית ואחר כך להכניס אליו רהיטים...

אלא שדבריו של בצלאל נאמרו בפרשת כי תשא, לאחר חטא העגל. לפני חטא העגל "ושכנתי בתוכם" התקיים בכל מחנה ישראל, עיקר השכינה שרתה על הכלים, ומפני הצניעות היו צריכים מחיצות ולכן בנו את המשכן. אבל לאחר חטא העגל הרע והטוב התערבבו יחד, ושוב אי אפשר לשכינה לשרות בלא מחיצות, וחובה קודם כל להעמיד את המחיצות, להגדיר מקום לשכינה, ואז יהיה אפשר להכניס לתוכו את הכלים.

כמה השראת שכינה תהיה בישיבה? כל ישיבה והרמה שלה, לומדים יותר או פחות. אבל המבנה של הישיבה לא השתנה, המחיצות של הישיבה לא השתנו! ומהי הגדרת "מחיצה"? מבצר אש - מבצר של התורה! הפרדה מוחלטת בינינו לחוץ, בין קודש לחול. זה יסוד הישיבה בטהרתה כמו שרבותינו הוריש לנו, להבדיל בין קודש לחול.

» יש תוכנית מטעם הצבא שנקראת "תלמיד לתמיד", שבחתימה עליה הבחור מתחייב שבעוד שנתיים יתגייס. יש בחורים שרח"ל התפתו לחתום על ההתחייבות, מתוך פחד מהסנקציות - לא בכוונה להתגייס ח"ו אלא רק לקנות שנתיים של שקט. אך לאחר ההסבר הבהיר של הרב שליט"א מובן כי "משחק" כזה סותר את המהות, היפך הברית עם הקב"ה.

וודאי. ואף יותר מכך, מובא בחז"ל בסוף פרשת נח, שמן אותה שעה ועד היום, לא שלט בהם (בישיבות הקדושות) לא אדום ולא יוון ולא גזרו עליהם שמד עד לימות המשיח, ואף לימות המשיח אנו רואים כאלו של משיח. "ולמדך שמשם מתחלת הגאולה ומשם עולה לירושלים". הרי שגם הגאולה תצמח מפה.

ראינו בשואה האיומה, לא תקום פעמיים צרה, שישיבות שלמות נעקרו ונשרפו ונכחדו. שמעתי ששאלו על כך את רבנו הגדול מרן החזון אי"ש זי"ע, והוא ענה שבכל הישיבות לפני השואה - גרודנא, קמניץ, ראדין, בקצותיהן כבר אחזה רוח ההשכלה, בחורים בשוליים כבר התחילו להרקיב ולהתקלקל. נהיה עירוב של טוב ורע, וממילא לא נשאר שם ישיבה! אף על פי שאלו הישיבות שראשיהן היו עמודי התורה שבדור האחרון, ראשי הישיבות שהעמידו את הדורות הבאים!! אבל ישיבותיהם נחרבו בגלל שבתוך הישיבות הקדושות האלה התחילה רוח השכלה לפעפע בשוליים. ישיבת מיר לעומת זאת, בה שימש רבי ירוחם שהעמיד את המוסר וההשקפה באופן בהיר, ניצלה מהסחף, ואף תלמיד לא נתפס לקלקול הזה. ותלמידי מיר ניצלו, לא נפלה שערה מראשם בסערות החורבן, על רבניהם ותלמידי תלמידיהם.

ניתן ללמוד מכאן את היסוד שדיברנו עליו - ישיבות שלמדו בעוז>>

כינוס הסברה - קרית שמואל

כינוס הסברה - אופקים

ובתעצומות, ישיבות שהיו בהן בחורים מופלגים, גדולי עולם, אבל שם "ישיבה" כבר אין להן כי החולין חדרו פנימה. ואם חלילה בתוך הישיבות ייכנסו רוחות זרות שכביכול יש הכרה בערך עליון חוץ מהישיבה, שיש מי שלומד ומי שלא מספיק מוצלח הולך לצבא רחמנא ליצלן, זה היפך המהות והיפך הברית שכרת ה' עם ישראל!

מי שמשייך את עצמו אל החיצונים, אם על ידי הכרה בכוחם, ואם על ידי התחברות עימהם ועירוב של הטוב והרע, מסיר מעל עצמו את התואר המכובד ביותר בעולם - "בן ישיבה". ומכאן נוכל ללמוד גם ההיפך - לא משנה האם בחור באמת לומד ועושה שטייגען, באיזו כמות ובאיזו איכות. קביעת מקומו בתוך מחיצות הקודש, בין ספסלי בית המדרש, היא המגדירה אותו כ"בן ישיבה"!

הישיבות היחידות שיישארו על טהרת הקודש, נקיות מכל רוח, מהן תצמח הגאולה כמו שכתוב בפסוק "שם יגלה השם את אויבך, ועלו מושיעים בהר ציון והייתה להשם המלוכה".

» **אבל השלטונות לא מתכוונים להתערב בצורתה של הישיבה, מה ילמדו ואיך, מי יהיו הר"מים... הם רוצים רק לפקח ולבדוק מי אכן בן ישיבה כמו שהרב שליט"א הגדיר, שמעמיד את העולם כולו. וכל עוד שלא מסכימים לזה הם ממשיכים לבוא מולנו בכל הכח, לעצור בחורים...**

עצם דריסת הרגל בתוככי בית המדרש שנותנים לגוף חיצוני שלא מבין מה זו תורה ומה זו ישיבה, זוהי שליטה מוחלטת על עצם הישיבה! צורת הישיבה היא על פי המסורת שקיבלנו מרבותינו, ורק היא המעמידה את הישיבה - וכאן כשנותנים להם דריסת רגל, זהו כבר החורבן בעצמו. מה לנו "להרוויח זמן"? **מציאות כזו, שיש לכופרים שליטה בתוככי עולם הישיבות היא החורבן בעצמו!!**

אם חלילה וחס יכנסו מפקחים ויתחילו להפריע בצורה שיטתית בתוך הישיבות, וראשי ישיבות יצטרכו לתת דין וחשבון בפני המפקח החילוני, יבדקו מי נמצא ומי לא נמצא, ובעצם ינהלו את הישיבה מבחוץ - אזי ההפרדה כבר איננה. בכך הופכים את הישיבה למוסד לימודי ששווה למדינה להחזיק אותו, רק אם יש לה תועלת - כמו שלהבדיל יש מהנדסים ויש נגרים, כך יש לומדי תורה, ה"י עפ"ל. להחשיב את הישיבות לפי ערך ומדד מדיני חלילה?! כביכול שוה ערך לעומת חילות שונים, וכמו שהצבא מתחזק חיל רפואה, כך יש גם חיל לומדי תורה רח"ל. זהו חורבן המהות של הישיבה! ישיבה היא לא כמה יודעי תורה שיהיו דיינים ורבנים בהמשך, הישיבה לא הוקמה בשביל המטרה הזאת - **ישיבה זה מקום השכינה, הברית - ה"חדר ייחוד" של השם יתברך עם עמ"י!**

האם יש מקום לדון בכלל, שאנשים שלא קשורים ייכנסו ויחליטו איך ומה לעשות ויפקחו על הסדרים, יחליטו איזה בחור מתאים לישיבה ואיזה לא? הרי זה ממש צלם בהיכל, חורבן הישיבה מבפנים!

מלבד שידועה דרכו של היצר הרע, היום אומר לו עשה כך ומחר אומר לו עשה כך, ועוד מעט יחליטו שבסמכותם גם לקבוע מי ישמש כר"מ בישיבה, ולשנות את הסדרים ח"ו... כמו שראינו בכל הדורות.

» **נמצאנו למדים מדברי הרב שעיקר המהות של ישיבה היא ההבדלה בין הקודש לחול, וכשבאים להכניס את החוץ לתוך הישיבה, עוקרים את מושג "הישיבה" כמו שקיבלנו. אבל מה אפשר לעשות כשאין תקציבים לישיבות, והרי אם אין קמח אין תורה?**

כשרבותינו הכריעו לקחת תקציבים עבור הישיבות, מעולם זה לא היה מובן מאליו. רבנו הגדול מרן הרב שך זיע"א, כידוע, לא הסכים בשום אופן לקבל את הצעת ראש הממשלה דאז לתקצב את הישיבות במאת האחוזים. התקציבים שלקחו מהם תמיד היו רק בגדר "כמציל מן הארי", כמו שאמר מרן החזון אי"ש זי"ע, אבל ח"ו לא במחשבה שהם מחזיקים את עולם הישיבות, ה"י. הישיבה היא מעל הכל! ישיבה זה לא "מוסד לעיון בתלמוד", ישיבה היא מקום השראת השכינה, היא קיום הברית בין הקדוש ברוך הוא לישראל. איך אפשר להשליט גוף חיצוני כפרני, או כל מישהו אחר, על עולם הישיבות?!

הרי זה היפך האמת, היפך כל מה שקיבלנו וירשנו מרבותינו! היפך האמונה הפשוטה שכל ילד יהודי יונק עם חלב

אימו, שהקב"ה זן ומפרנס לכל, הוא שאמר לשמן וידלק והוא שיאמר לחומץ וידלק! הקב"ה כבר אמר לנו בנביא "לי הכסף ולי הזהב נאום ד'", אז ממה יש לדאוג?

הזכרנו את חורבן ביהמ"ק, רבן יוחנן בן זכאי הצליח להגיע לאספסיינוס ומה הוא ביקש ממנו? "יבנה וחכמיה", שעליהם לא תהיה שליטה. הוא לא ביקש חכמה לבדה. אלא "יבנה וחכמיה". הוא מבקש עצמאות ליבנה - עצמאות לחכמיה. מפני שכל עוד יבנה כפופה לראשי השלטון הגויי, אין חכמה ביבנה. כל חכמתה של יבנה תלויה בעצמאותה - בהתבדלותה. גם לאחר שנגזרה הגזירה והקב"ה נתן ביד הרומאים את הכח להחריב את ביהמ"ק - על עולם התורה, על הישיבות, אין להם כח לשלוט!

מאיפה יש לערב רב בימינו את הכח? איך מה ששמונים שנה הם לא העזו לנסות פתאום היום הם עושים בכל העוצמה והעקשנות? ההכרה בהם, היא שנותנת להם את הכוח! רואים זאת בחוש, שככל שבאים לקראתם הם גוזרים יותר גזרות. **רק ההכרה ברשעים, היא שנותנת להם את הכח לשלוט על עולם התורה!**

בזוהר הקדוש בפרשת פקודי כתוב על חזקיהו המלך שחלה והבריא, וכל העולם ראה את קידוש השם הגדול שנעמדה השמש ברפואתו. מלך בבל שלח אליו משלחת מכובדת עם דורון לכבוד ד' ולחזקיהו המלך, והוא הראה להם את כל אוצרות בית המקדש. אומר הזוהר הקדוש, שזה מה שנתן לבבל את הכוח שנים אחר כך להחריב את בית המקדש!!!, למרות שהיה בזה קידוש השם שאין למעלה ממנו.

היום כבר לא זוכרים, אבל היו מקרים חמורים כמה וכמה שנים לפני הגזירות האלו, שאנשים פורקי עול תורה ביקרו בהיכלי הישיבות, כאילו יש להם קשר להיכלי התורה. ומי יודע אם לא הביקורים הנוראים שהיו, הם הם שהביאו את השליטה הנוראה של הרשעים בתוך עולם הישיבות, להחריב אותו מבפנים. **ברגע שלא נכיר בהם ונפסיק לדון איתם, לא יהיה להם שום כח עלינו!**

נמשיך אנו בעוז ובגאון בהכרה המוחלטת שחוץ מתורה אין כלום, ואין לנו שום שייכות וקשר לאף גוף חיצוני כמו המסורת שרבותינו הנחילונו, ממנה לא נשנה כמלוא הנימה - ואז נזכה בעזרת השם שהישיבות יעמדו בטהרתן, ומהם תצמח הגאולה ותבוא הישועה לעם ישראל. ■

השפחה מנסה לרשת את גבירתה

ראיון עם ראש ישיבת "שערי תבונה"
הגאון הגדול
רבי **מאיר בן שושן** שליט"א

אחרי שנים של שקרים והטעיות מגוכחות, נראה כי ההטעיה הפעם יכולה להטעות יותר. פקודות המטכ"ל המעוגנות חוקית מחייבות הרבה יותר מאשר הצהרות והסכמים מעל ומתחת לשולחן, והדיונים הקדחתניים שנערכים בין גורמי הצבא לבין כאלה שמינו את עצמם ל"נציגי" הציבור החרדי, בשיתוף עם משפטנים בכירים, יוצרים את הרושם שאכן מדובר בתכנית חדשה. בהחלט ניתן להתבלבל ולחשוב שאם המהלך יצליח, ההבטחה הלעוסה "תיכנס חרדי - תצא חרדי" כבר לא תהיה כל כך נלעגת. לטענת המדליפים מן החדר המסלול ה"מחמיר" ביותר על פי ההסכמים, יענה על כל הדרישות ההלכתיות משמירת שבת ועד כשרות מהודרת. וכשלכל ה"טוב" הזה מצטרפות הקריאות המשונות על כך שמי שלא לומד בישיבה, או לומד "אבל לא באמת", "צריך" ללכת לצבא - זה כבר מתחיל לבלבל. כי לכאורה, אם הכל כל כך כשר ומהודר, היכן בעצם נעוצה הבעיה?

וכשמצד שני נוחתות סנקציות מאיימות בזו אחר זו, הקושי והבלבול גדלים יותר. בשביל להצליח לבחור בטוב צריך כח, וכח יש כשמבינים את מהות הבחירה. "אני בינה - לי גבורה".

פנינו, אפוא, למכוון דרכינו הגאון הגדול רבי מאיר בן שושן שליט"א, ראש ישיבת "שערי תבונה", על מנת להבין היכן עומדת המערכה; ועל מה, בעצם, ניטש הקרב:

האמת היא שיש פה שתי נקודות, ונקדים עם זו הפשוטה יותר. מצד האמת הפשוטה - גם במבט שטחי אין מה להתבלבל. הרי אנחנו יודעים מיהם אלו שרוקחים את כל ההסכמים למיניהם - אלו אנשים חילוניים וכופרים, ראשי המדינה והשלטון, שברור לנו שכל מטרתם היא לעקור תורה מישראל. וגם שותפיהם לפשע הגדול הזה, ידוע וברור שכל מטרתם לחלן את הציבור <<

החרדי, שיכירו במדינה כ"ערך עליון" רח"ל. ממילא, אם אלו הדמויות, לכאורה אין מה לדון פנינו, אפוא, למכוון דרכינו הגאון הגדול רבי מאיר בן שושן שליט"א, ראש ישיבת "שערי תבונה", על מנת להבין היכן עומדת המערכה; ועל מה, בעצם, ניטש הקרב:

האמת היא שיש פה שתי נקודות, ונקדים עם זו הפשוטה יותר. מצד האמת הפשוטה - גם במבט שטחי אין מה להתבלבל. הרי אנחנו יודעים מיהם אלו שרוקחים את כל ההסכמים למיניהם - אלו אנשים חילוניים וכופרים, ראשי המדינה והשלטון, שברור לנו שכל מטרתם היא לעקור תורה מישראל. וגם שותפיהם לפשע הגדול הזה, ידוע וברור שכל מטרתם לחלן את הציבור החרדי, שיכירו במדינה כ"ערך עליון" רח"ל. ממילא, אם אלו הדמויות, לכאורה אין מה לדון כאן, ברור שכל כוונתם היא להגיע בסוף למצב שכן יחללו שבת ויעקרו את כל התורה כולה, רק בדרכים אחרות, לאט לאט. הגאון כותב את זה בכמה מקומות במשלי, שדרכו של היצה"ר היא לא מיד להפיל את האדם לעבירה, אלא בתחילה הוא מראה לו כמצווה, מוצא בזה הרבה מן הטוב, הכל על מנת להכשיל אותו בהמשך בעבירות חמורות.

אז ודאי וברור שמי שעומד מאחורי זה הוא כאותו שועל ערמומי שבא אל הדגים, ומבין שהדגים יתרחקו ממנו כמטחווי קשת - שועל מאיים עם שיניים ולשון גדולה... אז הוא שולח כמה דגים מבני המשפחה שהם ישרתו אותו, וכך בסוף הטרף יגיע אליו, גם אם קצת יותר מאוחר.

וממילא כשיודעים שמי שעומד מאחורי כל זה אלו עוקרי דת שונאי ישראל, שונאים את התורה, שונאים את הקב"ה - ברור לנו שבסוף יגיעו למטרה שלהם, רק בדרך יותר ארוכה. חשבו שילך להם בכח, ניסו לעשות את זה בצורה הכי מרושעת שיכולה להיות, וכשראו שהציבור חזק ולא מוכן להתפשר הבינו שהדרך היא בפה רך. גם אם נאמר שעכשיו זה מצטייר כביכול יש פה משהו אמיתי, אין ספק בכוונתם האמיתית, כך שאין שאלה בכלל ואין מה לדון.

» לכאורה בתקופה הראשונה הם כן יקפידו ליישם את ההסכמים - אמנם גם זאת כדי להפיל ולהטעות את הציבור, כמי שפושט טלפיו ואומר "ראו כשר אני" - אבל למעשה ייתכן שבהתחלה הכל באמת יהיה כשר כביכול ?

כאן אנחנו מגיעים לשורש הדברים, למבט העמוק על כל הנושא הזה. כל השאלות עולות רק מכיוון שלא שמים לב לנקודה הבסיסית שעליה עומדת כל התורה כולה:

הרי הקב"ה ברא את העולם בשביל התורה ובשביל ישראל, וכל מה שהוא ברא את העולם זה על מנת להגיע למעמד הר סיני, שיקבלו תורה. ושם, במעמד הר סיני, פתח הקב"ה את הז' רקיעים, ככתוב "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלוקים אין עוד מלבדו". ובמדרש רבה כתוב, אפילו בחללו של עולם. אין מקום פנוי מהקב"ה!

מדוע פתח הקב"ה את שבעת הרקיעים והראה כל זאת דווקא במעמד הר סיני? מה זה קשור לקבלת התורה?

אלא, בא הקב"ה והראה לכלל ישראל שהתורה זה לא "תרבות יהודית" רח"ל, זה לא "דרך חיים", לא "חכמה". התורה היא המציאות של כל העולם, העולם מושתת על התורה! כמו שהקב"ה אין עוד מלבדו, כך התורה שניתנה ממנו היא היחידה ששולטת, והיא המציאות של העולם! וכך מבואר בחז"ל, דברים פשוטים.

עומדים אנשים שלא מאמינים בתורה, ורואים בה איזו "חכמה יהודית" רח"ל, והם בנו לעצמם מדינה עם חוקים נגד התורה. ומה שהם מנסים לגבש, שכביכול יש מדינה ויש תורה, כאשר שלטון המדינה הוא הקובע. כלומר, חוקי המדינה הם השולטים, והם מאשרים את לימוד התורה. זה עצמו עקירת כל התורה כולה, שנותנים משקל והכרה בשלטון כפרני שבמהותו נגד התורה, ורק במקרה הטוב הוא רוצה כביכול לעגן את התורה בחוק שלהם. זוהי עקירת התורה ממש רח"ל, וגובל באפיקורסות ממש!!

» כלומר, עצם הרעיון שמעמידים שמירת תורה מתחת חוקי המדינה, זה גופא פסול. ובוודאי שבמבט ציבורי זה נורא ואיום. אבל בבחור הפרטי עלול לחשוב, מה זה נוגע אלי, נכון שיש פה עניין ציבורי, אבל לי קשה עם הסנקציות ואני יכול ללכת לשם ולפטור את עצמי מכל הבלגן?....

אין מושג כזה "לא נוגע אלי", ברגע שיהודי נכנס למקום שכל הוויתו הוא העצמת השלטון, הוא רואה במקום הזה את המפקדים, בצורה של חרדים, אבל הם נשלטים על ידי הכח של המדינה, ולה נותנים את המשקל הכי גדול והכי עוצמתי - כבר המהות שלו משתנה, זה פשוט. כמו שגם ברור שעם כל ההסכמים והסעיפים הם לא יוותרו על ההמנון שלהם, ואף אם גם על זה יוותרו לבסוף , ודאי שלא יסכימו לוותר על סממנים של הכרה בשלטון כפרני של יהודים נגד התורה, שבמקרה מכניסים גם את התורה בחוק שלהם. אין חורבן גדול מזה.

עיקר החורבן הגדול על השפחה שתירש גבירתה.. על מה אבדה הארץ, על שפחה שתירש גבירתה!.... זה הדבר הכי חמור שיכול להיות, שיהודי נכנס למקום שמראים לו שהשלטון של המדינה הוא מעל התורה, והוא זה ש"מאשר" בחסדו את לימוד התורה. ומחוקקים את זה שכביכול הם מבינים שלומדי התורה הם חשובים מאד, יש להם מעמד, ומי שלומד תורה משרת את המדינה בצורה כזו וכזו - זה עצמו עקירת כל התורה כולה. ההכרה הזאת מחלחלת בתודעה של כל מי שנכנס לשם, והיא מקררת ומצננת את היראת שמים, וכל היהדות שלו נמצאת בסכנה! ובסוף יראו את התוצאות רח"ל, גם אם לא בשנה הראשונה!!!

» כלומר, הרב מסביר שעצם הרעיון שכביכול שמירת התורה נצרכת לאישור פקודות מטכ"ל, הוא חילול ד' שאין כדוגמתו. ומי שנכנס למקום שמתנהל כך האווירה הזו וודאי משפיעה עליו ומקעקעת את אמונתו. ועם כל זאת, מדובר בנסיון לא פשוט... הבחורים מצויים כיום במציאות חיים לא פשוטה, עומדים בפני סכנת מעצר, חוסר יכולת לצאת מהארץ והפסדים כספיים גדולים.

צריך להבין, שגם אם אדם יישאר חרדי מבחינה חיצונית, השינוי מתחיל כבר ברגע שהוא נכנס לשם. האפיקורסות תחלחל בו והוא ישתנה, אין אפשרות אחרת. מספיק ההמנון לדוגמא, והכבוד למפקדים... עכשיו הם זורעים את הזרעים לעוד עשרים שנה. גם אם המסגרת תישאר אותה המסגרת, הקלקול נמצא פה עכשיו! **גם אם יראֶה שמי שהולך לשם נשאר חיצונית חרדי ומדקדק בקלה**

כבחמורה, אבל בתוכו הוא חלול - חרדי בלא אמונה, חרדי בלא הקב"ה.

אנחנו מתקרבים לראש השנה, ידוע המעשה הנורא שמובא באור זרוע, על רבי אמנון ממגנצא שרצה להציל עצמו ולכן ביקש ארכה של שלושה ימים למחשבה על הציווי להמיר דתו רח"ל תמורת כבוד גדול, וכשחזר לביתו לא אכל ולא שתה מרוב צער, איך קרה לו כזאת, שהשתמע ממנו כביכול יש על מה לחשוב... וכשהתייצב בפני הדוכס ביקש שהלשון שכך אמרה תיחתך. זהו מעשה נורא, מה כתוב כאן? סך הכל הוא אמר משפט שנשמע שיש על מה לדבר! ועל זה הוא העניש את עצמו, לא בקנס כספי ולא בטיסה לחו"ל, לא שיקחו לו את הדירה - שיחתכו לו את הלשון!

אין מושג כזה "אני מאמין בהכל חוץ מ..."., כמו שאומר רבינו יונה "אם אדם יפרוק עול אדוניו בדבר קטן, פרק כל עול אדוניו מעליו". אי אפשר לעשות פלגינן באמונה באלוקים! אנחנו מאמינים בני מאמינים, ועל זה גדלנו - אתה הראת לדעת כי ד' הוא האלוקים אין עוד מלבדו! יהודי יודע שהוא צריך להקריב את חייו על האמונה הפשוטה הזאת! רבי אמנון יכל להקל על עצמו, אמרתי בטעות, כמשתמט, הוא יכל לברוח מהדוכס - אבל בצערו הנורא על לשונו שנכשלה העדיף שלא לברוח ולהיענש, רצה שיחתוך לו את הלשון! כמה לשונות היה צריך לחתוך בימינו רח"ל, על מה שמדברים...

» **יוצא מדברי הרב שייתכן לומר שבחור שהלך בעבר או הולך עכשיו ליחידה חילונית, זה פחות גרוע מללכת ליחידת חשמונאים בפקודת מטכ"ל?!**

מבחינה מסוימת על שם העתיד כן. בהווה ד' ירחם, מיד בעבירות, אבל מבחינת האמונה במקום כזה הוא יודע שהוא בבעיה, ואילו במקום שנקרא "חרדי" כביכול הסכנה הרבה יותר גדולה מהבחינה הזאת, שמרגיש כאילו הוא בסדר. כמו שידוע שר' חיים בריסקער אמר שעדיף ללכת לבי"ס של גויים מאשר ללמוד בבי"ס של יהודים שלומדים השכלה. אבל ודאי שחלילה, שלא יהיה כאלה שאלות!

» **העולם רועש וגועש גם מבחינה רוחנית וגם מבחינה גשמית, וכולם מרגישים שאנו כבר נמצאים בסוף... נשמח לשמוע מהרב דברי חיזוק לדור אחרון.**

הנביא מלאכי כבר מזהיר שהניסיון בעקבתא דמשיחא יהיה טשטוש הדעות, נסיונות באמונה. הדברים צריכים להיות ברורים וחדים לנו, שאין עוד מלבדו, כי חוץ מהקב"ה אין כלום!!

אני שואל שאלה פשוטה, במעמד הר סיני כשהקב"ה נתן לנו את התורה הוא התכוון לאנשים האלה? לחטיבת חשמונאים ולחטיבת קודקוד וכל המסתעף, האם לזה הקב"ה התכוון?

תמיד היו יהודים שעבדו לפרנסתם, אבל להפוך את זה לשיטה שמי שלא לומד זה הדרך שלו רח"ל?, יש שתי תורות בעולם? הקב"ה נתן תורה רק למי שלומד, ולמי שלא לומד מעמד הר סיני לא היה? התורה לא ניתנה להם? הם מוכנים להיות תחת אנשים שיהיו כפופים לשלטון נגד התורה?

אברהם אבינו עקד את יצחק בנו, מה הקב"ה רצה, שעם ישראל כולו יהיו מחובר אליו...! יהודים בכל הדורות מסרו את נפשם על קידוש ד', וכאן אדם משרת את המדינה שהיא נגד הקב"ה. בנביא כתוב שעד ביאת המשיח יהיה את הניסיון, ומי שיעמוד חזק יזכה לנצח נצחים!!! ומי שלא יעמוד חזק ויפול ח"ו ברשת, פחד פחדים מה שיהיה איתו בהמשך, "הנה היום בא בוער כתנור וליהט אותם", ד' ירחם.

ד' יזכנו שנזכה להחזיק חזק, לעמוד איתנים עד בא משיח צדקינו, שנהיה מאלה שיכתבו בספר הזיכרון ליראי ה' ולחושבי שמו. <<

> זה הדבר הכי חמור שיכול להיות, שיהודי נכנס למקום שמראים לו שהשלטון של המדינה הוא מעל התורה. ההכרה הזאת מחלחלת בתודעה של כל מי שנכנס לשם, והיא מקררת ומצננת את היראת שמים, וכל היהדות שלו נמצאת בסכנה!

"צריך להחליט מה עדיף?

האם איכות חיים רוחנית ערכית או איכות חיים של בשר ודגים"

ראיון מרתק ומפעים במעונו של
ראש ישיבת "שערי תבונה" הגאון הגדול
רבי מאיר בן שושן שליט"א

הסנקציות הכלכליות ששופטי הבג"ץ השיתו ברשעותם על האברכים ועל בחורי הישיבות, אותם הם מכנים "משתמטים", פוגעות עמוק בכיס של כל אחד. לבחורי הישיבות זה אולי פחות נוגע, אבל עבור האברכים מדובר במכה כלכלית לא פשוטה בכלל. הרי גם כך האברכים למודים בהתמודדות עם חשבון מרוקן, וכעת הסנקציות על המעונות והצהרונים, קנית דירה, ארנונה, תחבורה ציבורית... באנו לשמוע דעת תורה ביחס למציאות הזו.

מה נאמר ומה נדבר, זו באמת שעה קשה. אולם יש בזה עידוד גדול. כתוב בתיקוני הזוהר הקדוש, תיקון י"ב, על הפסוק "וירא ה' אליו בלבת אש":

"ואמאי אתגלי ליה בסנה? לאחזאה דהוה בדוחקא בין הקוצים, ועם כל דא הסנה איננו אוכל, בגין שושנים דאינון ביה, דאינון ישראל, דהוו עתידין למהוי בגלותא בין הערב רב דאינון קוצים. ודא הוא רזא כי אעשה כלה בכל הגויים אשר הדיחותיך שמה ואותך לא אעשה כלה". הזוהר הקדוש אומר שהקדוש ברוך הוא נגלה למשה רבנו בסנה, וזה רמז על הגלות האחרונה של הערב רב, שהם כמו קוצים בתוך עם ישראל, מעורבים איתו, "והסנה איננו אוכל", שהם מציקים לעם ישראל וללומדי התורה. "אחזי ליה אגרא דכלה, (דהיינו שכינתא) ואיהי בלבת אש בין הקוצים דאינון חייביא, דדחקין לשכינתא ולישראל בגזירות. אגרא דילהון כלה, נפקא שכינתא כלה מביניהון, וייתי חתן בגינה, ודא היא אגרא דכלה דוחקא ויפרוק לן מגלותא. ובזכות דדחקין לשכינתא בגלותא, דא אגרא דדוחקא דכלה שבזכות זה יוצאים מהגלות. **ודוחקא דגלותא דערב רב לישראל ממהר לן פורקנא**, ורפיון דילהון, מעכב לון לישראל פורקנא, בגין דא איתחזי ליה למשה בלבת אש מתוך הסנה מגו כובין."

ומבואר בזה שככל וגדילה הצקתם של רשעי ישראל - הערב רב על לומדי התורה, זוהי סיבה לגאולתם של ישראל. וכשמרפים מהם, אדרבא זה מעכב את הגאולה. אם כן ראוי לברך על זה, שהגיע זמן גאולתכם! שהרי כתוב בזוהר שכשהערב רב מרפה מתלמידי חכמים זה מעכב את הגאולה. "בגין דא אתחזי ליה משה בלבת אש מתוך הסנה, מתוך הקוצים. כד אתקרב למחזי עובדא דא... אמר לו הקדוש ברוך הוא אל תקרב הלום, של נעליך...". ומבואר שזה מכבשי דחמנא, מרע"ה גואלם של ישראל נבהל מול קושי השעבוד, של שלטון הערב רב על ת"ח בסוף הגלות. והקב"ה מגלה לו כי זה כבשי דרחמנא - אל תקרב. מה שכבוש כאן, הוא כי בזה תלויה גאולתם של ישראל. ככל שהם דוחקים אותנו יותר הגאולה קרבה!

והביאור בזה עמוק מאוד. הרי הגילוי האלוקי שאנחנו קרובים אליו בעזרת השם, "ונשגב ה' לבדו ביום ההוא", גילוי כבוד שמים שיהיה בעולם, יתגלה בצורה הכי מוחשית שהקדוש ברוך הוא הוא לבד בעולם וכל מה שהיה זה רק הוא יתברך מתחילתו ועד סופו. אני הוא ראשון ואני הוא אחרון.

אבל כדי להיות מוכן לגילוי הגדול הזה, צריך להיות ראויים, צריך להתכונן. וכל זמן שלתלמידי חכמים יש איזושהי שייכות לערב רב, לא שייך גאולה, לא שייך להיות מוכנים ל"נשגב ה' לבדו". הערב רב הם-הם השורש הפורה ראש ולענה בכל ישראל, זו הגלות הכי נוראה שיש! בתרגום יונתן בן עוזיאל כתוב שהם היו כפל כפליים מכלל ישראל, מאתיים ארבעים ריבוא, יצאו ממצרים שישים ריבוא והם היו מאתיים ארבעים ריבוא. ובאריז"ל מבואר שרוב הדור מהם, הם שורש פורה ראש ולענה בתוך ישראל. וכל עוד שכלל ישראל אחוזים בהם, כמו הסנה, הגאולה לא יכולה לבוא!! חייבים קודם להפריד את הקוצים מהשושנה!! אז הם דוחקים אותנו כדי שנפרד מהם, ועל ידי הפירוד הזה תלמידי החכמים יזכו לגאולה.

נורא, כל זמן שנוח לנו עם הערב רב, כל מה שהרגשנו כלפי המדינה הזו, שאולי יש להם חלק בעולם התורה,

זוכרים את הדיבורים מלפני כמה שנים... עולם התורה פורח, יש פה זכויות עצומות ומחזיקים תורה... וכו'. התחברנו במקצת לערב רב, חשבנו שיש כאן אחים טועים אבל מעריכים תורה ומעריכים את לומדי התורה. ראינו בהם מקום שכביכול אפשר להשתכן בו.

זה מעכב את הגאולה! ככל שהם דוחקים אותנו יותר ולוחצים אותנו בדברים נוראים כאלה שלא היו- הרי מקום המדינה לא היה דבר כזה, והיום העיזו פניהם- כך תתקרב הגאולה השלימה!

הרב מדבר דברים ברומו של עולם, באמת מרגש להבין שכל זה הוא ההכנה הנצרכת לגאולה, וכמו שהרב ביאר שלא שייך שתבוא גאולה כל עוד יש חיבור לערב רב.

אבל אברך שחי את חיי היומיום, ופתאום מוצא את עצמו מוציא סכומי עתק מהכיס- כל אברך שרוצה לקנות דירה, פתאום אין הנחות ואין מחיר למשתכן, זה עוד עשרות אלפי שקלים. הילדים נוסעים למוסדות עם אוטובוסים, ועכשיו על כל נסיעה משלמים כפול. והמעונות, הצהרונים. ובשעת חולשה מה יעזור לו להחזיק מעמד מול כל ההצעות המפתות שלהם, שמנסים להציג כאילו מדובר בדברים לא כל כך חמורים?

התשובה לזה גם היא נמצאת בתורה הקדושה. יש פרשייה שלמה בתורה שהקדוש ברוך הוא כביכול "עושה ממנה עסק", ולא סתם. פרשת המן. פרשה שלמה שעוסקת במן, משה רבינו מכין את כלל ישראל, הקדוש ברוך הוא נותן לכם מן, זרע גד, טעמו כצפיחית בדבש... מלמד אותם איך לקבל את המן. משבר את אוזנם על גודל הזכות, וכל המעלות. פרשה שלמה! וביום שישי ירד כפול, כי בשבת לא יהיה... כמעט חצי מפרשת בשלח עוסקת בפרשת המן. מה הענין הגדול במן? לא ראינו כזו אריכות וכזה פירוט במקומות אחרים.

יותר מכך, בהמשך כתוב "קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן והנח אותו לפני ה' למשמרת לדורותיכם". כתוב בחז"ל, רש"י מביא במקום: "לדורותיכם, בימי ירמיהו, כשהיה ירמיהו מוכיחם למה אין אתם עוסקים בתורה? והם אומרים נניח מלאכתנו ונעסוק בתורה מהיכן נתפרנס? הוציא להם צנצנת המן, אמר להם: הדור אתם ראו דבר השם, שמעו לא נאמר אלא ראו, בזה נתפרנסו אבותיכם, הרבה שלוחים יש למקום להכין מזון ליראיו".

ולכאורה דברי חז"ל אלה צריכים ביאור. מה כתוב כאן? הקב"ה ציווה לאהרון לדאוג לדורות הבאים שלא תהיה להם שאלת פרנסה. המן נשמר טרי וחם כמו ביום שירד מן השמים, במשך קרוב ל-חמש מאות שנה! כדי שכאשר יבוא היום וישאלו יהודים, איך נוכל לעסוק בתורה? יש פרנסה, יש קשיים, יש סנקציות... נוציא להם צנצנת המן. ורק בשביל זה עשה הקדוש ברוך הוא פלא גדול כזה, ש-חמש מאות שנה המן נשאר, וכתוב שהוא נגנז ולעתיד לבוא יצא שוב. ויש מקום לתמוה, שאלות של פרנסה? שיתחזקו בביטחון, באמונה. יש שער הביטחון בחובות הלבבות, יש שיחות חיזוק. מה המיוחד במן שדווקא אותו צריך להראות? "ראו, ראו דבר השם"?

מונח כאן יסוד נורא. על ידי המן בא הקב"ה להראות לכלל ישראל את המציאות האמיתית. ידוע מחז"ל שאדם הראשון קודם החטא, מלאכי השרת צולים לו בשר ומסננין לו יין, והוא יושב ועוסק בתורה ושכינה על ראשו. זו היתה תכלית בריאת האדם והעולם כולו, למטרה אחת- שהאדם יהיה יושב ועוסק בתורה והמלאכים דואגים לכל צרכיו! אבל אדם הראשון חטא, נתקלל בזיעת אפך תאכל לחם, ובמובן מסוים התמעטה קומת האדם שצריך לדאוג לפרנסתו, וזו הקללה הכי גדולה- במקום להתעסק במושכלות ולהיות צופה מסוף העולם ועד סופו והתורה על ראשו, צריך להתעסק עם פרנסה?! אדם שנאלץ לעסוק בפרנסה נוגד את כל תכלית הבריאה שלו!

במתן תורה הגיעו בני ישראל לדרגה של אדם הראשון קודם החטא. ואז הגיעה פרשת המן, הקדוש ברוך הוא החזיר את המצב של האדם לקדמותו, שהוא לא צריך להתעסק בשום דבר, רק בקדושה, רק בתורה. הקב"ה בעצמו מוריד לו מן מן השמים. זו המציאות האמיתית של האדם. וזה "ראו", ראו, כי זה לא עניין של ביטחון ואמונה, לא מדין השתדלות של פרנסה- אלא כל הבריאה של האדם נבראה באופן כזה, שהוא יושב ועוסק בתורה ופרנסתו תבוא משמים!!

ולכן פרשית המן נאמרה קודם מתן תורה. עם ישראל חטאו בעגל, ואז חזרה זוהמת הנחש, ושוב איבדו את הזכות- אבל המן לא פסק. המן לא פסק! כי אחרי מתן תורה המהלך הזה, של חיי>>

> ויש להתבונן בזה יותר לעומק, אם היו מציעים לבן אדם משכורת של עשרת אלפי שקלים, בתנאי שחייו יהיו מרורים. תהיה לו אישה רעה וילדיו יסטו מן הדרך, חיי צער וכאב בתוך הבית. או שלא יהיה שפע של פרנסה, אבל תהיה אישה טובה שתכבד אותו, ילדים שתולים בבית ה', רוגע ושמחה בבית עם קושי בפרנסת היום יום.
>
> האם יש שאלה מה עדיף? יש להסתפק במה לבחור?

כינוס לבחורי החמד כנגד הסנקציות

תורה על שולחנו של מלך נשאר גם אחרי שחטאו בעגל. מי שזוכה להיות מחובר לתורה, זוכה למן שהוא חלק מהבריאה. וכמו שאדם לא דואג איך לנשום אוויר, כך לא צריך לדאוג לפרנסה כי כך תכלית בריאת האדם. והדברים מפורשים ברמב"ם הידוע בסוף הלכות שמיטה ויובל, הרמב"ם מדבר שם על שבט לוי שלא זכה בנחלת ארץ ישראל ובביזתה עם אחיו, מפני שהובדל לעבוד את השם לשרתו ולהורות דרכיו הישרים, "יורו משפטיך ליעקב". והוא ברוך הוא זיכה להם, שנאמר "אני חלקך ונחלתך". שבט לוי נשאר כמו צורת האדם קודם החטא שזה תכלית הבריאה.

ממשיך הרמב"ם וכותב: ולא שבט לוי בלבד - כל איש ואיש מכל באי עולם, אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו, להיבדל לעמוד לפני השם לשרתו ולעובדו, לדעת את השם, והלך ישר כמו שעשאו האלוקים ופרק מעל צווארו עול החשבונות הרבים, הרי זה נתקדש קודש קודשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים, ויזכה לו בעולם הזה דבר המספיק לו כמו שזיכה לכהנים וללויים. הרי דוד אומר "השם מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי".

אז אחרי פרשה כזאת פסוק בתורה ואחרי דברי הרמב"ם, מה יש לנו לדאוג? הרי זו הבטחה, לא מצד ביטחון ואמונה, לא "דרגות" מיוחדות- אלא מי שמעמיד את עצמו לעסוק בתורה, הקדוש ברוך הוא כביכול מחויב לדאוג לו, כי זו תכלית הבריאה. כמו שיש לו אוויר, תהיה לו גם פרנסה.

על מה הדאגה?

אבל באמת לא כל כך הבנתי את השאלה. הרי אברך, גם עם כל ההנחות שהיו עד היום, אין שום היגיון שיצליח לעמוד בכל ההוצאות. ורואים דבר

כינוס בישיבת שערי תבונה

פלא, שאברכים חיים יותר טוב מאנשים שעובדים. יש להם דירות, מחתנים ילדים, הילדים כולם שתולים בבית ה', סביב לשולחן, שפע ברוך השם, לא ראיתי צדיק נעזב.

א"כ על מה הדאגה? וכי מה שהם גוזלים וחומסים את פרנסתם של האברכים זה מה ש"יקשה" על הקב"ה כביכול לשלוח לנו את המן? הרי הכל עומד על נס, רואים בחוש את ההנהגה המיוחדת שהקדוש ברוך הוא נוהג עם בני התורה.

האם בשביל כמה האלפים האלו ננטוש את היהדות שלנו? האם בשביל קצת כסף נאבד את ההבטחה האלוקית? וכי אנחנו לא מאמינים בפרשת המן? "ראו כי השם נתן לכם את המן למען יראו דורותיכם", זה נאמר לדורות! המן היה ונמצא עד היום, ובכל פעם מתלבש בצורה אחרת. היו במן את כל הטעמים...

ודאי שזה לא סיבה בכלל להחליש אותנו, אדרבא, רק לחזק אותנו. והערב רב במעשיהם מכלים לעצמם את זכות הקיום, וכך הקדוש ברוך הוא יכלה אותם מן הכרם ותבוא הגאולה. "תאכלם אש כקש ה' תכלה".

הרב מדבר על צורת החיים האידיאלית, ככה צריך לחיות. אבל אברך לא חי לבד, יש לו אישה בבית, יש לו ילדים; ואנשים רגילים היום לחיות טוב, לא כמו בדורות קודמים שהיו מצבים שלא היה מה לאכול כפשוטו ועם זאת עסקו בתורה. כמו שהרב אומר זה הכל ניסים, אבל הם מולבשים בדרכים טבעיות, והתרגלו להסתדר. יש גמ"חים, יש ארגונים, ובסוף רוב המשפחות נמצאות ברמת מחיה סבירה. ועכשיו מצד בני הבית בוודאי יש דאגה וחרדה שמביאות למועקה, שעלולה ח"ו להחליש...

היסוד הראשון שבו הכל תלוי, זה איך בן התורה מקבל את הדברים. אם הוא משדר שמחה בבית והתגברות והתעצמות תורה מכוח זה, גם בני הבית ירגישו את ההתרוממות הזו!

אבל יש בזה יותר עמקות. הרי מה שאנשים באמת רוצים, זה שיהיו להם חיים מאושרים. לפני כמה שנים בא אלי אברך יקר מאוד, בן עליה גדול. הוא נשא בת תלמיד חכם, ואחרי החתונה המשפחות לא יכלו לעזור לזוג הצעיר, והם חיו בדחקות ממש. הוא בא אלי תקופה קצרה אחרי החתונה, כבוי ושבור, וסיפר שכמה שבתות כבר לא אכלו בשר ודגים, בקושי היה להם אוכל מעט ולחם בשבת. הוא הרגיש שכלו כל הקיצין, והוא חייב לצאת לעבוד. כמובן בעבודת קודש, הוא למד את מלאכת השחיטה ויש לו סמיכה מרבנים. שאלתי אותו- "ומה השאלה? בשביל מה באת אלי?"

ואז הוא הכניס את רעייתו, אשת חבר. והיא טענה שנכון שהמצב בבית קשה מאד, אבל כשהוא חוזר הביתה מכולל כאברך, יש עליו את האור והאצילות של התורה, כולו זוהר מתורה. היא נהנית לראות אותו, יש לה כבוד אליו. ואילו אם יתחיל לעסוק בשחיטה- אמנם זו עבודת קודש, אבל הערך שלו ירד בעיניה, והבית בוודאי לא יהיה אותו הבית עם האצילות והעדינות של בן תורה.

אמרתי לו אז, בוא ננתח את השאלה. למעשה הבחירה כאן היא בין שתי אפשרויות: איכות חיים של תורה, של אצילות, חיי אושר, רוגע, שלווה, ביטחון, אמונה. כשאין עוף בשבת ואין מספיק שפע בבית. ואידך גיסא תהיה הכנסה גדולה, הוא אמר לי סכום מכובד מאד- אבל איכות החיים הרוחנית תרד פלאים. עכשיו, אמרתי לו, א"כ צריך להחליט, מה עדיף? האם איכות חיים רוחנית ערכית או איכות חיים של בשר ודגים.

אם היו מציעים לבן אדם משכורת של עשרת אלפי שקלים, בתנאי שחייו יהיו מרורים. תהיה לו אישה רעה וילדיו יסטו מן הדרך, חיי צער וכאב בתוך הבית. או שלא יהיה שפע של פרנסה, אבל תהיה אישה טובה שתכבד אותו, ילדים שתולים בבית ה', רוגע ושמחה בבית עם קושי בפרנסת היום יום.

האם יש שאלה מה עדיף? יש להסתפק במה לבחור? ברור שאף אחד לא ירצה חיים רעים והרבה כסף! הכסף הוא רק אמצעי, על מנת להגיע למטרה שהיא איכות חיים. ואנשים גם מוכנים לשלם על איכות חיים. אמרתי אז לאברך ההוא, בעצם היותך אברך הרי יש לך איכות חיים אצילה בבית, אושר, נחת, שמחה!

צריך לשלם על זה. ובעז"ה עוד יגיע היום שתהיה אברך תלמיד חכם מופלג ויהא גם פרנסה בשפע. הוא קיבל את הדברים, ואחרי שבועיים חזר שוב. והוא סיפר שתקופה קצרה אחרי שהחליט להישאר שתול בבית ד' הציעו לאשתו עבודה מסודרת והיום ברוך ה' יש פרנסה ברווחה והוא מנצל את הזמן בלימוד התוה"ק, ברוך השם זכה להיות תלמיד חכם ועולה ומתעלה.

כי לא הכסף עושה את האושר בבית! גם אם יהיה קצת מחסור בבית, כשהבעל בא שמח ומשרה סביבו אווירה של רוגע ושלווה ושמחה, בעזרת השם לא יחסר כלום.

גם אברך שקשה לו מאוד בכולל, עדיין חייו מאושרים מעצם העובדה שהוא לא חשוף לכל הזוהמה של הרחוב. ברור שהיום זו לא שאלה של לצמוח לתלמיד חכם או להיות עם הארץ. זו שאלה האם לחיות כיהודי, או חס ושלום להיחשף לכל המ"ט שערי טומאה!!!

שאלה נוספת שנשמעת יותר מבחורים, יש פה מציאות נוראה ואיומה. המצב הזה, שמגבילים בחור, מתייחסים אליו כסוג ב', לא נותנים לו לצאת מהארץ, מתערבים לו בכל פרט מפרטי החיים, תעשה כך או כך... כן תיסע בתחבורה ציבורית- לא תיסע בתחבורה ציבורית, אתה צריך לשלם יותר, אתה פחות. זו הרגשה נוראה, עצם המצב המוגבל ובעיקר ההרגשה של סוג ב'.

כמו שדיברנו קודם, כשאדם יודע מה חובתו בעולמו ומהי תכלית הבריאה, הוא יבוז להם. "ויגבה לבו בדרכי ה'". הרי זה התהליך הסופי שבו הם קוברים את עצמם! לנו יש את הקדוש ברוך הוא, לנו יש את התורה. לא צריך לראות בהם "צד" בכלל, וממילא אין סיבה להרגיש מושפלים. ההשפלה הגדולה היא לראות בן אדם שאין לו מושג בגדלותו של הקב"ה, שלא יודע מי הם האבות

> מי שזוכה להיות מחובר לתורה, זוכה למן שהוא חלק מהבריאה. וכמו שאדם לא דואג איך לנשום אוויר, כך לא צריך לדאוג לפרנסה כי כך תכלית בריאת האדם

הקדושים - אברהם יצחק ויעקב, לא קורא שמע ישראל, לא יודע מה זה טעם של תורה, לא טעם טעם שבת. זו השפלה הכי גדולה! אנחנו זכינו לאושר האמיתי של עסק התורה והמצוות, ושום דבר לא פוגע בנו, כי לנו יש את העיקר החיים. האדם שהוא כביכול לא מוגבל, ואין חייו חיי תורה- הוא המושפל, הוא המבוזה, הוא האדם המסכן!

אבל בכל אופן למראית העין הבשרנית יש מערכת של מדינה חזקה שמצליחה מאוד. אנשים מסתובבים לבושים טוב, אנשים יפים, טובים, חיים בנחת ובשלווה.

השאלה היא מה הגדרת החיים. אדם שנראה טוב, יש לו מכונית מפוארת, בית מפואר, הוא חי חיי אושר מדומים; כי אם אין לו תוכן אמיתי לחיים אז בשביל מה הוא חי? הכל חיצוני. ולעומתו, אדם שחי את החיים הפנימיים המאושרים באמת בתוכו פנימה, אין מאושר יותר ממנו!

ובנוגע למה שבחורים טוענים שהם מתמודדים הרבה עם היצר הרע בכל מיני ניסיונות ולא מרגישים מאושרים- אכן, באמת מוטל עלינו בני הישיבות הקדושות לרומם ולהרים את קרנם של הבחורים, שיבינו שהחיים המאושרים נמצאים אצלם בידיים, ולא תלויים באף דבר חיצוני. ככל שהאדם פחות חשוף לכל הזוהמה והטומאה ולכל מה שקורה בעולם, חייו יותר מאושרים עלי אדמות, לא רק מצד העולם הבא! ודאי שצריך לרומם את רוחם של בני התורה, להבין שאין ישווה ואין ידמה לאושר של בחור, גם ביום שהכי קשה לו בישיבה!- לעומת מי שנמצא מחוץ לישיבה, שחייו באמת אינם חיים.

וזהו מה שחז"ל אומרים, שתלמידי חכמים ככל שמזקינים דעתם מתיישבת עליהם, וזקני עם הארץ ככל שמזקינים דעתם מיטרפת עליהם. ולמה? מבאר הר"ן (בדרשות הר"ן דרוש א'). כי באמת כל אדם בנוי משכל- שזה הנשמה האלוקית, ומתאוות.; והאדם תמיד נתון במלחמה ביניהם. אם השכל תמיד כובש את התאוות ומראה לאדם את דרך החיים האמיתית, תמיד שוקל אם הוא צודק או לא, מפסיד או מרוויח- לאחר שנים, כשמזדקן וכוח התאווה נחלש והשכל מאיר, אז הוא רואה פתאום כמה צדק בשכלו. ואילו זקני עם הארץ ככל שמזקינים דעתם מיטרפת עליהם, כי היו סבורים שחיים חיים מאושרים ברדיפתם אחרי התאוות. אבל כאשר הם מזדקנים וכוח התאווה יורד, פתאום הם רואים כמה טעויות עשו במשך החיים. **אנשים רוצים כסף כדי לחיות, ובשביל הכסף מוותרים על החיים עצמם!** וכשמגיע הזמן וכבר אין להם כוח לרדוף אחרי הכסף, כבר אין להם כוח לחיות.

עלינו, בני התורה, להמשיך בדרכנו בגאווה וגאון ולדעת שאנחנו קרובים מאוד מאוד מאוד לגאולה. חבי כמעט רגע. וככל שהערב רב מציק יותר ללומדי התורה, אות וסימן הוא שאנחנו קרובים מאוד לגאולה כמו שכתב הזוהר הקדוש "אגרא דכלה דוחקא", במהרה בימינו אמן. ■

כינוסים ברחבי הארץ

עקב פניות ובקשות של הורים המבקשים להיות מודעים יותר למעמדם המשפטי של בניהם
החלה האגודה בסדרת כינוסים המיועדים למשפחות הבחורים

לתיאום כינוס באיזורכם חייגו 08.313.0587

בברכה
מחלקת כינוסים והדרכות

טוב לי
כי עכשיו
למעלה אלטה
קיץ

חלק ב'

סדרת כתבות בעניני השעה שיצאו לאור בגליונות **אני חומה**

1. הם שוב מנסים? שינסו!
דעת תורתו של מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל.
פורסם בגיליון 5 הודפס אלול תשפ"ה

2. זהירות מלכודת לפניך!
לדמותם של המסלולים ה"חרדים"
פורסם בגיליון 8 ניסן תשפ"ו

3. הם מפחדים ממך!
כח השלטון אל מול התנגדות היחידים.
פורסם בגיליון 2 חורף תשפ"ה

4. נדבה רוחינו אותנו
כבר היה לעולמים- דברי הימים חרוטים בקורות ימי עם הנצח.
פורסם בגיליון 9 אב תשפ"ו

5. המחראות הקדושות
משאו המרטיט של המקובל האלוהי רבי שמעון אגסי זצוק"ל

6. המכתב שנכתב בדמע
צוואתו של מקים עולה של תורה רבינו מרן רבי עובדיה יוסף זצוק"ל.

עברה שנה, כמעט שנתיים.

התכנית הגאונית לגיוס החרדים לצבא לא הוכיחה את עצמה, משום מה. שום דבר לא עבר חלק כמו שהם ציפו. ה"7 באוקטובר", אותה סיסמת מחץ עימה חשבו להדוף כל טענה הגיונית, היסטורית ועובדתית, לא פעלה בשטח.

החרדים לא באים.

מה עושים?

אסיפות דחופות כונסו, דיונים חשאיים נערכו, רעיונות עלו וירדו, עד שכבר החלו לדמיין שהנה, הגיעו לנוסחה הגואלת: פקודות מטכ"ל. ויותר אין תירוצים. כל החרדים-שלא-לומדים-באמת-באמת לצבא, כאן ועכשיו!

וככה אנחנו שומעים פתאום טענות מפולפלות והסברים מלומדים, על כך שאפשר לעצב את המציאות מחדש. פקודות מטכ"ל, כך מספרים לנו בעיניים נוצצות, תוכלנה להבטיח את יישום "כללי החרדיות" במסלולים הייעודיים - וממילא להבטיח שמירה על "זהותו החרדית" של המשרת. או כמו ההבטחה הנלעגת שנשמעת שוב ושוב מפיהם של גורמים צה"ליים -בהתעלמות אלגנטית מהמציאות שמספרת סיפור אחר לגמרי- "מי שייכנס חרדי ייצא חרדי".

האמת שמאחורי הדיבורים

אגב אותה הבטחה, יפה לראות שגם בצד השני נותרו כאלה עם מעט היגיון בריא. אחד מהם הוא החוקר שמואל רוזנר מהמכון למדיניות העם היהודי:

"הרמטכ"ל יכול להכשיר מסלולים ותנאים, אך ראוי שייזהר בהבטחותיו... הוא לא יכול להבטיח שמי שיתגייס תמים יצא תמים. הוא לא יכול להתחייב שמי שיתגייס נחמד יצא נחמד... אם הוא אדם הגון, הוא אינו יכול להבטיח לחרדים שייצאו מצה"ל כמו שייכנסו אליו. למעשה - הוא יכול להבטיח להם את ההיפך מזה. הם ייכנסו דבר אחד - וייצאו דבר אחר, כמו שקורה כמעט לכל החיילים.

צה"ל הוא מקום בו ישראלים משתנים, צה"ל הוא מקום שבו גם חרדים ישתנו. אין דרך לוודא שהם לא יחשבו מחשבות חדשות על חרדיות ועל ישראליות... הם יהפכו לישראלים שקוראים לעצמם חרדים אבל אינם נוהגים כשאר החרדים, שמציגים מודל חדש של חרדיות, שמאתגר את החרדיות של היום, ומקעקע את יסודותיה הרבה יותר...

הם שוב מנסים? שיעמו!

הסיבה להבטיח שמי שייכנס חרדי ייצא חרדי נוגעת לניסיון לשטות בחרדים... האמירה "יכנסו חרדים - ייצאו חרדים" היא לא רק כזב שמופנה לחרדים, היא כזב שמופנה לחברה הישראלית כולה... אין דבר כזה "רק ישתלבו בצה"ל ובכלכלה". אם ישתלבו - הם כבר לא יהיו חרדים... השינוי שנדרש הוא לא שינוי קטן, הוא שינוי גדול."

גם ד"ר עידית שפרן-גיטלמן, ראש התכנית לצבא וחברה במכון הישראלי לדמוקרטיה, סיפרה בנאומה:

"לא האמנתי כשאמרו לי שהצבא ומערכת הביטחון מבטיחה לחייל חרדי: אתה יוצא כמו שאתה נכנס. אין כזה דבר ולעולם לא היה, אף חייל לא סיים את השירות כמו שהוא התחיל".

הסיפורים והעובדות

אבל הפעם זה רציני, הם מנסים בכל זאת לשכנע. צוות משפטנים מיוחד נשכר לעבוד על ניסוח הפקודות, מדווחים בהתרגשות. הפקודות יהיו מדורגות לשלוש רמות, שלושה מסלולים שיתייחדו כל אחד במעטפת תנאים משלו. כל בחור יוכל לבחור את המסלול המתאים לו, "חרב" - המיועד למסלולי הלוחמה, "מגן" - למסלולים תומכי הלחימה, ו"דוד" - שיהווה את המסלול ה"מחמיר" (לבחורים ה"עילויים", כנראה...). כך לדוגמא, בחטיבת המתייוונים החדשה יהיו רק מפקדים "חרדיים", בפקודה. תסמכו עליהם שהם ימצאו דמות קיקיונית כלשהי -"חרדית" מספיק- להעמיד שם.

"אם הפקודות יעוגנו כפקודות מטכ"ל" -כך מנסים טובי הדמגוגים לשכנע- "יהיה מענה אמיתי לכל החששות הדתיים והחברתיים, ההתנגדות העקרונית תדעך וחרדים יוכלו להתגייס למסלולים הרלוונטיים".

איי, העובדות מספרות שגם לפקודות המטכ"ל יש תאריך תפוגה? שרמטכ"ל חדש יוכל לשנות את הפקודות על פי האג'נדה שלו, ולא רואה את עצמו מחויב לאף הסכם שנעשה מול קודמו? שגם פקודות מטכ"ל צריכות לעבור את משוכת הבג"ץ, "ידיד" החרדים? אותם לא תצליחו לבלבל, התשובה מוכנה מראש: חזרה על התקליט.

נשמע טוב, אה?

רק עוד משימה אחת נותרה להם, לצוות המוכשרים: העברת החלומות הפנטסטיים לעולם המעשה. והמשימה הזאת, עפעס, לא כל כך מסתדרת עם המציאות בשטח.

תחשבו על משגיח חשוב שמקבל לישיבה קבוצת קיבוצניקים רעשנית, ועליו לספק להם -מלבד שיחות מוסר ושעת לימוד יומית להיכרות עם העולם החרדי- את כל "צורכיהם" התרבותיים, המפורטים במסמך חתום ומעוגן חוקית. ולהבטיח שהם לא-לא-לא יחזרו בתשובה. הוא מלא רצון טוב ונחישות למלא את הפקודות על הצד הטוב ביותר, והחיוך שלו שופע אמינות ואהבה כנה. מסתבר שנראה את ההתנגדות החילונית לשליחת הבנים לישיבות הולכת ודועכת, הלא כן? ואת צעירי הקיבוצים נוהרים למסלולים המותאמים עבורם בישיבות...

אבל האמת היא, שכל הנכתב עד כה בא רק להוכיח גם "לשיטתם" עד כמה ההברקה הגאונית הזו לא עומדת במבחן המציאות, ולא שווה את כל הדיו שנשפך עליה.

כי הסיפור האמיתי מונח במקום אחר לגמרי.

סוד ויסוד קיומן

ההתנגדות התורתית לצה"ל מעולם לא היתה נעוצה בחשש מחילון, על אף שהוא קיים ומשמעותי. <<

יוסף שלו אלישיב

ירושלים

בס"ד, מיצפ"ק מקץ תשע"ב

באשר סוד ויסוד קיומו של עולם התורה וציבור היראים הוא בחיי תורה ויראה על טהרת הקדש, מתוך התבדלות מוחלטת מכל חיי המושגי העולם החילוני של מורדי עול תורה, על כן יש למחות ולהסיר מפני כל מיני מגמות המבקשין לשלוח יד בסך השכלה הכללה, שמייסדים "ממשלת מיוחדות לחרדים" שיהיו תחת שליטתם המלאה ע"מ רוחם, ובמלל זה כל מיני מסמרות ומסלולים של שירות לאומי, אזרחי וצבאי, שמבליטין ליצור מקשות מיוחדים שמגבשים קיבוץ של חרדים המסוגל למזיקי עול, לשלוחתם ולהרבותם.

וכן מעמדים כל מיני מכונים ומוסדות להכשרות ולימודים חיצוניים של תואר והסמכות ושל לימודי אקדמיה וכדו', אשר יכניסו שאיפות זרות השלושות מבחוץ, ובידוע בכמה ולחצו גדולי ישראל זצוק"ל נגד כל "מוסד לעודדים חרדי" שמייעד ללימודים כאלה, והסקיעדו אל כתוך למחנה.

ובמקום שמודיעים בגלוי שמטרתם בכל מגמות אלו לעשות שינוי הרוח והמגמות של הציבור החרדי, ולמשל להסדיר כל מיני שאיפות אחרות, לאומיות ומשכליות, אשר לא שערום אבותינו, ולעשות השתלבות והתערבות עם חיי החילוניות ועם תרבות אנשים חמאים.

ועל כן יש לקרוא אל תלך בדרך אחתם מנע רגלך מנתיבותם, ועם שונים אל תתערב. אלא אך ורק בדרך המסורה לנו מדור דור, לעשות רצון אבינו שבשמים שהבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו.

"באשר סוד ויסוד קיומו של עולם התורה וציבור היראים הוא בחיי תורה ויראה על טהרת הקודש, מתוך התבדלות מוחלטת מכל חיי ומושגי העולם החילוני של פורקי עול תורה"

יש מי שהתקוממות מציפה אותו למקרא המשפט למעלה, והוא מוזמן לקרוא אותו שוב. ועוד פעם, לנסות להפנים בחזרה אמיתות יסוד שניסו לשרש מאיתנו בהרבה תחכום ותעמולה אינטנסיבית.

"באשר סוד ויסוד קיומו של עולם התורה וציבור היראים הוא בחיי תורה ויראה על טהרת הקודש, מתוך התבדלות מוחלטת מכל חיי ומושגי העולם החילוני של פורקי עול תורה".

המילים מוכרות, הקריאה הנוקבת העולה מהן עודנה מהדהדת. מכתבו האחרון של רשכבה"ג מרן הגרי"ש אלישיב זיע"א, בו העמיד הרועה הנאמן את יסודות האמונה והמבט הנכון על כל המתרחש. בעיניו הצופיות ראה מרן זיע"א את הסכנות האורבות לציבור החרדי מבית ומחוץ, ומילותיו המדודות מהוות תמרור דרך עבורנו.

המהות והמשמעות

כבר בתחילת המכתב עונה מרן לכל טענות המקררים כי יש לחלק בין "אלו שלומדים" לבין "אלו שלא לומדים באמת":

"סוד ויסוד קיומו של עולם התורה וציבור היראים" - עולם התורה וציבור היראים, חד הוא! כן, גם יהודי שומר מצוות שלא זכה לשבת באהלה של תורה, גם מי שנאלץ לעבוד לפרנסתו, מי שלמרבה הצער נפלט מהישיבה - גם הוא, סוד ויסוד קיומו משותף עם כל עולם התורה. כל אשר בשם "חרדי" ייקרא, הינו חלק מהעולם המופלא הזה - "עולם התורה וציבור היראים".

ואמיתית היסוד הפשוטה הזו, אגב, היא העומדת מאחורי שם הארגון הקדוש "אגודת בני הישיבות". ההבנה שכל יהודי חרדי באשר הוא, במהותו הוא "בן ישיבה", גם אם לא זכה ללמוד בפועל.

להבדיל בין הטמא לטהור, מעניין לבחון את הדברים מנקודת מבטו של ד"ר אבישי בן חיים, המתהדר בתואר "חוקר החברה החרדית", בראיון שנערך עימו בתקשורת:

"המהות של החברה החרדית היא שבחור בגילאי הנעורים ובגילאי הבחרות, החוויה המרכזית שלו זו חוויית הישיבה. זה מה שמחזיק את החברה החרדית. יש לנו פה חברה שהאידיאה הגדולה שלה זה כולם לומדים תורה כל החיים, כל הזמן. אנחנו לא טיפשים, אנחנו מבינים שמדובר בבני אדם, לא בימות המשיח, שלא כולם ככה. אבל יש אידיאה של חברה שזה זה".

בהמשך הוא מתייחס לרעיונות המשונים שנשמעים מפעם לפעם, על כך ש"מי שלא לומד צריך להתגייס":

"בעולם החרדי, אנשים יהיה להם את חוויית הנעורים והבחרות של הלימודים בישיבה, גם אם תגיד לי: "תקשיב, אבל ההוא לא מצטיין"... מי שאומר שהוא לא מצטיין ולכן הוא לא צריך להיות שם, עדיין לא הבין את המשמעות של הישיבה. הישיבה, התפקיד שלה, זה לא להוציא רבנים וראשי ישיבות. מה פתאום? הישיבה, התפקיד שלה, זה לעצב קבוצה שתשמר את הזהות היהודית הבוערת שלה, ותהיה פך שמן טהור".

והוא ממשיך במשפט מדהים, שמהווה תשובת מחץ לשלל הטענות האוויליות הנשמעות מבית ומחוץ על ה"צורך", כביכול, לשלב את הציבור החרדי בחברה הישראלית. משפט שכאשר יוצא מפיו של גורם חילוני מובהק, מקבל משמעות ייחודית:

"דווקא ההתבדלות הפכה למרכיב מרכזי בזהות החרדית. כלפי החברה הישראלית, מה שהחזיק את החברה החרדית בדבר הזה...

"אין דבר כזה "רק ישתלבו בצה"ל ובכלכלה". אם ישתלבו- הם כבר לא יהיו חרדים"; קבע החוקר החילוני, וצדק.

כמה מדהים לקרוא את מילותיו של מרן זיע"א, שעמד על המהות הזו במשפט אחד: "באשר סוד ויסוד קיומו של עולם התורה וציבור היראים הוא בחיי תורה ויראה על טהרת הקודש, מתוך התבדלות מוחלטת מכל חיי ומושגי העולם החילוני של פורקי עול תורה".

זה הכל. כאן טמון הסוד הגדול, שהוא תמצית הקיום של ציבור היראים לדבר השם בתוככי המדינה - ה ת ב ד ל ו ת.

אנחנו לא חלק מהם, לא קשורים אליהם, לא קרובים ולא מתעניינים. הם בשלהם, ואנו בשלנו. וכמו שהתבטא מרנא החזון אי"ש זיע"א - "ידינו עסוקות בבנית החומות עבור הצפיעים והצפיעות שלנו". החומה, אותה חומה עבה ומגוננת שמאיימת כל כך על פורקי העול מחד ועל אלו המעוניינים להיפלט אל מחוץ לענן מאידך - היא השומרת על זהותנו כחרדים לדבר ד'. לא לחינם המשפט שחוזר על עצמו בווריאציה כזו או אחרת מפיהם של העוסקים בחילון הציבור החרדי בכל התחומים, הוא "שילוב". המושג "קירוב לבבות", שנכנס ללקסיקון. "בניית גשרים".

הם פשוט עלו על הנקודה. סוד ויסוד קיומנו, כפי שהגדיר זאת הרב אלישיב. אם ישברו את החומה - ישברו הכל. אין להם בעיה עם "חרדי מחמד" כאלה, לבושים שחור-לבן וכיפה. אולי זה אפילו יפה. וסעודות שבת בהחלט מדברות אליהם, וגם מאכלי חלב בשבועות ואפילו

החומרות הנהוגות בפסח. רק את החיים, הם מבקשים, תחיו איתנו. תתפללו בבית הכנסת אפילו שעתיים, אבל כשתצאו - תצאו החוצה, לרחוב. היה כבר מי שהגדיר את השיטה, אחד שהיה ידוע ומוכר בתואר "רב" בעיר ברלין. משה מנדלסון קראו לו: "היה יהודי בביתך ואדם בצאתך". באגב רק נוכל לציין, שעשרת ילדיו השתמדו.

נשים לב לקשר היסודי שמניח הרב אלישיב בין "חיי תורה ויראה על טהרת הקודש" - לבין "התבדלות מוחלטת מכל חיי ומושגי העולם החילוני". אם אין התבדלות, אין חיי תורה! אין טהרת הקודש! אולי אפשר להמשיך לשמור ולקיים מצוות, אבל מהותם של חיי תורה תלויה בהתבדלות מכל מה שנוגד להם.

ובשל כך, מזהיר הרועה הנאמן בדם ליבו מפני "מסגרות מיוחדות לחרדים שיהיו תחת שליטתם המלאה וע"פ רוחם". מרן זיע"א לא הזהיר שעלולים לאבד את האמונה לגמרי. ששמירת המצוות תתרופף. שרוב ככל ההולכים למסגרות אלו לא חזרו. הוא התריע מפני פרט אחד, שבמבט שטחי אולי נראה היה שולי - אך הוא הבסיס להכל: "שיהיו תחת שליטתם המלאה ועל פי רוחם". פירוק החומה.

"ובכלל זה כל מיני מסגרות ומסלולים של שירות לאומי, אזרחי וצבאי, שתכליתן ליצור מקומות מיוחדים שמגבשים קיבוץ של חרדים הכפוף לפורקי עול, לשליטתם ולתרבותם".

> "הקב"ה מבקש מאיתנו: "תנה בני ליבך לי", והם, גם הם רוצים אותו. המלחמה היא לא על נקודה כזו או אחרת, על הפרדה מגדרית או תפילות במניין. המלחמה היא על המהות. הם רוצים את הלב!"

לשפשף את העיניים. דומה כי המכתב, שנכתב בחורף תשע"ב, נכתב היום. כל מילה מתארת במדויק את כל "הפתרונות החדשניים" למיניהם, החל מחטיבה "חרדית" ועד לפקודות מטכ"ל. חרדי למהדרין, הקפדה על הלכה, שעות לימוד - ובכפוף לפורקי עול, לשליטתם ולתרבותם. אין יותר "אנחנו" ו"הם", כי אם כולנו יחד, מתוך "כבוד הדדי" ל"ערכי האחר"..... זו מטרתם, זה היעד אליו שואפים להגיע כל אותם ליברלים דוגלי שוויון ואחווה: "לעשות השתלבות והתחברות עם חיי החילוניות ועם תרבות אנשים חטאים".

כן, כל אותם חרדים חדשים המתחנחנים לחבריהם מן העולם שבחוץ, וקוראים ל"שילוב החרדים בתעסוקה ובצבא" - אחת ולתמיד נבחן את כוונתם במילה "שילוב": שילוב במה? בפריצות המאפיינת את הרחוב החילוני? באפיקורסות החלולה המנוונת את מוחותיהם של השוהים בכור ההיתוך? בחוסר-התרבות, הזלזול והחוצפה שהפכו לסימן ההיכר הישראלי?

במשפט אחד: "השתלבות והתחברות עם חיי החילוניות ועם תרבות אנשים חטאים".

הם יכולים לקרוא לזה "מודרנה", הם יכולים להלל את ה"קידמה", לדבר על "נאורות", לספר סיפורים על "פתיחות" ו"אחדות". אבל שלל הכינויים והאמירות המתעתעות מכוונים כולם לדבר אחד: השתלבות עם תרבות אנשים חטאים.

כמו שהזכרנו, אין להם בעיה עם המסגרת החרדית. יש להם בעיה עם הלב שממלא אותה. "מטרתם בכל מגמות אלו לעשות שינוי הרוח והמהות של הציבור <<

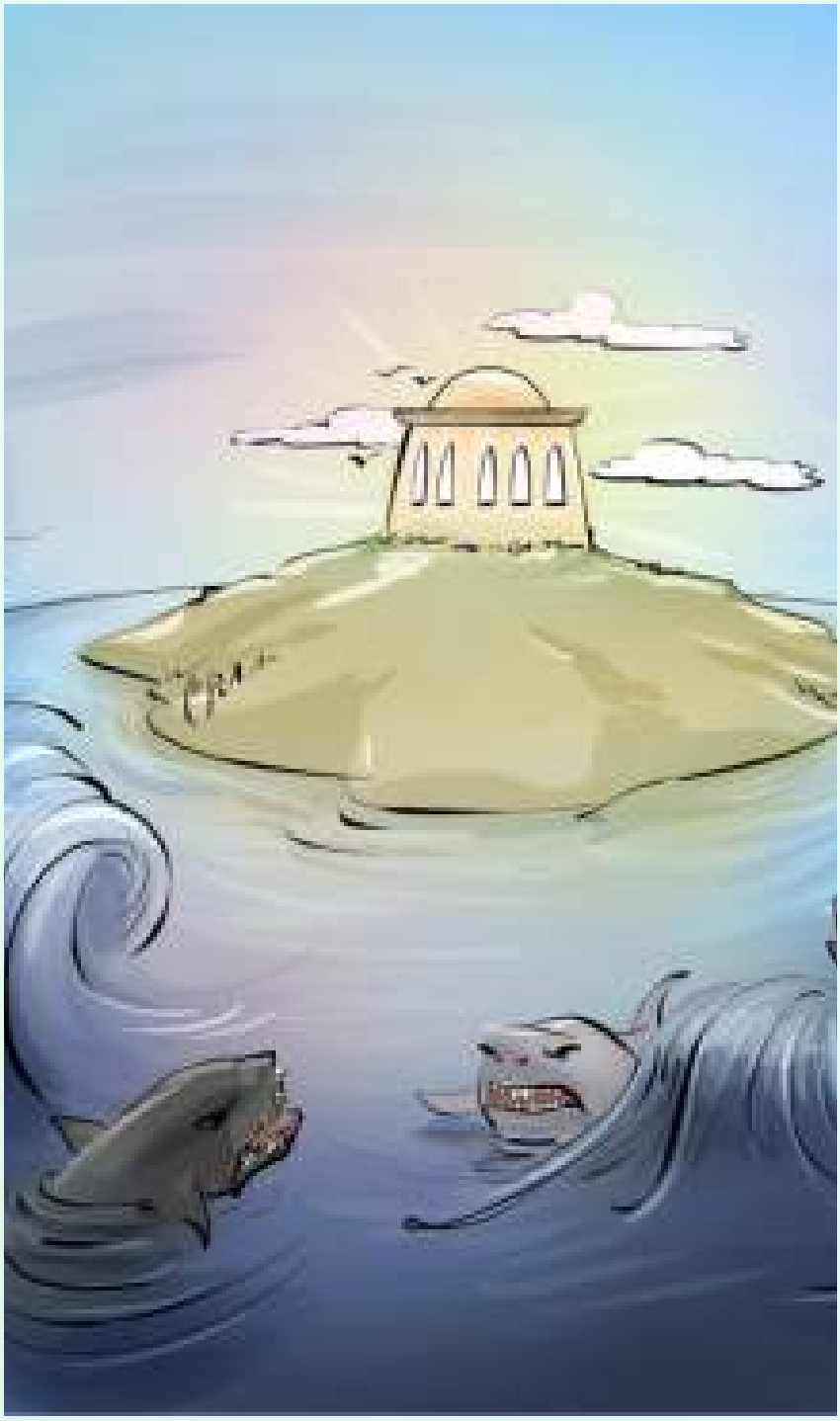
צילום ברוך יערי. אילוסטרציה. למצולמים אין קשר לכתבה

החרדי, ולפעול להחדיר כל מיני שאיפות אחרות, לאומיות ומשכיליות"---

תלבושת חרדית "על מלא", שמירת ההלכה והמנהגים, לימוד ותפילות - אבל הפנים, יהיה חלול. שהלב יהיה אצלם. הרוח, לא תרומם לשמים, כי אם תנשב לאדמה. לכסף, לכבוד מדומה, לבילויים מטופשים. לכל מה שיש לחיים הרדודים להציע. הקב"ה מבקש מאיתנו: "תנה בני ליבך לי", והם, גם הם רוצים אותו. המלחמה היא לא על נקודה כזו או אחרת, על הפרדה מגדרית או תפילות במניין. המלחמה היא על המהות. הם רוצים את הלב!

ואין מי שיכול להעיד: "עלי זה לא ישפיע". אין מי שחסין מפני חיידקים, כל עוד הוא מסתובב בביצה. ואין מי שיוכל לטעון "אני אשמור על עצמי", בזמן שהוא נכנס למקום סכנה.

הגאון רבי שמחה זיסל ברוידא סיפר, כי בבחרותו נכנס אל מרנא החזון אי"ש ושאלתו בפיו: היות והמצב הביטחוני קשה, הצבא זקוק לתגבורת כח אדם, והוא מכיר בעצמו ויודע שיצליח להישמר מכל המכשולות - האם מותר לו להתגייס? החזון אי"ש, במקום תשובה, שאל אותו רק אחת: "האם יכול אתה להבטיח שלא תתקרר ביראת שמים?".

"קרירות ביראת שמים," פסק החזון אי"ש, לשעה ולדורות- "זה בייהרג ואל יעבור!!!"

צבא, אקדמיה, תעסוקה. חינוך, השכלה. הם נלחמים בכל החזיתות. מציבים תותחים לאורך החומה כולה, מנסים לפרוץ בכל הכח. מפה, משם, טיפין טיפין. יש להם סבלנות. חומה לא מפרקים ביום אחד, אבל גם חור קטן בסכר עלול להביא לשיטפון.

"ובידוע כמה נלחמו גדולי ישראל זצוק"ל נגד כל "מוסד לימודים חרדי" שמיועד ללימודים כאלה", כותב הרב אלישיב, בכוונו אל כל המוסדות החדשים הצצים כפטריות אחר הגשם- "אקדמיה-חרדית", "מכללה-חרדית", "מסלול-חרדי". השעטנז בהתגלמותו. וממשיך הרב אלישיב, הידוע בעדינותו ובמאור פניו, במילים הבאות: "והוקיעוהו אל מחוץ למחנה".

החוצה!

אין מקום למשתפי פעולה שפלים בתוך המחנה פנימה. חומת ההתבדלות שהגינה לאורך כל הדורות מפני ההיטמעות בתוך פורקי העול, אינה מיועדת עבור מי שמפורר אותה מבפנים.

מי שמעוניין ליצור "השתלבות והתחברות עם חיי החילוניות ועם תרבות אנשים חטאים", שיצא אליהם. שיצא ויכריז על עצמו בגלוי שחצה את הקווים, במקום לפעול כגייס חמישי במעטה תמים של "תיקונים הכרחיים".

"אל תלך בדרך איתם", מסיים הרב אלישיב את מכתבו המרטיט, המאיר באפלת הבלבול שפשה בעטיים של פורצי הגדר - "מנע רגלך מנתיבותם, ועם שונים אל תתערב. אלא אך ורק בדרך המסורה לנו מדור דור, לעשות רצון אבינו שבשמים שהבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו".

לשעה וכדורות

מכתבו של ר' אלחנן וסרמן הי"ד

בשנת התרפ"ב נדפס בעיתון היהודי "דער יוד" (גיליון 266) מכתב גלוי ממרן הגאון רבי אלחנן וסרמן זצוק"ל הי"ד לרבני ה"מזרחי". המכתב שעמוס במקורות נכתב בחריפות אופיינית ובחדות לשון, באופן שמעמיד את הדברים בצורה יסודית ובהירה. המילים התקיפות בהן נקט תלמידו הגדול של מרנא ה"חפץ חיים" זיע"א, המשפטים חסרי ההצטעצעות - בכוחם להעניק גם לנו בימינו עוצמה וחוסן, כח איתנים ועוז-רוח. לפנינו חלקים נבחרים ממכתבו הנוקב (הכותרות נועדו להקל על הקורא ואינן במקור):

כמו מישהו שעומד ליד שריפה ויוצק לתוכה דלק

"רבותי!

תרשוני נא להציע לפניכם, בתור רבנים נושאי דגל התורה ויראה, שאלות אחדות פשוטות מאד...

...האם רבותי; אינכם מבינים דבר כה פשוט, כי אנשים שכאלה, שהציבו לעצמם כמטרה לעקור חלילה תורת ה' מישראל, יכולים רק להיות שלוחי השטן - אשר עבודתו היא רק להרוס ולא לבנות, לעקור ולא לנטוע!... אפילו אם ייראה לנו בעיני בשר ודם, שהם עושים טובה בגשמיות, יודעים אנו ברור על פי התורה הקדושה המגלה לנו כל סתום, כי "טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים" (יבמות, ק"ג).

הגה"ק רבי אלחנן וסרמן הי"ד

היעלה על הדעת, כי הזדים האלו הם יהיו המגלגלין זכות על ידיהם להיטיב עם ישראל?! האם יתכן הדבר, שארץ הקדושה שלנו תיבנה על ידי מחללי כל קודש בזדון?! - השכחתם מה שכתוב בתורה (ויקרא י"ח כ"ח): "ולא תקיא הארץ אתכם"? וכתיב (דברים ל"ב, י"ט): "וירא ה' וינאץ מכעס בניו ובנותיו", "ואעפ"י שבטלו ד' מיתות, דין ד' מיתות לא בטלו" (כתובות ל.) ו"כל ישראל ערבין זה בזה" (שבועות ל"ט.).

הישמעאלים הם הם שלוחי הדין של מעלה, כדי לקיים את הפסק, כנבוכדנצר בשעתו. כלום סבורים אתם באמת, כי ככל שיכנסו לארץ ישראל יותר מופקרים, יוטב שם מצב היהודים? - הרי זה בדיוק כמו שעומד מישהו ליד שריפה ויוצק לתוכה דלק, וכאשר שואלים אותו מה אתה עושה, הוא עונה: אני רוצה לכבות את האש!... הרי הדבר הפוך לגמרי, שככל שירבו שם את מעשיהם, יתרבו חלילה הפוגרומים וכל הצרות, "כי יש אלקים שופטים בארץ" (תהלים נ"ח, י"ב), ו"כל האומר הקב"ה ותרן וכו'" (בבא קמא, נ.) ו"הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט" (דברים ל"ב, ד').

חצי תורה איננה תורה!

...רבותי! אנו יודעים כי יש בכוחו של אדם לוותר רק על מה ששייך לו. אבל ברגע שהוא רוצה לוותר על משהו ששייך לזולתו, או לעשות פשרה על חשבון השני, כי אז מוכרחים לקבל על כך הרשאה, כי שלא מדעתו של אדם ושלא ברצונו אי אפשר לעשות עבורו פשרה, מלבד אם הוא אפוטרופוס ליתום קטן. אבל תורתנו איננה בבחינת יתום חס ושלום, כי נותן התורה ית"ש חי וקיים לעולם, על כן אין אנו אפוטרופוסים על התורה! עבדי ה' אנחנו כולנו, ואין אנו בעה"ב על שום דבר...

מי עשה את תורתנו הפקר, עד שכל מנהיג מפלגה יוכל לבצע בה ניתוחים, כפי שלבו חפץ?! - יודעים אתם מי, רבותי?- היצר הרע: "כך דרכו של יצר הרע היום אומר לו עשה כך וכו', עד שלבסוף אומר לו לך ועבוד עבודה זרה" (שבת ק"ה:).

ועתה באשר לשאלת התכליתיות של פשרות בתורה.

רעיון הפשרה הוא, כי אם לא יכולים להציל הכל, טוב לפחות להציל חצי. אבל רבותי; רוחניות אינה ניתנת למדידה כמו גשמיות. כפי שחצי אדם איננו אדם, וחצי חיים אינם חיים, כך גם חצי תורה איננה תורה. כתוב (תהלים י"ט, ח'): "תורת ד' תמימה", בשעה שהיא תמימה, שלימה, רק אז היא תורת ה', אבל כשהיא חסרה, אין היא תורת ה' בשום אופן. בתורת ה' כתוב (דברים י"ג, א'): "לא תוסיף עליו ולא תגרע ממנו".

רבותי, דוד המלך ע"ה אומר (תהלים קי"ט, ס"ג): "חבר אני לכל אשר יראוך", ודברי תורה נדרשין מכלל הן אתה שומע לאו (עיין ספרי עקב י"א י"ח). המובן מזה הוא; כי במקום שבו אין "יראוך", אסור להיות שם חבר! על כן שמעו נא לעצת התורה הקדושה הנאמנה והבדלו מתוך העדה הרעה הזאת!...

המצפה לישועת ד' כי יפתחו עיניים עיוורות לראות נכוחה.

עבד לעבדי התורה הקדושה

אלחנן וסרמן

זהירות!
מלכודת לפניך!

הם - כרו את הבור, וכיסו אותו היטב בעלים ופרחים.
הם - טוו את הרשת, יפה, נוצצת, מרשימה.
הם - בנו את המלכודת, בחישוב פסיכולוגי מדויק.
ועכשיו, הם - רק מחכים לראות אותך צועד פנימה.

אתה - תיתן להם?

נורה אדומה, ושד אחת

זה היה יכול להיראות תמים.

לימודי מקצוע מתגמל, בשעות הערב, קבוצה חרדית, כולל סטאז' מעשי.

באווירת "חובת ההשתדלות לפרנסה" שהתנחלה במחוזותנו (יש מי שדואג להחדיר ולתדלק אותה. נושא הראוי לגליון בפני עצמו), הפרסום הזה לא חריג. מלבד סמל אחד קטן, מובלע בתוך שיירת סמלים מוכרים יותר ופחות: משרד הביטחון.

מה הקשר בין משרד הביטחון ללימודי מקצוע?

מה הקשר בין "טקס סיום טירונות" לבין סיום קורס מקצועי והשמה בשוק?

מה הקשר בין מפקדי צבא למשרדי הייטק חרדיים?

מה הקשר בין אישה חילונית שמאלנית, למיזמי תעסוקה איכותית לגברים החרדים?

נורות אדומות שהוצתו בזו אחר זו והבהבו בקריאת אזהרה, הביאו לחשיפת מזימה זדונית, מתוכננת היטב, המנסה לחתור תחת הציבור החרדי במטרה לפרקו מבפנים.

קראתם פעם ספר מתח טוב?

כזה שהעלילה בו תפורה בדיוק גאוני, עד קצה החוט האחרון?

ספר כזה, שלוקח את הקורא עמוק לבפנים, ומערבב אותו היטב בין טוב לרע, בתוך סבך דמויות עם ומטרות אפלות לוטות במסתורין שמרחף כצל עבה עד להתרת הקשר הגורדי בסיום ונשיפת הרווחה...

אם קראתם ספר שכזה, בוודאי גם אתם מצאתם את עצמכם מנסים לעצור את גיבור הסיפור מלעשות טעויות קריטיות

בחוסר זהירות. לא מצליחים להבין איך, למען ד', הוא לא קולט שהידיד הפך לאויב, ולמה הוא לא חשדן קצת יותר בשעה שנפרשת סביבו מלכודת מתוחכמת והוא מתחיל לצעוד לתוכה בפסיעות רחבות?!...

קורה, לפעמים, והעלילה יוצאת מהספר ומתרחשת בחיים האמיתיים. הרבה שמות, אלף פרצופים משתנים, פנים ידידותיות שמכסות על רוע זדוני, והמון ערפל שמפוזר ביד אומן. חיוכים, הבטחות, לחיצות ידיים, כסף שזורם ומשמן את גלגלי המערכת, ומטרה אפלה שמניעה את הכל.

אלא שבניגוד לספר מתח מרגש ומסעיר חושים, כאן הדמות על הכוונת היא: אנחנו.

נפקח עיניים. נביט ישר אל המציאות העכורה, בלי לשייף פינות. רק כך נוכל לצלוח את המהמורות ולעקוף את המלכודות המתוחכמות ואת מסכי ההסתרה שנשתלו באומנות, ולהגיע אל סוף העלילה כגיבורים עטויי ניצחון.

בואו ונתחיל מתחילה.

הרשת שתחילה להיטוות

"המסע הפרטי שלי משקף את תלאותיה של סוגיית גיוס החרדים לצה"ל בחברה הישראלית", פותחת גב' ענבר **גיטי הרוש** (יועצת שר הבטחון לשעבר בני גנץ, מנכ"לית מכון "פנימה", מכון מחקר ששם לו למטרה לגייס את כלל הציבור החרדי לצבא, הי"ל"ת) **את מאמרה** "קודקוד כאן חרדים". בתיאור מתומצת היא מסבירה כיצד הגיעה למסקנה שבדרכים הרגילות אין היתכנות להביא חרדים לצבא, ו"פתרון הבעיה" - צריך להיות יצירתי יותר.

כך, בעוד כל אם יראה מעתירה בדמעות לפני בורא עולם שישמור על נפש צאצאיה טהורה ורחוקה מכל מקור טומאה, הקדישה הגברת הזו מספר שנים של מחקר, חשיבה ופעילות אקטיבית, למציאת הדרך להובלת מיטב בנינו למלתעות הצבא הפוקר.

את המטרה שעמדה- ועומדת- מול עיניה, היא מנסחת במילים ברורות מאד: לא עוד "צה"ל מנסה לגייס חרדים", אלא להפך, "חרדים" מבקשים להתגייס לצה"ל.

איך עושים את זה? איך אפשר לשבור את העקשנות היהודית הגאה שבזה לעולם של תוהו על פיתוייו ועל סנקציותיו? איך ניתן לנצח ציבור שמוכן לשלם מחירים ולכלכת לכלא בראש מורם? האם יש יכולת להטות ציבור הצועד בגאון בדרך אבותיו, לדרכי שווא ומדוחים?

כמאמר הפתגם, אם לא הולך בכח, הולך במח. החליטה אותה גברת שבמקום להרעיש תותחי מלחמה ולנגוח בחומת עולם התורה שוב ושוב, עדיף לחתור תחת היסודות, בשקט ובזהירות. מתחת לשולחן, עם הרבה איפוק וסבלנות - כמו שועל ערמומי העומד דרוך ומצפה לטרף שייפול לידיו:

"...כך התבסס הרעיון: נבנה בית תוכנה חרדי, שהחיילים בו יספקו שירותים עבור יחידות אמ"ן מסווגות, והרווח יהיה כפול - אלה יקבלו כוח אדם מצטיין ועבודה איכותית, ואלה יקבלו כרטיס כניסה לעולם ההייטק הנוצץ... במשך שנה עסקנו בבניית התוכנית... אחרי שנה של עבודה הצלחנו לגבש תוכנית משותפת".

על פניו, מדובר ברעיון גאוני, המשרת את רודפי התורה בכל הזירות גם יחד: פרסום אגרסיבי וממוקד יכניס לראשם של אברכים ואף בחורי ישיבות את "הצורך הדחוף" ב"פרנסה בכבוד." במקביל, תוגש גם הדרך לממש את החלום הזר הזה - על ידי קורסים מקצועיים במימון מלא, בנוסף למילגת קיום בהתאם לסטטוס המשפחתי.

מה הם מרוויחים מכל זה? הייתכן כי הפך נמר חברבורותיו ופתאום הדאגה לרווחת משפחות האברכים עומדת בראש מעייניהם של העומדים מנגד?

התרשית הגדולה במערומיה

התשובות פשוטות, ונרשמו גם הן בניסוח רהוט. כל אחת מהן מחרידה יותר מהשניה:

"נכון, החלום החרדי הוא תורה, אבל אולי גברים חרדים ירצו להגיע לשפיץ של השפיץ החילוני. **לא התורה אלא היוקרה תניע את הגלגלים**". ובהמשך:<<

"החברה החרדית מגוונת... יש בה שאיפה למצוינות, ההצטיינות החרדית המוכרת היא התמדה בעולם התורה, הבקיאות והלמדנות בגמרא. אבל **ישנה הצטיינות נוספת וזוהי הצטיינות כלכלית**".

התוכנית מזעזעת. לא השתדלות לצורך פרנסה. לא עזיבת מקור מים חיים ביגון צורב מחוסר ברירה אחרת. <<

"ישנה הצטיינות נוספת"! משל ישנו עוד ערך בעולם העומד לצד התורה הקדושה, עפ"ל. בפה רך, בפרסומות צבעוניות ובהבטחות קוסמות וחסרות כיסוי מנסים לצייר לנו שאיפה אחרת לחיים, במקום זו שקיבלנו בסיני. **לבנות ציבור חרדי חדש**, שחי את העולם הזה בכל גשמיותו, ושומר תורה ומצוות כמטלות שיש לבצע מהצד, רח"ל. או במשפט הידוע של מחולל תנועת ההשכלה שהחריבה את העולם היהודי: "היה יהודי בביתך ואדם בצאתך". בכמה מילים תמימות שאומרות הכל היא מתארת את בוגרי התוכנית: "כולם חינכו את הילדים לחרדיות, **אבל קצת אחרת**". מילים שצריכות לצרוח באוזניים של כולנו.

הוזי תנועת ההשכלה של ימינו לא מסתפקים בכך. הם רוצים לבולל את הציבור החרדי בישראליות העכורה היטב היטב, עד ששעטנז המילים "חרדי-ישראלי" יהפוך למציאות קיימת ה"י. והמקום המתאים ביותר למטרה זו, הוא זה שנבנה מראש לשם כך: כור ההיתוך הצה"לי, שכשמו כן הוא, מקבל לתוכו את האוכלוסיה הישראלית לגווניה ומוציא את החיילים לאחר שלוש שנים חדורים כדבעי באתוס הציוני המנופץ ובהשקפות עולם ליברליות כמיטב ההזייה.

ככה בונים שלכודת: שלב אחרי שלב

חברה ענבל גיטי הרוש שאינה חשודה על אהבת חרדים יתרה, לאהרון ספראי מנכ"ל ארגון JBH המתפאר בעקירת ע ש ר ו ת אברכים מדי שנה מבית המדרש לשוק ההייטקיסטי, ויחד בנו את התוכנית שאמורה לענות על הכל: "קודקוד".

וכך היא מתארת במאמרה את חלוקת העבודה:

"תוכנית "קודקוד" תפנה לבחורים חרדים בגילים 21-26. JBH יפרסמו וישווקו את התוכנית במרחבים חרדיים, תוך שהם מקפידים לציין שהיא במסגרת שירות חובה בצה"ל. בקרב הפונים ייערכו מיונים משותפים עם צה"ל, והטובים ביותר ייבחרו ללמוד במכינה. רק מי שיעברו את המבחן בסיום המכינה, ייקלטו לשירות צבאי. המשרתים יהיו חיילים לכל דבר ועניין, פרט לכמה תנאים חשובים...".

כן, קראתם נכון. אותה הגברת בשינוי אדרת. מאה פעמים החליף לבן הארמי את משכורתו של יעקב, והוא משמש מורה דרך מצוין עבור כל ההולכים בדרכו - "ביקש לעקור את הכל".

לא עוד פרסומים על "תרומה למדינה". לא צרחות ככפוניות על "שוויון בנטל". אנחנו כאן לצידך, רק בשבילך. נותנים לך הכל, לימודים בחינם, מילגת קיום, הכשרה, סטאז' - רק תבוא.

איי, כל בן תורה גדל על השאיפה האחת, "שבתי בבית ד' כל ימי חיי", בפשטות ובשלווה? מעולם חונכנו להסתפקות במועט כאידיאל בפני עצמו, מלבד שכך היא דרכה של תורה? אז הם, בכח, יחנכו אותנו אחרת. יכניסו מושגים וזמירות חדשות, מבית היוצר של דוד לייבל ודומיו. "פרנסה בכבוד" (איה הכבוד, בפשיטת התואר היקר בעולם "אברך" לטובת מרדף אחרי תענוגות הבל?). "מצוות ההשתדלות" (אין כזו בכל התרי"ג, ולא פורקי עול ילמדו אותנו על הדרך למלא את חובת ההשתדלות לפרנסה תוך קביעת עיתים לתורה. בוודאי שתכני לימוד אקדמאיים שנערכו על ידי עוקרי תורה, המלאים מינות ואפיקורסות, לא יכולים להוות אפשרות עבורנו שקיבלנו תורה משמים!). "**יש אנשים שקשה להם**" (קשה פי אלף בחוץ, במרוץ המסחרר אחר הכסף שלעולם לא מסתיים), **ועוד פנינים דומות. הסך השווה בכולן, שסימנו את הלב שלך כיעד.**

תמונה המיוחסת לרבינו הגדול רבי עבדאללה סומך זת"ע

בשלב הבא, שפשפו הללו כפות ידיהם בסיפוק ובמשנה מרץ, צריך להוריד את הרתיעה הטבעית שיש ליהודי חרדי מגיוס לצבא. המשרתים, כאמור (שימו לב - "המשרתים". לא "עובדים"), יהיו חיילים לכל דבר; אבל בשביל להצליח לגייס חרדים הם מוכנים להתגמש. וכך נקבעו הסעיפים הבאים:

1. השירות לא ייעשה במדי צה"ל, אלא בבגדים חרדיים.
2. המשרתים יחזרו בסוף כל יום הביתה, ולא יעברו טירונות בבסיס סגור.
3. השירות יהיה בבית תוכנה שיוקם בבניין 8200, בקומה נפרדת.

וכל כך למה? הבה נעבור להמשך הדברים:

איך נראית שלכודת מבפנים?

"במהלך המאמץ שלנו לקבע מחדש את הנורמה החרדית, הבנו שעלינו להגיע לאליטה החרדית... צה"ל והחרדים צריכים להכיר אלה את אלה ולבסס ביניהם אמון והערכה- צה"ל צריך להרגיש שהוא זכה בכוח אדם מצוין, והמשרתים החרדים החדשים צריכים להרגיש חלק משמעותי מהיחידות, מנהיגים ומובילים. רק כך יחזרו הביתה חיילי "קודקוד" ויספרו בשקט לאמא, בשקט לאישה, בשקט בבית הכנסת: נכנסתי חרדי. אוהבים אותי כחרדי. אצא חרדי מצה"ל.".

בערך. "קצת אחרת".

ובתשובתו של אורי אייזנברג שלקח חסות על היחידה, במענה לשאלה מה יעזור גיוס ליחידות טכנולוגיות כשהחסר העיקרי הוא בלוחמים: "בטווח הארוך נרוויח את הנרמול והלגיטימציה של עצם השירות, וכך ניצור את המהפך".

לכאן הם מכוונים. נמאס להם, לאותם שונאי התורה ולומדיה, להמתין לחקיקת חוקים שחורים כאלו ואחרים, ששוב ייתקלו בחומה בצורה ועיקשת. הם החליטו לפעול בדרך אחרת, מתוך מטרה ברורה ומוצהרת: **"להזרים אלפי צעירים חרדים לצה"ל בשלל תפקידים. הם יתחילו בתחומים מקצועיים יותר, ובעבודה נכונה יגיעו לליבת השירות הקרבי בצה"ל"** (סוף המאמר הנ"ל).

מאחורי השיטה עומדת חשיבה אסטרטגית על ההיבט הפסיכולוגי: בעוד בחור חרדי שנופל לצבא נחשב כאומלל ופתי, ובצדק; מנסה תכנית "קודקוד" להפוך את הקערה על פיה ולשוות לשירות תדמית של יוקרה נוצצת. מסיבה זו הוגבלו מספר המשתתפים בתכנית, על אף התכלית הסופית "להזרים אלפי צעירים חרדים לצה"ל"; ובכך ליצור מצג של "ביקוש גבוה הרבה מעבר לצפי וליכולת הקיבול"... כך גם ניתן להצהיר על סינון "המובחרים ביותר", ולזקוף את גבם של הנופלים ברשת.

בקצה כל חכה שנח פיתיון

בשלבים הראשוניים הם גם משתדלים לקיים את ההבטחות. ההפרדה המגדרית מלאה (אהממ... כמעט. מעטה הסובלנות כבר החל להיסדק), הארוחות כשרות, מתקבלים רק לבושי שחור-לבן.

כל פושע מתחיל מבין שבשביל לבצע "עוקץ" בסדר גודל צריך להשקיע בבניית אמון, והשוקדים על תוכניות הישראליזציה לחרדים לא שונים: "צה"ל והחרדים צריכים להכיר אלה את אלה ולבסס ביניהם אמון והערכה". במעטפת מוקפדת השומרת על ניואנסים **חיצוניים** של לבוש, שיח וסגנון המותאמים כביכול לאורח החיים החרדי, מנסים אנשי "קודקוד" לשווק את הצבא לציבור החרדי במיתוג חדש. "קודקוד" לא נותרה לבדה במרחב הצה"לי - תוכניות נוספות צצו בעקבותיה כפטריות אחר הגשם, כולן באותו המודל של לימודי מקצוע+הכשרה מעשית+השמה ב"מערכות הביטחון" (קרי: צה"ל).

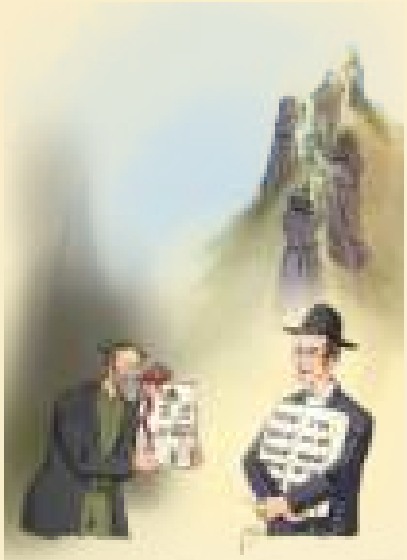
אבל המיתוג החדש לא משנה את המציאות: מדובר בצבא לכל דבר ועניין. הנרשמים לקורסים לא נחשבים לסטודנטים, כי אם לחיילים. הם נתונים למרות המפקדים, ומבחינה מעשית נחשבים כ"רכוש צה"ל" - בדיוק כמו כל חייל אחר: אין באפשרותם לסרב פקודה (זה לא הבוש שדורש תוספת שעות. זה המפקד שאסר לצאת מהמשרד עד לתום המשימה. שהורה לבצע משימה בשבת/בעבודת צוות עם נשים/להפסיד זמן תפילה, ולא: הוראת רב לא מעניינת פה אף אחד), תלונה מגישים אל נציב קבילות החיילים ולא לבית משפט, בכל רגע נתון יש באפשרות הדרג הבכיר להעביר את החייל (אופס, סליחה, "העובד"...) למסלול אחר ולשנות את תנאי ה"העסקה" באופן חד צדדי (סעיף 10 בטופס הרישום: "לצה"ל שמורה הזכות הבלעדית לקביעת שיבוצו הסופי..."; סעיף 11: "תנאי המסלול ונהליו עשויים לעבור התאמות ע"י גורמי הצבא...")**;** וכמובן - עם תום תקופת ההכשרה והכניסה לשירות מעשי מתבצע טקס השבעת אמונים למדינה ולצבא.

קודקוד, מעלות צור, דלתא, יואב- כולן משווקות כתוכניות מקצועיות לכניסה מהירה לשוק העבודה, אבל הניסוחים הזהירים וחלקלקות הלשון לא משנים את המהות, כי אם מחדירים אותה בשקט, בערמומיות וביסודיות.

בכל בוקר מתייצבים ה"עובדים" המסורים בשעה המדויקת (איחור נחשב להפרת פקודה, ועלול להגיע עד למעצר צבאי!), **ונעמדים הכן** למסדר קצר. נוהל ש"משום מה" לא קיים באף מקום עבודה, מהסיבה הפשוטה שאין לו תכלית מעשית. אז למה כאן כן? שוב, מהסיבה הפשוטה שאין לו תכלית מעשית. בדיוק כמו בשאר מסלולי הצבא, יש לו תכלית מהותית: כיפוף האישיות מול הדרג הפיקודי. החדרת ההבנה למח הפקוד כי למחשבות, רצונות, משאלות וצרכים אישיים אין מקום. כאן רק נתון אחד קובע: רצון הפיקוד הצבאי.

כך סיפר בגאווה לתקשורת יו"ר קודקוד אורי אייזנברג, כנחתום המעיד על עיסתו המבאישה: **"צריך להעיר שגם מי שנכנס לתוכנית ממניעים תועלתניים**

> **"אבל המיתוג החדש לא משנה את המציאות: מדובר בצבא לכל דבר ועניין"**

בלבד, עובר תהליך פנימי. כשהוא מוצא את עצמו נדרש לחלל שבת כדי להציל חיי אדם (לתשומת לב: מיהו הקובע האם הפעולה נחשבת ל"הצלת חיי אדם"?...) **הוא מתחבר לערך השותפות והסולידריות... המשמעות צפה מתוך העשייה, גם כשלא הופכים אותה לדגל".**

שותפות וסולידריות עם מי ועם מה? עם אנשים חטאים שהזוהמה והרפש להם לדרך חיים? עם רעיונות הכפירה והרוח הליברלית ההזויה? עם האידיאל הציוני שהתגלה במלוא כיעורו ועליבותו?...

וחברתו לרעיון ענבר גיטי הרוש מעידה: "פעמים רבות שמעתי מחרדים שהתגייסו... ותוך כדי השירות בפעם הראשונה **שרו את "התקווה"**, בפעם הראשונה הבינו שהצבא הוא בעצם מקום טוב"...

כשהילכודת ננעלת

הם לא צריכים יותר מזה. ברגע שהצליחו להביא בחור או אברך חרדי לתחושת חיבור ושותפות עם אותה תרבות אנשים חטאים המכונה "ישראליות" - כל המחיצות קרסו, גם אם החורבן עדיין לא ניכר לעין. אם אדם שמגדיר את עצמו "חרדי" מסוגל לתאר את הצבא הליברלי הפוקר כ"מקום טוב" - הרי שהוא כבר שלהם, גם אם הוא עדיין מתלבש בשחור-לבן ומתפלל שלוש פעמים ביום. אדם כזה, איבד את סולם הערכים היהודי, את דעת התורה הצלולה והבהירה של "הנה אנוכי נותן לפניך... את הטוב ואת הרע".

אכן, גם העטיפה ה"חרדית", בוהקת ככל שתהיה, לא מצליחה להחזיק מעמד לאורך זמן. חרדיות איננה מערכת של קיום תרי"ג מצוות, היא דרך חיים על פי רצון השי"ת. גם לו היו רוצים לשמר >>

סיפרנו סיפור אמיתי, שמתרחש בהווה.

נסיים בסיפור אמיתי, שהתרחש בעבר.

וכיהודים טובים נדע להקיש מסוף אל סוף,

אזי יהיה הסוף קרוב מתמיד.

הוא היה עגלון.

עגלון ותיק, מנוסה, שהכיר כל תוואי וכל משעול. עגלון שהבין לנפש סוסיו בדיוק כמו שהכיר לעומק את נפש לקוחותיו, הקבועים והמזדמנים. עגלון בן עגלון, ממשפחת עגלונים ותיקה מזה דורות.

הוא היה עגלון יהודי. יהודי ששומר שבת וכל מצווה, כמיטב ידיעתו והבנתו. והללו, כלומר- ידיעתו והבנתו- לא היו רבות כלל ועיקר.

עגלון יהודי ברוסיה הצארית.

וככזה - כל דמו אזל מפניו שבין רגע היו לבנות, כאשר ניגשו אליו שני חיילים קשוחי מבע בלבוש הדור, והורו לו להיכנס עימם אל הארמון. שיניו הנוקשות לא הניחו לו לירות את מבול השאלות והפחד האיום שפשט בליבו, במעיו, ברגליו שלא הצליחו לפסוע ביציבות. וככה- מתנדנד, לבן, ועיניו מתרוצצות בחרדת אין-אונים- הובל היישר אל הטרקלין.

שם המתין לו, בחיוך צחור ועיניים קטנות ונוצצות ברוע, הכומר. סקר אותו בעיון, השתהה על כפות הידיים המיובלות ועל המכנסיים המאובקות שריח חמוץ של זיעה נדף מהן.

"הלא תרצה, מושקה, בית רחב ידיים, יפה ונח, מלא בבגדים לאישה ובמשחקים לילדים?" שאל כממתיק סוד.

"אינני מושקה" - פקח העגלון עיניו בתימהון. "אני מוניש!".

"כל היהודים מושקה," הניף הכומר ידו בביטול. "הלא תרצה לקבל את הצעתי? גם שדה רחב יש מאחורי הבית, בו תוכל לגדל ירקות וקטניות, ופרה חולבת... לא תצטרך לכלות ימיך בנסיעות מפרכות תמורת משכורת זעומה, יען תהיה סמוך על שולחן הצאר בכבודו ובעצמו!" סיים הכומר חגיגית והיטה ראשו הצידה, רומז אל הצאר היושב על כסאו וקשוב לכל מילה. הצאר הנהן בראשו לאות הסכמה.

מוניש העגלון נשם בכבדות. עיניו קפצו מנברשת הזהב האדירה שהאירה את הטרקלין אל השטיחים המרהיבים הפרושים מקצה לקצה, נדדו אל הכתר המבהיק שלראש הצאר וחזרו לפניו מדושנות העונג של הכומר.

"ומה תרצה ממני בתמורה?" - שאל לבסוף.

"אה," שטויות," שוב נעה ידו של הכומר בביטול מוחצן. "רק שתבוא מחר לכנסיה, אתה עם אשתך וילדיך, ואני אשפוך

"70% מבוגרי המחזור הראשון של "קודקוד" חתמו על שירות קבע - כלומר, שירות רגיל ופרוץ ללא תנאי דת מינימליים!!"

אותה -והם לא, כי זו בדיוק מטרתם, לעקור את זהות היהודי החרדי ולהפכו ל"ישראלי שומר מצוות"- אין להם את היכולת. הם לא מסוגלים להבין מהי חרדיות אמיתית. התוצאות המרות כבר ניכרות בשטח, ועדויות כואבות של כאלו שהתפתו והלכו שולל אחרי מהנדסי התודעה מספרות את הסיפור האמיתי של "לימודים בשילוב סטאז' מעשי".

הידיעה המזעזעת, המלמדת עד כמה הצליחה התכנית ה"תמימה" לקרר ולעקור כל רגש יהודי מלב המשתתפים: 70% מבוגרי המחזור הראשון של "קודקוד" חתמו על שירות קבע - כלומר, שירות רגיל ופרוץ ללא תנאי דת מינימליים!!

וכאמור, זה לא קרה בטעות. הוגי ומייסדי התכנית חוככים ידיהם בהנאה בלתי מוסתרת, כי הנה, הם הצליחו לגעת ביעדם הנורא: לבנות "בובות-חרדים" מלאות בחילוניות. ובמילותיה של יוזמת התכנית הערמומית: "גברים חרדים ירצו להגיע לשפיץ של החילוני". "הם יחנכו את ילדיהם לחרדיות, אבל קצת אחרת".

מיזם כינוסי המידע וההסברה
שע"י אגודת בני הישיבות מתרחב

לאור המשוב החיובי והתגובות שהתקבלו מבחורי ישיבות ובני משפחותיהם, שהשתתפו בכינוסי המידע וההסברה השונים שהתקיימו במהלך השנה האחרונה ברחבי הארץ, ויצאו מחוזקים ומרוממים, נחושים לעמוד איתנים מול הניסיון הנואל לכפות עליהם דרך חתחתים.

הננו שמחים לבשר, כי בעזהי"ת מיזם הכינוסים שע"י 'אגודת בני הישיבות' יתרחב במהלך הקיץ הקרוב, ויתקיימו כינוסים שונים ברחבי הארץ מהצפון עד לדרום.

נושאים מרכזיים שיעלו בכנס:

זכויות ומגבלות משפטיות
סקירה והבהרה משפטית רחבה על מעמדו של בן הישיבה ביום.
מאת צוות המחלקה המשפטית

זכות שהיא חובה
אלומות אור לחיזוק הרוח האיתנה, וכלים פרקטיים להתמודדות בשטח.
מאת רבני האגודה שליט"א

זכות להיות
הצצה מרתקת אל תוכבי הכלא הצבאי.
מפי 'בוגר הכלא'

לבירור אודות כינוס המתקיים בסביבת מגוריכם צרו קשר
בטלפון 073.888.1932

בברכה
אגודת בני הישיבות

עליכם קצת מים ואומר "כעת אתם נוצרים". זה הכל".

דממה.

"לא", מוניש נענע את ראשו בהחלטיות. "לא".

כמה משרתים פערו פה. כמה חיילים החלישו לרגע קל את אחיזתם בחנית. והכומר, עדיין נוטף דבש, ניסה לברר - "מדוע? וכי איזה פגם מצאת בהצעתי, הצעה של פעם בחיים?".

"אני עגלון," השיב מוניש את שכולם ידעו. לא סתם דווקא הוא נקרא לכאן. "אני לא יודע ללמוד, בקושי לקרוא עברי. אבל אבא שלי, גם הוא היה עגלון," הוא נאנח לרגע - "לימד אותי את סודות המקצוע. ולפני מותו, קרא ואמר לי: דע לך, מוניש, שאם מבקש ממך אדם להחליף את סוסו בסוסך - לעולם אל תסכים. כנראה שסוסו חולה באופן בלתי ניכר לעין, ומהר מאד המחלה תתפרץ והוא ימות. אחרת למה לו להחליף סוסים? אולם אם הוא דורש ממך תוספת תשלום תמורת ההחלפה, ייתכן כי זו עסקה משתלמת, יען הסוס שלו טוב משלך. אבל אם הוא מוכן לשלם לך, העיקר להחליף איתך סוס- תברח ממנו הכי רחוק שאתה יכול---" ■

פשוט הוא שאין לעשותו בשום פנים ואופן!

מאמר שנשלח למערכת מאת אחד מגדולי ראשי הישיבות שליט"א

זה היה בקיץ תשי"א.

מספר אנשי חינוך חשובים באנגליה אשר ראו בעיניים כלות את המוני הצעירים הנוהים ללימודי מקצוע באוניברסיטאות מחד, ואת המחסור במורים חרדיים מאידך; החליטו לצאת במיזם חדשני על מנת לעצור את הסחף. בהשקעה עצומה של מאות שעות חשיבה ודיונים, כוחות גוף ונפש, נתינת הלב והממון, נבנה "סמינר למורים"- אשר ישלב בין לימודים ישיבתיים לבין לימודי הוראה ופדגוגיה. ברגע האחרון החליטו ליטול עצה מן הזקנים, ושלחו מכתב רוגש למרן המשגיח רבי אליהו אליעזר דסלר זצ"ל.

בתשובתו, העמיד הרב דסלר באור בהיר את המבט התורני על יוזמות כאלו ואחרות, הגם שכוונתן לטובה:

"בדבר הכתה לבחורים (סמינריון של המורים)... במה נוכל להבטיח אשר מציאות מוסד כזה לא יחליש את בחור הישיבה בהמשך לימודו שמה..."

"לא, אחי היקרים, קרוב אני לראות בזה את עצת היצר, עצה מחוכמת שלו, להטעות בה את מצויינינו היותר חשובים, ואינני רואה אפשרות לעצמי להימנות על עניין זה".

בתוך דבריו, הזכיר הרב דסלר את צורת הישיבה בטהרתה, כפי שקיבלנו מרבותינו: "שיטת הישיבות- להעמיד למטרה יחידה, לגדל גדולי תורה ויראת שמים כאחד... כי לא ראו שום עצה איך לגדל גדולים בתורה, אלא אם כן ירכזו את כל מגמת חניכיהם אך לתורה בלבד".

ובמכתב שני ששלח לאחר ששאלו שוב:

"אני הדל והשפל רואה פשוט וברור שאי אפשר בשום אופן להרשות לבחורים שילמדו בסמינריון ללמוד גם ל"דיגרי" (תואר אקדמי)... אני יודע ברור את הקלקולים שישנם, וגם את אשר יצאו מזה ח"ו... "וגם סיפרתי להגרי"ש כהנמן (שליט"א)... ועוד טרם שהבעתי את דעתי אמר לי שאין זו בעיה כלל, כי פשוט הוא שאין לעשותו בשום פנים ואופן... הלכתי אל הגאון המיוחד בעל החזון איש (שליט"א) ושאלתי את פיו. ותשובתו היתה: לבטל גם את מה שהתחלתם והבטחתם".

ידוע עד כמה חרדו רבותינו מעתיקי השמועה מכל סטיה קטנה במסורת הישיבות, כמה שמרו על צביון הישיבות שלא ישתנה בכהוא-זה, גם אם היה מדובר בשינויים שאולי יביאו תועלת. לא כל שכן כשהמדובר בתכנית ברורה עם מטרה מוצהרת הכתובה בכל מסמך רשמי ושאינו: להביא לפירוק וחורבן עולם הישיבות ולהתבוללות יראי ד' ברחוב הישראלי; ואך לתוספת היו המילים שנשמעו על גבי הדוכן בבית המשפט העליון קבל עם ועולם, לחזק את הידוע והברור לכל שמטרתם היחידה היא אך ורק לפירוק עולם התורה היל"ת.

על כל שינוי קטן עמדו רבותינו זיע"א כארי ונלחמו בחירוף נפש, לשמור על עולם התורה כצורתו. וכאן באים אותם זדים ומרשיעי ברית ומנסים להעמיד "אלטרנטיבה", רח"ל. כביכול יש עוד עולם, עוד סוג של חיים. וכמו שכתבו שרצונם להכניס לבחורים שמלבד שקיעות ועמל התוה"ק "ישנה הצטיינות נוספת וזוהי הצטיינות כלכלית". והתוה"ק מצווחת כנגדם ואומרת: "הנני נתתי לפניך את החיים ואת המוות"- אין עוד דרך "חיים"!!!

והחכמים להרע, מזנבים בנחשלים, יודעים שאם יצליחו להפיל אחד ברשתם, ועוד אחד, מאותם בודדים ניתן יהיה להחריב את עולם התורה כפשוטו, ע"י הצלחתם להעמיד כביכול "אלטרנטיבה" לישיבה, רח"ל. משכך, כל אומלל שהלך שבי אחר פיתויי הסרק, לא רק את נפשו שלו שם בכפו - את כל עולם התורה הוא מעמיד בסכנה היל"ת!!! וכמו שכתב הרב דסלר זצ"ל על היוזמה שקמה מכוונות טובות - "קרוב אני לראות בזה את עצת היצר, עצה מחוכמת שלו"!!

"ובידוע כמה נלחמו גדולי ישראל זצוק"ל נגד כל "מוסד לימודים חרדי" שמיועד ללימודים כאלה" - כתב הרב אלישיב זיע"א במכתבו האחרון, "ובפרט שמודיעים בגלוי שמטרתם בכל מגמות אלו לעשות שינוי הרוח והמהות של הציבור החרדי... ועל כן יש לקרוא אל תלך בדרך איתם, מנע רגלך מנתיבותם, ועם שונים אל תתערב. אלא אך ורק בדרך המסורה לנו מדור דור, לעשות רצון אבינו שבשמים שהבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו".

הם מפחדים ממך!

אחרי כמעט שלושים שנה של נסיונות חוזרים ונשנים לגייס חרדים, הצבא העמיד הפעם את כל המשאבים, התקציבים והמוחות כדי להגיע אחת ולתמיד, לפתרון הסופי. דיונים, וועדות, סיורים, הסכמות חשאיות ודילים שנסגרים בקריצת עין. הם מוכנים להכל, רק תבואו.

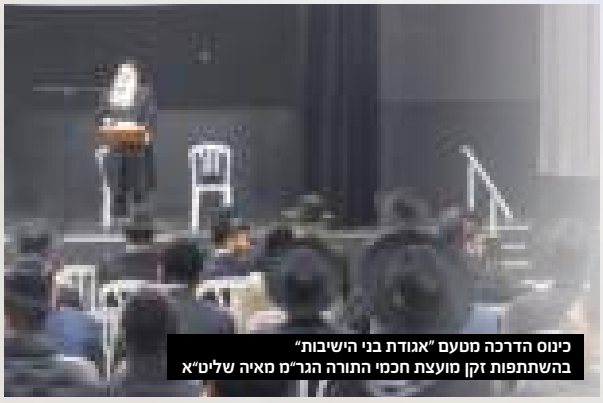
אבל בחור חרדי אינו טיפש, הוא מבין קצת מעבר. מבין שאם אדם מוכן לתת לו מה שרק ירצה, כנראה שהתמורה שווה הרבה יותר. והתמורה הזו, עליה הוא לא יוותר תמורת כל הבטחה שבעולם.

עולם הישיבות לא מתפשר

התמונות מלשכות הגיוס בתחילת חודש אב תשפ"ד היו לנו לתמונות ניצחון. 3,000 צווי גיוס, לשכה ריקה. צה"ל נאלץ להודות שמתוך 3,000 צווים שהוצאו התייצבו במשך כמה ימים רק כמאה (פחות מ4%...), והתגייסו בפועל פחות מחמישים (גם הם, כמו שניתן לראות בתמונות, עונים על הגדרת "חרדיות" רק על פי

כינוס הדרכה מטעם "אגודת בני הישיבות"

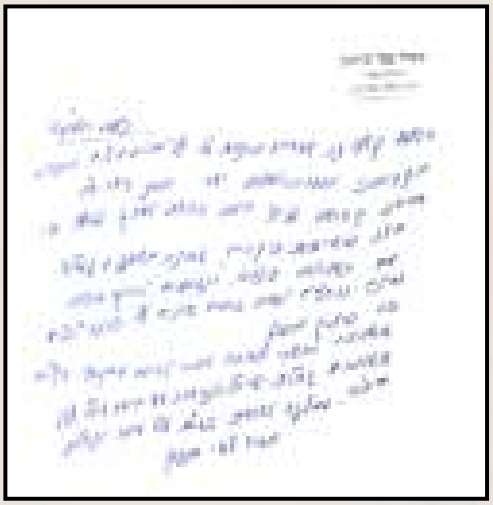
כינוס הדרכה מטעם "אגודת בני הישיבות"
בהשתתפות זקן מועצת חכמי התורה הגר"מ מאיה שליט"א

קריטריונים מאוד מקילים). הציבור החרדי הוכיח שדעת התורה לא תנוצח על ידי חוק כזה או איום אחר.

מאז הוצת המאבק עם אסיפת חכמי התורה בראשות מרן ראש ישיבת פורת יוסף הגאון הגדול רבי משה צדקה שליט"א בתחילת תמוז, בה אסרו את ההתייצבות בלשכות הגיוס, הבערה רק גוברת.

גדולי התורה מכל החוגים והעדות הצטרפו לאיסור החמור. בעת האחרונה הגיע מרן הגאון הגדול רבי מאיר צבי ברגמן שליט"א לנחם את מרן ראש ישיבת פורת יוסף הגאון הגדול רבי משה צדקה שליט"א והתייחס למערכה העצומה נגד גזירת הגיוס באומרו "אני פשוט רוצה לחזק אתכם, להגיד לכם יישר כח".

"אגודת בני הישיבות" התבקשה על יד הרבנים להקים קו ייעודי בו יקבלו הבחורים מענה ממוקד בהתאם לצורך - משפטי, מעשי או חברתי, על ידי אנשי מקצוע שהתמחו בנושא וצברו נסיון. זרם הפניות שלא פוסק לרגע מפעים,

גליון זה טעון גניזה
נא לשמור על קדושת הגליון

ומלמד על עוצמות של בחורים צעירים - שנשמעים לדעת תורתינו הקדושה על אף הקושי ורק רוצים לדעת אלו הגבלות יוטלו עליהם.

"נגיע ל-10,000 חרדים שיתגייסו בשנתיים הקרובות", הכריז לאחרונה מזכיר הממשלה עו"ד יוסי פוקס, בראיון לערוץ 14. ההכרזה הנלעגת הופכת למגוחכת עוד יותר כששומעים על ההחלטה לפיה גם ד"לים יוכלו להתגייס לחטיבה ה"חרדית" לשירות מילואים, עקב מצבת החרדים שלא בדיוק התמלאה.

מה שהתמלא עד אפס מקום היה האולמות הרבים בהם נערכו כינוסי "אגודת בני הישיבות". בכינוסים שמעו הבחורים דרשות חיזוק מפי רבנים וראשי ישיבות, קיבלו מידע משפטי מפורט, ושוחחו עם הנציגים המסורים ועם בחורים נוספים. הלבבות חמים, האש - אש האהבה לאבינו שבשמים, אש של מסירות נפש - תתלהט יותר ויותר. כי על קיום העולם אין פשרות ואין כניעה!

לתיאום כנס בישיבה חייגו: 08-31-32-140 שלוחה 2

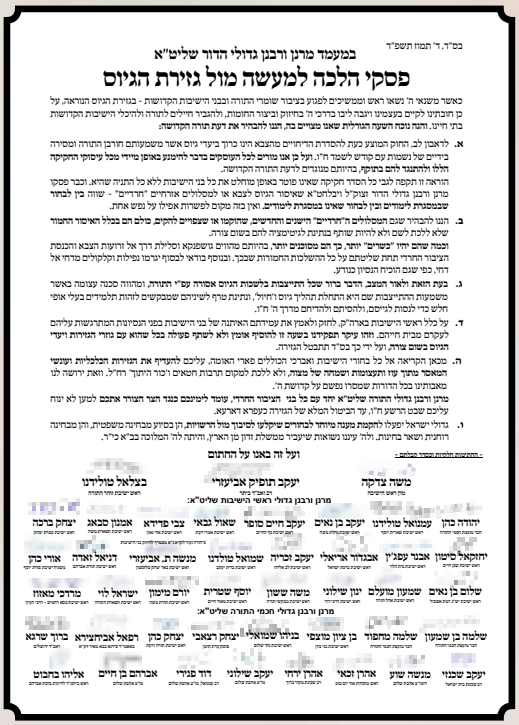
איומים ריקים

הזכרנו איומים. כן, היו כאלה. הרבה. "הציבור החרדי יהפוך ללא-חוקי במדינת ישראל". תא"ל שי טייב, ראש חטיבת תכנון ומנהל כח אדם בצה"ל, חשף בוועדת חוץ וביטחון שמעל 1,000 פקודות מעצר כבר נשלחו. הוא הוסיף כי "אחרי זה הם יקבלו צו -12 קריאה לגיוס מיידי, ומי שלא יגיע יוכרז כמשתמט - מה שיכלול עיכוב יציאה מהארץ או מעצר בכל מפגש שלו עם שוטר".

מציאותית, ברור לכולם שאין יכולת מעשית לכלוא עשרות אלפים. אפילו מחבלים משוחררים מחוסר מקום בבתי הסוהר... אבל אם אפשר להתרברב ולנופף באיומים, למי אכפת שהם ריקים מתוכן? השאלה רק על מי זה מאיים, כי המציאות בשטח מוכיחה שבעיקר על השלטון. מה הם אמורים לעשות עם 3,000 בחורים במעצר? למען על חשבון המדינה את הישיבה הגדולה בעולם שתתנהל בין חומות הכלא? מבחינת הציבור החרדי, פתרון כזה יכול להיות מושלם, אחרי שתקציבי הישיבות נגדעו...

מה זה אומר "ציבור לא חוקי"? יכו אותנו ברחובות? יגזזו פאות? יפטרו ממקומות העבודה? ילאימו כספים?

כינוס הדרכה מטעם "אגודת בני הישיבות"

בס"ד, ד' תמוז תשפ"ד

במעמד מרנן ורבנן גדולי הדור שליט"א

פסקי הלכה למעשה מול גזירת הגיוס

כאשר משנאי ה' נשאו ראש ומשטינים למנוע בעיבור שומרי התורה ובבני הישיבות הקדושות - בגזירת הגיוס הנוראה, על כן חובתינו לקיים בעצמנו ובכה"ג בדחיפו ובצורו החומות, ולהבהיר חילים לתורה ולהחלכי הישיבות הקדושות בתי חיינו, **והנה נוסח השטה הגזרות שאנו מצויים בה, הנו להבהיר את דעת תורה הקדושה:**

א. לראשון לב, החוק המוצע כעת להסדרת החיידיים מתבצא הינו כרוך בעיני גיוס אשר משמעותם תרבן התורה ומסירה בדיים של נשמות עם קודש לשמד ח"ו. **ועל כן אנו מורים לכל העוסקים ברבר לחשמע באופן מיידי מכל עיסוקי החקיקה חללו ולהתעגד להם בתוקף**, בהיותם מעגרים לדעת התורה הקדושה.

הוראה זו תקפה לגבי כל הסדר חקיקה שאינו פוטר באופן מוחלט את כל בני הישיבות ללא כל התניה שהיא, וכבר פסקו מרנן ורבנן גדולי הדור צוקי"ל ובילחט"א שאיסור הגיוס לצבא או למסלולים אזרחיים "חרדיים" - שווה בין לבחור שבמסגרת **לימודים ובין לבחור שאינו במסגרת לימודים**, ואין בזה מקום למשורות אפילו על נפש אחת.

ב. הנו להבהיר שגם המסלולים ה"חרדיים" הישנים והחדשים, שחוקמו או שעמדים להיקים, כולם הם בכלל האיסור החמור שלא ללכת לשם ולא להיות שותף בנתינת לגיטימציה להם בשום צורה.

וכמה שהם יהיו "בשרים" יותר, **כך הם מסוכנים יותר**, בהיותם מהווים נשפוקא ושלילת דרך אל ורועות האבא והכמסת הציבור החרדי תחת שליטתם על כל ההחלטות החמורות שנכך, ובנוסף מרראי לכמוף ערעו נפילות וקלקולים מדהי אל רחל, כפי שגם הוכיח המסיון כבחוץ.

ג. **בעת הואת ולאחר המצב, הדבר ברור שכל התייצבות בלשכות הגיוס אסורה עפ"י תורה**, ומהווה סכנה עצומה באשר משמעות ההתייצבות שם היא התחלת התהליך גיוס ורחיול, ונתינת טרף לשיניהם שמבקשים להוות תלמידים בעלי אופי חלש כדי לנסות לגייסם, ולהסיתם ולהריחם מדרך ה' ח"ו.

ד. על כלל ראשי הישיבות באה"ק, לחזק ולאמץ את עמידתם האיתנה של בני הישיבות בפני הנסיונות המתגרשות עליהם לעקרם מבית חייהם. **וזהו עיקר תפקידנו בשעה זו להוסיף אומץ ולא לשקף פעולה בכל שהוא עם גזירי הגזירות ויועצי הגיוס בשום צורה**, ועל ידי כך בס"ד תתבטל הגזירה.

ה. מכאן הקריאה אל כל בחורי הישיבות ואברכי הכוללים מארי האומה, עליכם **להעריך את הגזירות הכלכליות ועגשי המאבק מתוך עוז ותעצומות ושמחה של מצוה**, ולא לכלכל למקום תרבות חטאים וכור היתוך רח"ל. ואאז ירושה לנו מאבותינו בכל הדורות שמסרו נפשם על קדושת ה'.

מרנן ורבנן גדולי התורה שליט"א יחד עם כל בני הישיבה חתדרי, עומד לימינכם כנגד הצר הגזרי אתכם למען לא יגוח עליכם שכנו הרשע ח"ו, עד ובכיעול הכלא של הגזירה בעפרא הארעא.

ו. גדולי ישראל יפעלו **לתקנת פעות מיוחד לבחורים שיקלטו על לכיתך על חדשיות**, הן בכיתי מבחינה משפטית, הן מבחינה חומרית ושאר בדיעות, ולה' עינו נשואות שיעבור ממשלת זרון מן האארץ, ותיתה לה המלוכה בב"א כיר.

ועל זה באנו על החתום

משה צדקה — יעקב תופיק אביעזרי — בצלאל טולידנו

מרנן ורבנן גדולי ראשי הישיבות שליט"א:

יהודה בתן, עמנואל טולידנו, יעקב בן נאים, יעקב חיים סיסו, שאול נבאי, צבי פרידא, אמנון סבאג, יצחק כרכה

יחזקאל סיטון, אבנר עפג'ין, אבנדוד אריאלי, יעקב מכירה, שמואל טולידנו, מנשה ח. אביעזרי, דניאל זאדה, אורי כהן

שלום בן נאים, שמעון מעלם, יגון שרעלוי, נשמה ששון, יוסף שטרית, יוחם מיטון, ישראל לוי, מנחם מאזוז

מרנן ורבנן גדולי הדור שליט"א:

שלמה בן שמעון, שלמה מחפור, בן ציון מצבצי, בניהו שמואלי, יצחק רבאבי, יצחק בתן, רפאל אבוחצירא, ברוך שרגא

יעקב שכנזי, מנשה שוע, אחרן זכאי, אחרן ירחי, דוד מנחי, יעקב שילוני, אברהם בן חיים, אליהו בחבוט

לצערם של הרבה, עברנו את עידן הקומוניזם. אז מה נשאר? לצעוק שוב, יותר חזק, שאתם לא ח-ו-ק-י-י-ם-!!! יכול להיות שאם אומרים את זה בקול בס ופרצוף קשוח כהה מבט זה נשמע מפחיד יותר. שינסו.

המסר נקלט היטב: הציבור החרדי נאמן לתורה הקדושה. עם ישראל עבר מאורעות קשים יותר, ויכל להם. הבחורים שלנו חזקים, יעידו צווי הגיוס שמצאו את מקומם בפח או במסגרת על הקיר. נכון, הם מפחידים, הם מאיימים, הם צועקים ויש להם שיניים והרבה דיבורים על מקל וגזר.

אבל החרדים לדבר ד' מזהים את הנמר הגדול שעשוי מנייר, העגלה ריקה. כל הטרררם התקשורתי בא לכסות על חלום הבלהות, אימת השלטון: לגלות קבל עם ועולם את חוסר האונים מול אלפים ורבבות ש"עומדים במריים" זקופים וגאים, ופשוט מתעלמים מכל זה.

הבחורים שלנו, גאוות הציבור, עומדים בחזית המאבק ולא מתפתים להבטחות סרק נוצצות, לא נכנעים לאיומים חסרי פשר. אין לצבא כח על ציבור מלוכד כזה, נחוש ואיתן. כל הצלחתם מבוססת על שיתוף פעולה וכניעה של יחידים. אם לא יימצאו בחורים שיכופפו ראש מפחד הרובה שלא יורה, הם יישארו עם מחנה ענק שמם, ריהוט מיותר והרבה נייר להשליך למגרסות.

הם מפחדים, כי יש להם ממה.
הם מפחדים- ממך!

להאזנה לקו חייגו בכל עת - 03-32.26.26.26
קו התוכן של בני הישיבות. עדכונים. תוכניות מרתקות והשקפה בהירה

עבה רוחנ אותנ!

פרקים בקורות נאמני הנצח

"חוקי עומר", מושג שלא אומר הרבה למי שאינו בקי מספיק בנבכי ההסטוריה, למרות שאת תוכנו מכיר כל אחד שקרא מעט על חיי היהודים בארצות האיסלם.

בואו וניכנס לטיול קצר במנהרת הזמן. מוכנים?

תוניס של ד'תק"ל. בית הכנסת הגדול בעיר סובל מדליפה קבועה של מי הגשמים, צבע הקיר הדרומי של בית הכנסת בשלבי קילוף מתקדמים, כמה משמשות החלונות מנופצות והצפיפות בזמני התפילות שוברת בכל פעם שיאים חדשים. אם נפנה בהתעניינות כנה לגבאים ונשאל אימתי יחלו עבודות השיפוצים הדחופות, לפאר ולרומם בית אלוקנו- ניענה באנחה ובשמיטת כתפיים. "עוד לא הגיע מכתב האישור מהח'ליף"; אולי יוסיפו הסבר למראה הגבות המתעגלות.

אישור-מהח'ליף? לשיפוץ בית הכנסת?

לא נעים להודות בבורות מוחלטת, ולכן יהיה מי שיציע להקים בית כנסת נוסף, שיפתור לכל הפחות את הצפיפות הנוראה שבוודאי גם לה יש חלק במראה העלוב של בית מקדש מעט. תגובת הגבאים הפעם- בהיה ישירה בפרצופנו- מביכה למדי. אם ננסה להסיט את נושא השיחה לזגוגיות השבורות ונשמע שכמה נערים מוסלמים יידו אבנים כתעסוקה "הולמת" לאחר צהריים ארוך, נדע כבר לכלוא בליבנו את התמיהה המתבקשת- מדוע לא פנו לבית המשפט לקבלת פיצויים.

אך כשנראה את רב העיר מצטודד בשולי הרחוב בכדי לפנות מעבר לסוחר גרוטאות מוסלמי, יהיה קשה לשתוק. לא תהיה לנו ברירה, כי אם לשאול מפורשות: מה קורה כאן?

אל-דימי

הכיבוש המוסלמי בתקופת הגאונים פתח תקופה חדשה ומיטיבה לקהילות ישראל שבארצות הכבושות. המוסלמים, שיצאו למלחמות ג'יהאד במטרה לבער את עבודת האלילים ולאלץ את כולם לקבל את עול האיסלאם, ראו ביהודים את "עם הספר"- שקדם לנביאם, ולכן אפשרו להם להישאר בדתם בתמורה למעמד בני חסות- ובלשונם: "אל-דימים".

המילים "בני חסות" נשמעות מבטיחות, אולם משמעותן בפועל מורכבת הרבה יותר. פריחת חיי התורה התאפשרה באין מפריע, הישיבות שגשגו; והגאונים- יחד עם ראשי הגולה שזכו להכרה שלטונית- הנהיגו את העם במעין אוטונומיה.

אבל במישור הגשמי, החיים לא היו קלים. בתמורה לזכות להישאר דבוקים באמונתם, נדרשו היהודים לשלם מס גולגולת מיוחד שכונה "אל-ג'זיה", וכן מס קרקע. כשעלה לשלטון הח'ליף עומר השני, קבע שעל היהודי להכיר בעליונות האיסלאם, ועל המוסלמי להוכיח לו זאת בדרכים מגוונות. לצורך כך טרח וניסח מיקבץ חוקים נוקשה שמטרתו אחת: להגביל את היהודים ולהשפילם.

>>

כך נאסר על היהודים לרכב על סוס-סמל למעמד הגבוה, חל איסור על בנית בתי כנסת חדשים ועל שיפוץ הקיימים, היהודים הוגבלו לתחום התיישבות מצומצם בפאתי העיר שכונה "המלאח", ליהודי אסור להעיד נגד מוסלמי בבית המשפט, חובה על היהודי לשאת סימן היכר על בגדיו, ועוד.

ולא שכל זה היה מחויב המציאות. בפעולה "פשוטה" יכל כל אחד להיפטר מעול ההגבלות המעיק, מהג'זיה החונקת, ולהפוך לאזרח מן השורה. ואמנם, מעמד ה"אל-דימים" שניתן רשמית גם לנוצרים, חל בפועל על היהודים בלבד- לאחר שהנוצרים מיהרו להתאסלם לנוכח המגבלות המשפילות. הישמעאלים, מצידם, ראו בהשפלת בני החסות מטרה מרכזית בפני עצמה:

"הג'זיה- תיגָבה במעמד מקניט ומשפיל; ה'דימי' (=בן החסות), **יבוא בעצמו; רגלית, לא ברכיבה. ובעת מתן התשלום ה'דימי' יעמוד, וגובֶה המס יֵשב. הגובה, יאחז בעורף ה'דימי', ינענע אותו ויאמר; 'שלם את הג'זיה!', ובשעה שהוא משלם- יכה את ה'דימי' על מפרקתו".** (מתוך חוקי עומר)

מאיפה הכח?

אבותינו אינם עימנו בכדי לספר לנו כיצד התמודדו עם הגזירות וההגבלות, שנאכפו, הוחמרו או הוקלו על פי מצב רוחו של השליט התקופתי. אבל אם לך ולי לא קוראים אחמד, והשם "שרה" לא נותר רק כזיכרון משפחתי מהסבתא רבתא היהודייה, אזי אין ספק שאבותנו היו יהודים כשרים וגאים, שבזו להשפלות ולהקנטות מצד בני השפחה שידם בכל.

כן, גם להם ניתנה האפשרות הפורמלית להצהיר על הכרה בעליונות האיסלאם ולזכות בכל הפריווילגיות השמורות למאמיני מוחמד. גם הם יכלו להסיר מעליהם את אות הקלון שחויבו לענוד.

ואף לא אחד מהם בחר לנתק עצמו משושלת הנצח. לא הפלאח מהכפר שבקצה הרי האטלס ולא מנקה הארובות, לא החייט ולא הקצב ולא אורג השטיחים. כולם חסכו מפיתם, צמצמו הוצאות וחיו בתנאים מחפירים עד כדי ביזיון- והלכו בראש מורם.

מה באמת החזיק אותם?

אין לכך תשובה ברורה, לא בספרי ההסטוריה ולא ביומנים שנמצאו- מסיבה אחת פשוטה: הם לא היו צריכים "כח" מיוחד שיחזיק אותם. נכון, ההגבלות הציקו, מס הג'זיה הכביד עולו על כלכלת הבית, והצקות השכנים שידעו שאין מי שיתבע אותם לדין הכאיבו והשפילו.

אך מעולם לא עלה על דעתו של יהודי לוותר על נשמת חייו בגלל אי נוחות כזו או אחרת! לא, הם לא היו "גיבורי רוח", "דמויות מופת" של "סיפורי הוד" שלחמו בעוז ובגאון על יהדותם. הם, כמה "פשוט", היו יהודים.

יהודים שמבדילים בין עליבות של עולם הזה לבין עולמות של נצח.

יהודים שאף קושי לא יוכל לאמונתם התמימה.

יהודים שלא מעלים על דעתם אפשרות הזויה של ויתור על בכורה תמורת נזיד עדשים.

♦♦♦

היהודים האלו, הם הסבים שלנו.

הם השורשים מהם צמחנו, ומהם אנחנו יונקים עד היום את אותה גאווה פשוטה, אותו גב זקוף וכח של בהירות- לבוז לכל המלעיגים והמכבידים עולם.

לדעת לחשב מחיר ותמורה.

נעבור גם את זה...

המוסלמים לא היו היחידים. גם האפיפיור ממקום מושבו ברומא הורה למאמיניו לכפות על היהודים לשאת

סימן זיהוי, להתיישב בתחום מצומצם מוקף חומה ושמירה. לחוקק חוקים שיתעדפו את הנוצרים בצורה ברורה.

האמת, שאם אנחנו עוסקים בצמצום כלכלי המכוון כנגד הדת, לא צריך להרחיק נדוד. נוכל לשוב במנהרת הזמן שלנו לחודש אב תשס"ג ולהתרווח על הספה הישנה בבית הורינו; שם נתעניין אצל אבא בגובה קיצבת הילדים.

"אה, כן," הוא ייאנח בפנינו. "עד לפני שבועיים, בסך הכל, קיבלתי למעלה מ3,000 שקלים בחודש עבור שבעת ילדי, כן ירבו. אבל שר האוצר החליט ללחום בהתרבות הטבעית המבורכת של הציבור החרדי, וקיצץ את הקיצבאות לסכום שהוא בקושי בדיחה... מספיק אולי למטרנה ולשתי חבילות טיטולים...".

"נו, ו...?" נשאל במתח.

"מה "ו..."?" הוא ירים אלינו מבט משתומם. "מה אתם רוצים שנעשה? זהו, החוק כבר עבר, הקיצבה החודשית הבאה מהביטוח הלאומי תהיה באזור ה1,000 ₪ גם אצל משפחה עם שמונה ילדים!!".

ואיך מתמודדים עם זה? נשאל בעיניים. מה יהיה מעכשיו והלאה? הוא יקלוט את המבט, ויגחך קלות. "הוא חושב שבכסף הוא יקנה אותנו או ימכור... לא מבין שמי שחי בשביל העולם הבא, לא מתרגש מקצת קושי גשמי. הוא לא הראשון שקורא "פן ירבה". עברנו את פרעה, את המן, נעבור גם אותו".

ובפרספקטיבה של זמן, אם ננחת חזרה להווה, הכל ברור ופשוט ובעצם מובן מאליו. האמת חזקה יותר מכל קיצוץ והכבדה. הקצבאות ירדו, הטבות יוסיפו להישלל, ועולם התורה יוסיף להתרחב, להתעצם ולפרוח!

כל כלי לא יצלח

באווירת המשטמה של היום, האפשרויות העומדות בפני ראשי השלטון הישראלי מגוונות בהרבה. גם השופטים ה"נאורים" מעמקי כורסאותיהם שבבג"ץ משתפים פעולה בנושא זה בחדווה ניכרת. אלה באמצעות חוקים, אלה באמצעות "פסקי דין" מפולפלים, כולם בכותרות נבובות של "שוויון בנטל" ו"דאגה לעתיד הכלכלה", ואותיות קטנות בחדרי חדרים על פחד מטריף דעת מ"האיום הדמוגרפי".

אבל אותם שלא זכו להתענג על שעה של השתפכות הנפש לפני אב הרחמן, על תוספות מתוק או אתרוג מהודר, פספסו את הנקודה. אי אפשר לאיים במכה פיזית או כלכלית, כואבת ככל שתהיה, על מי שמוכן לסבול הרבה מעבר למען המטרה.

> "בחזית אחת כבר ניצחנו. נותרה החזית הכלכלית - שגם בה אנו זוכים לראות את כח העמידה הנחושה. שלם התורה יוסיף להתעצם"

לא שייך להפחיד בכלב גלדיאטור שמאומן להילחם באריות. מגוחך לצפות ממי שחונך "על הארץ תישן ובתורה אתה עמל", שישנה כיוון בגלל סכום נוסף שיצטרף להוצאות תלמוד תורה. <<

ציבור של יחידים

כשהמכתב מהביטוח הלאומי ובו הדרישה לתשלום מוגדל נוחת בתיבת הדואר, כשאני נדרש לסדר את תשלום הארנונה מול העיריה ומגלה איך הוא קפץ בעשרות אחוזים, כשאני מבצע עיקוף ארוך בנסיעה מתישה רק כדי לא להיתקל במחסום משטרתי- אני אולי לבד.

והבדידות הזו מחלישה עוד יותר, לעומת הטור הארוך של המכוניות הנהוגות בידי צעירים קלי דעת ופרועי שיער שלא חוששים משום דבר. הבדידות הזו צורבת, כשאני חש במבטים משפדים בשנאה יוקדת מלווים את צעדי בכניסה לבית מרקחת מרוחק.

הבדידות הזו לא קיימת.

פשוט לא.

אני אולי אחד, אבל כשיש עוד למעלה ממאה אלף יחידים כמוני אנחנו לא בודדים. אנחנו ציבור. ענק, שלם, מאוחד. ציבור שנלחם על נשמת אפו, ציבור שנלחם למען שמו יתברך, ציבור ששומר על התורה בעוז לבל תהין יד זר לגעת. ציבור שמוכן לשלם מחירים בגאון, לשאת דבר

ד' ברמה גם כשהרחוב לא משיב בכבוד גדול. ציבור שנכון לבוא לעזרת כל יחיד מתוכו, בכל שעה ובכל תאריך, בכל נקודה על המפה. ציבור שמגבה, שמלווה, שתומך, שמעריץ כל אחד ואחד שזכה להניף את הדגל של שבט לוי. ציבור שפרק מעל צווארו על חשבונות הרבים, ונבדל לעמוד לפני ד' לשרתו ולעבדו.

ומאחורי מאה אלף "יחידים" שכאלה עומדים מיליון. אתם השליחים של כולנו, הם לוחשים בהערצת אמת. אתם שנבחרתם לצאת לחזית, הם טופחים על שכמנו בעידוד ואולי גם בקנאה סמויה- אתם העומדים בראש המערכה. אתם לא לבד. אלפים מקדישים זמן יקר רק בשבילכם, גיבורי הרוח, לסיוע בכל הנדרש. עשרות אלפים עומדים הכן לכל קריאת הצלה, מאות אלפים מתפללים עליכם מדי יום. מחכים לחזות ביום בו תישבר קרן הרשעה ותשבו אתם על בימת הכבוד בפנים מאירות.

ד' עימנו, גיבורי החיל!

"וְגַם הִתְפָּאֲרָה אֲמָתֵנוּ לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל שֶׁתִּסְבֹּל צָרוֹת הַשְּׁמָדוֹת וְתִשָּׂא הַצָּרוֹת הַתּוֹכְפוֹת עָלֶיהָ שֶׁכֵּן כָּתוּב (תהלים מ"ד כ"ג) "כִּי עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָל הַיּוֹם" זֶה דּוֹרוֹ שֶׁל שְׁמָד. וְיֵשׁ עָלֵינוּ לְשָׁמֹחַ בְּמַה שֶּׁנִּסְבֹּל וְנִשָּׂא מִן הַצָּרוֹת וַאֲבֻדַת הַמָּמוֹן וְהַגָּלוּת וְהֶפְסֵד עֲנְיֵנֵינוּ שֶׁכָּל זֶה לְתִפְאֶרֶת הִיא לָנוּ לְנֶגֶד בּוֹרְאֵנוּ וְכָבוֹד גָּדוֹל וְכָל מַה שֶּׁיִּפֹּל מִמֶּנּוּ בְּעִנְיַן הַזֶּה הוּא חָשׁוּב כְּקָרְבָּן כָּלִיל עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וְיֹאמַר לָנוּ עַל זֶה (שמות ל"ב כ"ט) "מִלְאוּ יֶדְכֶם הַיּוֹם לַה' וְלָתֵת עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה".(הרמב"ם באגרת תימן).

לשבת בכלא, אני מכן!

מעשיה משעשעת מספרת על פישל שנקרא לאסיפה דחופה יחד עם שאר אנשי העיירה. בהגיע השעה המדויקת עלה על הבמה הקצין המקומי והכריז על מגבית חירום לטובת צבא המלך שמדשדש במלחמה ארוכה וחסרת תוחלת. החלו הכספריים להציע מנדבת ליבם, זה זהוב אחד וזה שניים, בעל טחנת הקמח האמיד הבטיח לתת חמישה זהובים, טבין ותקילין! פישל חש שגם הוא לא יכול לעמוד מנגד, קם והכריז בפאתוס: "למען הקיסר ולמען צבאו, הריני מתחייב לתת ע ש ר י ם זהובים!!!"

הס הושלך בחלל החדר, מבטי התדהמה של כולם ננעצו בפישל המוכר כשנורר מקצועי, עד שנמצא מי שהתאושש ושאל במילים: "מהיכן הכסף, פישל? זכית בפיס ולא שמענו?!"

ופישל השיב בנחת: "לפני תקופה חוייבתי בקנס של זהוב על... לא משנה. וכמובן," הוא השפיל מעט את ראשו, "לא היה לי. כיוון שכך, הורה השופט להושיב אותי בבית המעצר למשך שבוע ימים. שבוע כנגד כל זהוב- ואם כך, למען הקיסר ירום הודו אני מוכן לשבת בכלא עשרים שבועות תמימים!!".

♦♦♦

לא זהוב אחד הם רוצים מאיתנו, ולא עשרה. מדינת ישראל החליטה ללכת על כל הקופה בדרך ליעד הנורא: "ריקון הבריכה" של עולם התורה. באה בדרישות "חוקיות" ו"שוויוניות" לקעקע חומות, לזעזע יסודות, להחריב עולם. לגזול מידינו את הרכוש היקר בתבל, מאלפי זהב וכסף.

אז הנה לכם, ראשי מדינת ישראל, אם ישיבתנו בכלא תפתור את בעית השוויון, אם שלילת כל הנחה ותשלום מיסים מלא ירצו את תאוות השלטון שלכם, אם האיסור על יציאתנו מארץ הקודש יספק את שנאת עמי הארצות המפעפעת והקנאה שמטריפה את דעתכם- בבקשה, לזאת אנו מוכנים.

על יהדותנו לעולם לא נוותר. עם ישראל עבר יותר מזה.

המחירים אולי לא קלים, אבל כאין וכאפס לעומת התמורה.

הנבחרת

אבל תכל'ס,- מקשה בחור על סף שידוכים- איבדתי את הסיכוי לדירה סבירה, אחרי שהודרתי מתכנית דירה בהנחה! אין לי איך לעמוד במשכנתא נשכנית על דירת שלושה חדרים בבית שמש!

אבל מה למעיישה?- שואל אברך צעיר את עצמו. המילים יפות, אפילו נכונות, אבל כשאני צריך לשלם יותר מחצי משכורת רק על המעון לקטן, ומחיר מלא על כל נסיעה- אף אחד לא משלם במקומי!?

אז זהו, שכן. זכית להיכנס לטרקלין השמור למקדשי ד', בו הוצאות המחיה כולן על שולחן המלך. ברגע בו קיבלת את הצו שמונע ממך הטבות והנחות כספיות, מתקדשים כל התשלומים המוגדלים והופכים להוצאות לימוד תורה. הרי מבחינתם של העומדים מעבר למתרס, אין כל סיבה שתסבול מהאפליה הבוטה. רק תמיר את דתך בגירסת 2026, ותקבל את כל ההטבות על מגש של זהב.

הנה כי כן, בנכונותך לשלם מחיר אך ורק למען הדבקות בהשם יתברך ובתורתו, הינך מכריז קבל עם ועולם "טוב לי... מאלפי זהב וכסף". מקיים למעשה את מה שתמיד חונכנו אליו, וזוכה להימנות על הליגיון הנבחר, אשר עליו כתב הרמב"ם:

"ולא שבט לוי בלבד, אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להיבדל לעמוד לפני ד' לשרתו ולעבדו, לדעה את ד', והלך ישר כמו שעשאו האלוקים ופרק מעל צווארו על חשבונות הרבים אשר ביקשו בני אדם, הרי זה מתקדש קודש קודשים ויהיה ד' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים. **ויזכה לו בעולם הזה דבר המספיק לו כמו שזכה לכהנים ללויים.** הרי דוד ע"ה אומר: "ד' מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי".

לא מפספסים הזדמנויות

מעשית, אם נבחן את הסנקציות הכלכליות במבט פרקטי וקר, ניווכח כי לא אירע אסון או טרגדיה. חשיבה רציונלית מחזירה את האיזון שאבד בתוך הבהלה ותחושת הרדיפה ומעניקה פורפוציה נכונה יותר.

כך, למשל, הפגיעה הכלכלית המשמעותית ביותר מתוך חבילת הסנקציות היא שלילת ההטבות ברכישת דירה- אם במסגרת הגרלות "מחיר למשתכן" ואם במסגרת "מחיר מטרה"- המענק לרוכשים דירה חדשה בפריפריה.

אכן, מדובר בסכומים גדולים, אך כדאי לזכור כי תכניות אלו חדשות, ומניעת הזכאות פשוט מחזירה אותנו 11 שנים אחורה (ולכל הפחות מעמידה אותנו בשורה אחת עם כל המאוכזבים שלא זכו בהגרלה, רק בלי הציפיה המתוחה שלפני...). אמנם לאחר שכבר טעמנו ונהננו קשה יותר לשוב ולהתמודד עם מחירי הדירות הגבוהים, אך לא מדובר בסיפור חדש. המשכנתא שנוגסת בחשבון הבנק ללא רחם משולמת תמיד בניסי שמים, אז כעת נזכה לניסים גדולים יותר... הפער של חמישים אלף שקלים לכאן או לכאן לא מורגש בזמן אמת כשמדובר בסכומים של שש ספרות.

> "הנה כי כן, בנכינותך לשלם שכיר אך ורק למען הדבקות בהשם יתברך ובתורתו, הינך מכריז קבל עם ועולם 'טוב לי... מאלפי זהב וכסף'"

ויש את ביטול ההנחה ממעונות היום, ואת שלילת ההטבה בתחבורה ציבורית- סנקציות שמורגשות באופן קבוע, בתקציב החודשי שהתנפח פתאום. הן קשות יותר. אינו דומה וויתור הירואי, גדול ככל שיהיה- אך חד פעמי, להתמודדות יומיומית ומעייפת. וכאן בדיוק מונח הרגע הגדול שלנו!

מי שזכה ונולד על ההר, חי את עבודת ד' כשגרת חיים המובנת מאליה, בלי הידרשות למאמץ מיוחד וגבורת-על (בלי להתעלם כמובן מכל הנסיונות הקטנים והגדולים העומדים לפתחו של כל אחד). והנה ניתנה לנו ההזדמנות לקיים את ציווי ד' באהבתו אותנו- "ובחרת בחיים"! בכל רגע ורגע, בכל עשירי או חמש עשרה לחודש שהוראת הקבע משולמת למעון, בכל פעם שנלך להטעין שוב את הרב-קו--

נזכה לבחור. לבכר היסמכות על שולחנו של מלך מהישענות על קנה רצוץ. להימנות על כל אותם יהודים גדולים, מפורסמים ושאינם, שנתנו משלהם למען שמו יתברך.

לא שווה?

בקור וברעב, לא נכנעים!

זוכרים את מכונת הזמן שלנו?

בואו נטייל בה עוד קצת.

לעקרון תרמ"ט, למשל. מושבה שהוקמה במסירות נפש על ידי עולים שומרי תורה ומצוות בסיוע קרן הברון רוטשילד. בשנה זו נוכל לראות את הילדים הכחושים, את קירות הבתים המשחירים, את קמטי הדאגה חורשים את מצח אנשי העמל.

כן, תושבי עקרון קיבלו את פסק ההלכה של רבני ירושלים שלא להשתמש בהיתר המכירה, והשביתו את השדות. שבת לד'.

פקידי הברון המשכיליים לא ראו בעין יפה את "צרות המח" הנכפפת לדעת תורה, ונהגו במתיישבים ביד קשה. הסיוע הכלכלי- שהיה כאויר לנשימה עבור העולים העניים שעמלו בזיעת אפם עבור פרנסה מינימלית- פסק באחת, הצקות והקנטות יומיומיות היו מנת חלקם של אנשי עקרון שלא היה בידם לעשות דבר כנגד.

שנה תמימה! סבלו ממחסור ומרעב, מחרפות ומגידופים מצד כל אגודות "חובבי ציון" והשמצות פרועות בעיתוני התקופה. <<

היה שותף בהצלת נפשות

ניתן לתרום לפעילות הקודש של האגודה:

בנדרים פלוס
ע"ש אגודת בני הישיבות

במענה אנושי או
ממוחשב 02-9940030
שלוחה 6

בהעברה בנקאית בנק מרכנתיל (17)
סניף 635 מ.ח. 105118747 ע"ש
"אגודת בני הישיבות"

ניתן גם לתרום בתרומה מוכרת לצרכי מס ע"פ סעיף 46 במוקד התרומות - מענה אנושי
02-9940030 שלוחה 6

ובכל זאת, שוב השכימו בבוקר לבית המדרש, מסיטים מבט מהשדות שזה עתה החלו לצמוח וכבר נבלו. כולאים בליבם את הכאב על החולים שנשלחו בעגלות רעועות ירושלימה, לאחר שהרופא נשלח על ידי פקידי הברון לראשון לציון ולא ניתנה לו הרשות לבוא ולטפל בבני עקרון.

יהודים "פשוטים" הם היו. יהודים שעלו לחונן את אדמת ארץ הקודש ולהפריח שממתה, על פי התורה. יהודים שלא הסכימו להתקפל. יהודים, שגם אם עיסוקם באדמה, מוחם וליבם היו לשמים. לעשות רצונו.

נאמנים בכל מצב

אפשר גם לנדוד רחוק יותר, לערוך גיחה קצרה לרחובות האיסט סייד בניו יורק, שנות התר"ס. מילים באידיש עסיסית משתלבות באנגלית מתגלגלת; עשן, פיח, אניצי בדים ושביבי עץ נשאפים עם מעט החמצן בחלל הדחוס שבין בנייני הענק האפורים והצפופים. ילדים יחפים מתרוצצים בסמטאות החשוכות, וקול נעים נשמע מרחוק מזמר קידוש בנעימה.

קידוש? ברקע טרטור מכונת תפירה ומקצפת גלידה ענקית, הלמות פטישים וריח דבק ונייר. ושוב נשמע קול מזמר, הפעם זמירות שבת.

אם נעצור ילדון רזה, ודאי יסכים להסביר לנו את המתחולל כאן תמורת כדור גלידה דביק. באידיש עילגת הוא יספר על אבא שחייב להרוויח עוד כמה דולרים לקופת החיסכון, כדי שיוכלו ביום מן הימים לעבור לדירה ראויה יותר למגורים. על ניסיון שקשה כל כך לעמוד בו, כשהשקיעה מתקרבת ולקוח נוסף נכנס ודורש לקבל את שלו. על סעודת שבת שנערכת עמוק אל תוך הלילה, אחרי שאחרון הלקוחות עוזב, ותפילת שחרית של שבת שמסתיימת בזריזות כי חייבים לרוץ להפעיל את המכונות. טיים איז מאני.

והיו אחרים. כאלה שלעגו למחול העוועים אחרי הדולרים שעפו ברוח, ובאומץ סגרו את הדלת בעד הסחף האדיר שסימן רק את הרווחה הכלכלית כמטרה. כאלה שאת מכתבי הפיטורין שקיבלו בכל יום ראשון מיסגרו ותלו על הקיר לעדות מפוארת על נאמנות עולם, שלא תוחלף בעד כל הון. כאלה שהמשיכו לנשום את האוויר המחניק שבאיסט סייד הצפוף, אבל שאפו אוויר פסגות של קרבת ד' מתוקה כל כך.

עצת הזהב של מרן ה"חפץ חיים" זיע"א

הארה מאלפת אנו מוצאים בספר "שמירת הלשון", חלק א. חתימת הספר, פרק ו':

"והיינו, שיסכים בעצמו שמידה קדושה זו – יוציא עליה בכל שנה בערך ארבה וחמשה רובל כסף..."

"...אבל אם יסכים בדעתו תמיד –דהיינו, קודם שבא הניסיון לידו– שלמידה זו –צריך להוציא מעט מעות בכל שנה, כמו על שאר כל המצוות, ממילא – לא יקפיד כלל".

משאת נפשו של כל יהודי היא לצלוח את הניסיונות המשחרים לפתחו ולהיבנות מהם. ובכל זאת, רבים נופלים. מדוע?

הרבה סיבות יש, אבל אחת מסובבת את כולן: שטף החיים. יכול יהודי להשתוקק להעפיל מעלה מעלה במסילה העולה בית קל, והוא נכון לעמוד בכל ניסיון, ולנצח.

אבל כאשר הוא בא- הניסיון- הוא מוצא את עצמו מופתע, בלתי ערוך בעליל. ההתמודדות נוחתת ללא התראה מראש, ואז הסיכוי לצלוח את הגשר קטן מדי.

יש אלטרנטיבה?

אפשר להקדים את פני הרעה?

יש, ואפשרי בהחלט.

"על כן יאמרו המושלים בואו חשבון": בכדי לרכוש ולשמר קניינים רוחניים יש לשלם מחיר, אותו אנחנו משלמים בשמחה ובנפש חפצה. מאות שקלים על מצות מהודרות שנמדדות במשורה, מחיר יקר פי כמה למוצר בשביל הכשר טוב יותר, תשלום חודשי לחינוך הילדים בתלמודי התורה והישיבות.

יש מחירים שלא ידועים מראש. עליית מחירים בשל החמרת תנאי הכשרות, למשל. קנס על הקמת סוכה במקום בלתי חוקי. הוצאות נסיעה לתפילה חמה אצל רשב"י שהוכפלו בבת אחת. לא חסרות דוגמאות.

כמה? מתי?- אי אפשר לדעת. ובדיוק לשם כך, מציע הסבא קדישא בפיקחותו להקצות בדעתנו קופה מיוחדת. "קופת שמירת התורה" נקרא לה.

כאשר יגיע הניסיון ויהלום בדלת, נפתח אותה לרווחה. נקדם את פניו בכוס קפה חמה וקרואסון להנעמת המפגש, שאמור היה להיות בלתי צפוי. אנחנו כבר מוכנים. בשלווה נוכל למנות את השטרות ולשלם, הרי הסכום הזה מוכן ומזומן בדעתינו לשימוש של מצווה! "רציתם כסף? הנה מונח לפניכם. בבקשה".

את הרעיון הזה מביא אוהבן של ישראל בהקשר אחר- כהמחשה לדרך בה יוכל אדם לרכוש את מידת "המעביר על מידותיו"; אבל העיקרון מהווה לנו עצה יסודית להתמודדות מול הניסיונות השוצפים עלינו. לא ניתן לשטף החיים להפתיע, לחוקים כאלו ואחרים לגרום לנו לקרוס בחוסר אונים.

"קופת שמירת התורה" אצל כל אחד בראשו, מוכנה ומזומנת לכל סנקציה שתבוא. ומובטחנו שנראה בה ברכה.

ייהרג ואל יעבור!

בקפיצה לצד השני של כדור הארץ נגיע לרוסיה, תר"ץ. השלטונות שפורמלית הכריזו על חופש דת, התכוונו בהכרזה זו לפתוח במלחמה למען החופש מהדת. את הרבנים הכתירו בתואר הכבוד "טפילים ועושקי ההמונים", ובהתאם להגדרה זו הטילו עליהם מס מיוחד, בסך 7,000 רובל. לרבני הקהילות שהתפרנסו בצמצום מהמשכורת הדחוקה שהקציבה עבורם קופת הקהילה לא היתה כל אפשרות לעמוד בתשלום המס, והתפטרו בזה אחר זה.

רב שהתפטר מתפקידו פטר את עצמו מתשלום המס, אך במקביל היה מתפרסם בעיתונות המפלגתית בכותרות ענק על עוד רב ש"ראה את האור" ו"השליך את הדת מאחורי גוו".

מרן הגאון הגדול רבי משה פינשטיין זיע"א חויב גם הוא במס המופקע כרבה של העיר ליובאן, וגם הוא ידע שבפיטורין רשמיים ישיג שקט לנפשו. אבל רבי משה פסק שאם התפטרות הרב מתפקידו משמשת את צוררי התורה לחיזוק רדיפת התורה והעצמת הדעות הכפרניות, הרי שהיא אסורה בייהרג ואל יעבור. כך כל הכנסותיו מעסק ביתו הוצאו לתשלום המס הכבד, ולמחיה נחלצו בני קהילתו לסייע בעדו. אולם קהילת ליובאן לא בורכה בעשירות, ופרנסתו בתקופה קשה זו היתה מצומצמת ודחוקה בתכלית.

ספקות? חרטה? מחשבה לשנות כיוון? ברבי משה פינשטיין עסקינן, "האיש משה" שהלכה אצלו היא המציאות ואין בלתה. ואם הלכה היא שמוטב לו ליהרג ואל יעבור, מה לו כי ילין על עוני ודלות? וחיזוק הכפירה ורדיפת התורה, פסק מרן ה"איגרות משה", **הוא בייהרג ואל יעבור.** פשיטא.

בא נבוא ברינה

לא כולם היו כאלה.

בכל דור, בכל תקופה, בכל סיפור היסטורי שכזה, נספרו גם חללים. יהודים בודדים שלא הכירו ברום ערכם, שלא ידעו לכוון עד העומק בברכת "שלא עשני גוי". אנשים שלא אזרו את הכוחות להעפיל מעל הגל. לשמור על גו זקוף גם תחת שוט צולף.

גזירא עבידא דבטלא. ואז, רק אז, אחרי שפסקו הרדיפות והשתנו החוקים, הסערה נרגעה והאידיאל התורן חלף עבר לו- או אז נגלל המסך והתברר מבחן התוצאה.

> "נהנתנים היו בכל הדורות, גם בימים של שאיבת מים מבאר ונסיעה בסוס ועגלה מקרטעת. אבל שושלת הדורות נקטעה אצלם, והמשיכה רק דרך נאמנים שהפנו גב לפיתויים והקשו עורף אל מול כל איום. ותמיד עמדו אלו מול אלו, וצחק מי שצחק אחרון"

השמות שלהם לא נרשמו בשום מקום. אין תיעוד ואין זכר, כי אין. אין המשך ושארית למי שנכנע. למי שהרים ידיים בגלל צביטת קלי שחסרה מסעודתו. למי שראה בקושי גשמי סיבה לוותר על הרוח. למי שלא היה מסוגל לוותר על חיי שעה למען נצח.

נהנתנים היו בכל הדורות, גם בימים של שאיבת מים מבאר ונסיעה בסוס ועגלה מקרטעת. אבל שושלת הדורות נקטעה אצלם, והמשיכה רק דרך נאמנים שהפנו גב לפיתויים והקשו עורף אל מול כל איום. ותמיד עמדו אלו מול אלו, וצחק מי שצחק אחרון.

בקרוב ממש נזכה לראות באור ד';

עוד נזכה גם אנחנו ונשחק.

ליום אחרון.

למה נקראו בני בוזי על שמבזים עצמם על דברי תורה

כסף תמורת נשמה

בגדד, שנות ה'תר"ס. כמו בארצות צפון אפריקה, גם כאן נעצה תנועת האליאנס טלפיה. במילים יפות, הבטחות קורצות ובעיקר כסף; קנתה את לב ההמון שהתקשה להבחין בין תכלת לקלא-אילן.

בית הספר של תנועת "כל ישראל חברים" שכן במבנה מרווח ומפואר, צויד בריהוט חדש ואיכותי, ושיעורי הקודש שנכנסו בתוך מערכת לימודים עמוסה ומעייפת נתנו את ההכשר. אולם כל אלו היו רק תוספת למה שבאמת הכניע את ההורים היגעים ממלאכת כפיים מפרכת: הלימודים היו חינמיים, לכולם; ואת ארוחותיהם קיבלו התלמידים בבית הספר. תמורת חלום של מעמד ורווחה לבנם, לא התבקשו ההורים לשלם מאום. התמורה האמיתית נפרעה באיטיות, עם פריקת העול של בוגרי בית הספר- אולם אז, בשנות ההקמה, לא רבים השכילו לצפות את העתיד. הסתפקו בשחרור החגורה המהודקת על התקציב החודשי, ושמחו לשמוע שלומדים גם לימודים תורניים.

משיבים מלחמה

אולם לא אלמן ישראל. כמו בכל הפזורות, גם כאן העמיד לנו הקב"ה רועה נאמן שראה למרחוק, הזהיר והפציר, שמר על צאן הקדשים ולחם בכל כוחו בנגע הממאיר שפשט בקהילה היראה- המקובל האלוקי רבי שמעון אגסי, מגדולי חכמי בגדד ומגדולי תלמידי מרן הבן איש חי זיע"א.

ליבו נצבט בראותו את ספסלי בית המדרש הולכים ומתרוקנים, ובגבהות הרוח החליט לקום וליטול את החנית מידי המצרי. אנשי האליאנס מפתים בלימודים חינם ובסבסוד הארוחות? הגיעה העת להקים תלמוד תורה שיענה אף הוא על הצורך הזועק מתוך הדלות.

הוא פנה לנדיב הידוע הרב מאיר אליהו שנמנה על מעריציו הגדולים בבקשה לבוא לעזרת ד' בגיבורים, ולהקים יחד עימו תלמוד תורה לרבנים שייטול על עצמו גם את פרנסת הלומדים. הנדבן הסכים בתנאי שאכן מרן הרב אגסי זי"ע יעמוד בראשות הת"ת, וכך הוקמה הישיבה המיוחדת עם גרעין של עשרה נערים מצטיינים ממדרש בית זליכה. בשעות הבוקר למדו מפי הרב אגסי, ובצהריים שמעו שיעורים מחכם צדקה.

על מנת כן!

בשלב מסוים היו מאנשי הקהילה שהתקשו לראות בשגשוג הישיבה החדשה שסתרה בעצם קיומה את הטענות המצטדקות מדוע לשלוח את הילדים לבית הספר החיצוני. בפנים רחומות

ציירו את מצבם העגום של בוגרי הישיבה, שלאחר נישואיהם נאלצים לעבוד בעבודות בזויות לפרנסת ביתם- בעוד בוגרי האליאנס מתפרנסים ממקצועות מכובדים הודות למקצועות החול שלמדו בבית הספר. כך במתק שפתיים הציעו את ה"פתרון" הראוי בעיניהם- למסור את הנהלת בית המדרש לידי האליאנס.

אולם מרן הרי"ח הטוב זי"ע שראה בעיניו החודרות את שניסו להסתיר, לא אבה להתייחס לדבריהם כלל וכלל. במילים חריפות השיב על ההצעה האווילית, כי אף אם יהיו כולם "הסבלים ומנקי האשפתות והמחראות אשר הם מבזים אותנו בהם", לעולם לא ימסרו את פינת יקרת זו לידי אנשי האליאנס התאבים לנפשות, וכל אחד יחסוך מפיתו על מנת להחזיק מקום תורה.

על כל גל שעבר

ביום י"ג באלול תרס"ט נפטר מרן רבינו יוסף חיים זת"ע, בהותירו את הקהל השבור יתום וממאן להתנחם. תלמידו המובהק, אותו גאון וקדוש שהיצר בצרת עמו, חש את עומק השבר פי כמה- מעתה נותר הוא ללחום מלחמתה של תורה לבדו. ביום השישי לשבעת ימי האבל נשא הרב אגסי דברי הספד. הייתה זו הפעם הראשונה בה נשא דרשה בפני ציבור גדול. "ודרושו לא היה דרוש של שגרה אלא הפליא את השומעים בעמקותו".

זמן קצר לאחר מכן, העמידו הקב"ה בניסיון נוסף- לאחר שהישיבה הלכה והתרחבה, נפטר הרב מאיר אליהו שהחזיקה על חשבונו, ומשפחתו שהסכימה בתחילה ללכת בדרך האב ולתמוך במפעל ההצלה של יהדות בגדד- לא המשיכה בכך לאורך זמן. קיום הישיבה- המענה היחיד למול פיתויי האליאנס- היה מוטל בספק.

אולם הרב אגסי לא אמר נואש. בשנת תרע"ב הוא הקים את אגודת "תומכי תורה", בראשה העמיד שבעה חברי הנהלה. האגודה פנתה ללב היהודי החם לתורה וקדושה, והצליחה לאסוף תרומות שהצטברו לסכומים נכבדים, מהם שילמה את משכורות המורים ופירנסה את תלמידי הישיבה, כמו שהובטח עם ייסודה.

תועלת מול נזק- או נזק מול תועלת?!

ואז, כשתלמוד התורה שהוחזק במסירות נפש עילאית כבר מנה למעלה מאלפיים תלמידים(!), קמו שוב אנשים אשר מלחמת הקודש היתה לצנינים בעיניהם, וכמו לא היו דברים מעולם- חזרו על אותה הצעה מתחסדת, המתיימרת "לפתור" את המצוקה הכלכלית של תלמוד התורה.

רבי שמעון אגסי לא עבר על הדברים בשתיקה. בדברים חוצבי להבות אש קודש שנשא בפני עדתו; העמיד בבהירות יסודית "זה לעומת זה", ולא הותיר מקום לספיקות ולהרהורים. מרגש ומעצים לקרוא את מילותיו הפשוטות והתקיפות, בהן שמט את הבסיס לכל אותן טענות שווא והבל:

"והנה יש איזה מבני עדתנו הקוראים תגר על מדרש ת"ת הנוכחי שיש בו קרוב ל2,500 תלמידים מרביתם בני עניים שמהם תצא תורה הבל בלא חטא. לאמור כי מדרש זה בולע הון רב מקופת הקהל וכמשא כבד הוא על הקהל משא לעייפה ואין התועלת שווה בנזק, שהיוצאים מבית זה מרביתם נושאי סבל ועומסי זבל על החמורים, מנקי בתי כסאות וכיוצא, עסקים נבזים ופחותים ללא כבוד לאומה וגם רחוקים מתועלת עצמם. וג"כ שאין בעסקים פחותים אלו לכלכל בני ביתם לחם לפי הטף. משא"כ תלמידים היוצאים מבי"ס האליאנס "האסכולה" היודעים כתב ולשונות העמים הנם מתפרנסים בכבוד...

"וא"כ טוב לנו למסור הנהלת בית מדרש זה ביד האליאנס ללמדם ספר ולשונות העמים וג"כ להסיר עול הכבד הזה מצוואר הקהל וגם לתועלת התלמידים עצמם לימים יבואו... <<

> "שאם ח"ו לא יישאר בקהל עדתנו רק הסבלים ומנקי האשפתות והמחראות אשר הם מבזים אותנו בהם, גם בזה נשא ונסבול צורכי בית המדרש הזה ולא נמסור נפשות יקרות ביד האליאנס ולהם להתייאש מזה ייאוש החלטי"

תלמידי "אגודת דורשי תורה" ההמשך של "אגודת תומכי תורה" בחצר ישיבת בית זליכה

חכמי בגדאד במרפסת ישיבת בית זילכה בשנת תר"ע

"ולא ידעו ולא יבינו שאדרבה הם מפסידים את הקהל הפסד בל ישוער מאחר שאין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תשב"ר, יען שהוא הבל שאין בו חטא. ואם הם רוצים לטמא את פי התשב"ר בחכמות חיצוניות ולשונות העמים, היכן הוא הבל שאין בו חטא, אין זה אלא הבל שיש בו חטא, המביא את בעליו לכפור בכל התורה כולה כמו שעינינו רואות... וא"כ אין לך הפסד גדול מזה ונמצא שעליהם יסוב המאמר התועלת אינה שווה בנזק... ואם אנחנו מוסרים את תשב"ר שהם עיקר מבטחנו בידי האליאנס במה נישא פנינו לפני אבינו שבשמים בעת צרותינו, הלא אבדנו כולנו אבדנו ח"ו.

"וצריכים הם לידע שעצה רעה זו שהם חושבים בלבבם לעשות לא תקום ולא תהיה. וכבר מימות גאון עוזנו "יוסף" עיננו מו"ר ועטרת ראשנו רי"ח הטוב זלה"ה הציעו מי שהציעו עצה זו מלפניו וחרד חרדה גדולה ועמד מרעיד על זה והרעים בקול גאונו..."

וכאן, הוסיף הרב אגסי משפט מצמרר, שעונה את התשובה הניצחת כנגד המסיתים והמדיחים שבכל הדורות, וראוי לו שייחרט בליבותנו לנצח:

"ועליהם לידע עוד שאם ח"ו לא יישאר בקהל עדתנו רק הסבלים ומנקי האשפתות והמחראות אשר הם מבזים אותנו בהם,"

נחזור שוב:

"שאם ח"ו לא יישאר בקהל עדתנו רק הסבלים ומנקי האשפתות והמחראות אשר הם מבזים אותנו בהם"-

כך, פשוט. גם אם נגיע למצב של "פשוט נבלה בשוק", גם אם האפשרות היחידה שתעמוד בפנינו תהיה המלאכה הבזויה ביותר-

"גם בזה נשא ונסבול צורכי בית המדרש הזה ולא נמסור נפשות יקרות ביד האליאנס".

כי את נשמתנו שחוצבה מתחת לכסא הכבוד, לא נמכור בעד שום הון שבעולם. על יהדותנו נשמור בכל מחיר.

"שאם ח"ו לא יישאר בקהל עדתנו רק הסבלים ומנקי האשפתות והמחראות אשר הם מבזים אותנו בהם, גם בזה נשא ונסבול צורכי בית המדרש הזה ולא נמסור נפשות יקרות ביד האליאנס. ולהם להתייאש מזה ייאוש החלטי".

בדרך התורה נלך!

"ואכן עוד הבעתי שם מחאה נמרצת על מה שלאחרונה שוטרים עצרו בחור ישיבה מישיבת "התפוצות" בהר ציון והניחו אותו בבית האסורים כאחרון העבריינים כביכול בתואנה של השתמטות מגיוס לצה"ל, וכל זה היות שבחר להמשיך ללמוד בישיבה בה למד, ובצבא לא אישרו לו את המשך ההסדר שהיה עימו המכונה הסדר "תורתו אומנותו", ואכן צווחתי שם ככרוכיא שזוהי שערוריה שאין לה אח ורע, ואכן והיה אם יחליטו בשלטון להמשיך להצר צעדם של לומדי התורה, אכן אורה באופן חד משמעי לקיים את מאמר חז"ל כפשוטו, שהווי גולה למקום תורה, ונגלה לצערנו לחו"ל.

"וגם כעת היטב חרה לי הדברים הנ"ל ששוב פעם רוצים להעלות לדיון את העניין של גיוס של בני הישיבות, וכבר נערכה פגישה משותפת של מר פרס עמי ועם הגרא"מ שך (שליט"א) ראש ישיבת פוניבז' ועם האדמו"ר מבלז שליט"א, והצהרנו מפורשות למר פרס, שוהיה אם יהינו להמשיך ולדבר על גיוס בני הישיבות ולערער את הסכם "תורתו אומנותו", עניין זה לא יעבור בשתיקה מצידנו, וניתן הוראה לכלל בחורי הישיבות שלא להתייחס כלל לשום הוראה שתצא מהממשלה בעניין. והבהרנו לו, שאם יגייסו חלילה בחורי ישיבות, ואפילו בחור בודד אחד, להווי ידוע שלא יהיה מצד הנציגים שלנו שום תמיכה ושיתוף פעולה..."

הקריאה הנוראה, הנוקבת, של מרן רבי עובדיה יוסף זיע"א ועימו עשרות רבנים וראשי ישיבות, ובראשם זקן המקובלים רבי יצחק כדורי זצוק"ל ומרן ראש הישיבה רבי שלום כהן זצוק"ל מפורסמת היטב ועודנה מהדהדת בליבות כולנו. המילים שהודגשו בשימת לב מיוחדת (כך במקור) באו להשיב באופן מוחלט על טענתם המצטדקת של המהרסים למיניהם - כביכול יש הבדל בין תלמיד ישיבה לשאינו לעניין הגיוס לצבא.

הטענה הזו, אכן, אינה חדשה. כבר אז מיהרו אותם מחטיאי הרבים "להבהיר" שכל כוונתם "לטובה", "לשם שמים", "לעזור" לבחורים חלשים...

הרב עובדיה הדף את טענתם הנלוזה כבר במילים הראשונות במכתבו זה, בהן תיאר את טענתם המגוחכת של המסיתים והמדיחים: "על גזירה כי באה ויסיתו אנשים מקצה המחנה בעלי דיעות משונות... לאמר להציל באנו תלמידי בית רבן שתורתם נעשית קרעים, לחגור כלי מלחמה ולהמיר עול ישיבה בעול צבא. ובחלקלקות לשון יפתו שעול בשר ודם -קצינים ומפקדים- יציל את פורקי עול תורה מן החטא".

בהמשך הדברים, עמד מרן על הדרך הנכונה בה יש לנהוג כלפי המתמודדים עם קשיים: "אשר אלו גם אלו, תחת לשכנם באהלי שם ולהלך לפי רוחם, את החלשים לעודד ולחפש את אשר יחסר לנפשותם סדרי לימוד המיוחדים להם, ואת החוטאים לקרב לחיי תורה... ביכרו להחניף למשנאי ד' בהווסדם יחד על ד' ועל תורתו וזוממים לקחת נפשות טהורות, ומסיתים להתגייס לצבא".

מרן זיע"א לא ראה בצבא מקום מתאים ל"יושבי הברזלים", ואף לא לעובדים בפיצריות ובקיוסקים. מי שדואג לעתיד בחורי ישראל באמת ובתמים, הורה לו מרן את הדרך - "לשכנם באהלי שם ולהלך לפי רוחם, את החלשים לעודד ואת החוטאים לקרב לחיי תורה"!

אני בוכה על כך שרוצים לגייס את בני הישיבות---!

הרב עובדיה לא כתב את מילותיו על סמך הבנה בעלמא. אלו אותיות שנחצבו מדם ליבו הטהור של מנהיג העדה, שעשרות בשנים כיתת רגליו מעיירה לעיירה, במטרה אחת: להשיב עטרה ליושנה "לשכנם באהלי שם"!

חיבתו ודאגתו העצומה לבני הישיבות הדירה שינה מעיניו פשוטו כמשמעו.<<

הוא לא יכל לסבול את המציאות הנוראה, בה קמים אנשים שקנו לעצמם דעות משונות וזרות לדעת תורה, ובכח הממון ושלל פיתויים אחרים מנסים להחריב את כל אשר בנה בעמל וביזע.

העדות המצמררת שנשמעה מפיה של כלתו של מרן, אשת בנו רבי משה יוסף שליט"א, מטלטלת כל לב יהודי:

בערוב ימיו הותקנה בחדרו, לבקשתו, מצלמה - על מנת לאפשר לבני הבית להשגיח על מצבו ולהיענות לקריאותיו. הרבנית הייתה אחראית גם למעקב אחר נשימותיו בלילה.

באחד הלילות התעוררה לקול בכי עז וקורע לב. על המסך ראתה את מרן יושב לבדו על המיטה ופונה בתפילה לקב"ה: "ריבונו של עולם, אבל מה אני רוצה? אני רוצה שילמדו את התורה הקדושה שלך! תעזור לי, תבטל את הגזרה הקשה הזאת על בחורי הישיבות!".

מרן בגודל כאבו וסערת רוחו לא יכל לעצור בדמעותיו, בכל עת שעלה נושא גיוס בני הישיבות וניתוקם מבית חייהם. כך סיפר בנו, הראשון לציון רבי יצחק יוסף שליט"א:

"כשאבא קרא בעיתון המודיע שנשלחו 3,000 צווי גיוס לבני ישיבות (היה זה לאחר פקיעת חוק טל), הוא פרץ בבכי, וכמה שניסינו להרגיע אותו לא עזר, הוא המשיך לבכות ולהצטער על כך".

נכדו, הרה"ג ר' יעקב ששון שליט"א העיד כי בשנותיו האחרונות של מרן, "היו פעמים רבות בהם מרן התחיל לבכות פתאום באמצע לימודו, שאלנו אותו למה הרב בוכה, וענה- אני בוכה על כך שרוצים לגייס את בני הישיבות!".

המכתב המפורסם לא בא בחלל ריק. לא היתה זו הפעם הראשונה בה הודיע מרן את דעתו הברורה, דעת תורה, בנוגע לגיוס בני הישיבות היל"ת. הרב עובדיה השמיע דעתו בתקיפות רבה בכל עת שהנושא עלה- ולא רק בכרוז ציבורי. גם במכתבים שמועלו לאנשים פרטיים בנסיבות שונות, פרש מרן את דאגתו העצומה מכל בדל של שינוי בהסדר הקיים, ומכל ניסיון לגייס בחורים מעולם התורה - הגם שאינם לומדים בישיבות. כך נמצא מכתב ששלח מרן זיע"א לרב הכותל בזמנו, הרב מאיר יהודה גץ זצ"ל- שנים ארוכות קודם למכתב המפורסם. התאריך הרשום בראש המכתב שהוקלד במכונת כתיבה על הבלנק הרשמי: כ"ה ניסן תשל"ח.

וכה כתב מרן זיע"א:

"בהמשך לשיחתנו אמש... וצריך לתת את הדעת שבחורי ישיבות אין מקומם לשרת בצה"ל. והגם שישנם בחורים שאינם במסגרת מסודרת בישיבה כלשהי, אעפ"כ מקומם הוא לא בשורות הצבא, ולזות שפתיים לומר ההיפך".

הבה וניקח את מילותיו של מרן, ונתבונן בהן. "בחורי ישיבות אין מקומם לשרת בצה"ל", קובע מרן - כמובן מאליו. אבל הוא לא הסתפק בכך ולא הותיר מקום לפרשנויות וסילופים: מיהם "בחורי הישיבות"? האומנם נכללים בהם אך ורק אלו שזכו לשבת בבית ד' ולהתענג על התורה?

"והגם שישנם בחורים שאינם במסגרת מסודרת", התבטא מרן. כן, למרבה הצער חלק מבחורי הישיבות לא זכו למצוא את מקומם ונמצאים לעיתים בלי מסגרת

> **"אני נמצא בצער, באבל, בני היה איש חמודות, איש יקר מאד, ואני בצער. אבל יותר מהכל צערי על הדבר הזה - הצער של הישיבות!"**

מסודרת. ישנם שמתמודדים עם פיתויי היצר וקשיים שונים, ונודדים מישיבה לישיבה, מעבודה זו או אחרת לישיבת בטלה וחוזר חלילה - אך עדיין נכללים הם תחת הכותרת "בחורי הישיבות"! עדיין שייכים הם לעולם התורה! כל עוד עיניהם נשואות לשם, הינם חלק בלתי נפרד מהציבור החרדי - ועלינו מוטלת החובה הקדושה לסייע להם להתחזק ולשוב! וברור ומובן מאליו, "מקומם הוא לא בשורות הצבא, **ולזות שפתיים לומר ההיפך**"!

בשום פנים ואופן!

תלמידו הוותיק של מרן שנפטר בשבועות האחרונים, הרב מנחם בקשי זצ"ל, שיתף פעמים רבות בסיפורו האישי המרגש, על הצלתו משבי הצבא - כבחור העובד לפרנסת משפחתו. נביא את הסיפור במילותיו שלו:

"בבחרותי בשנת תשי"א עלינו לארץ מאפגניסטן... הייתי עובד במשך היום בדפוס ובערב הייתי הולך לשיעור של מרן בבית הכנסת "שאול צדקה".

"לאחר תקופה קיבלתי לביתי צו גיוס ולא ידעתי מה לעשות, לא רציתי ללכת לצבא כי ידעתי שזה מקום לא טוב ומתקלקלים שמה, אבל מכיוון שהייתי עובד ולא למדתי בישיבה לא יכלתי לקבל דחיה של בן ישיבה. הלכתי אל הרב ואמרתי לו אני יהודי חרדי שרוצה להמשיך לשמור תורה ומצוות כמו שצריך ולא רוצה ללכת לצבא, מה אני אעשה? הרב אמר לי **שבשום פנים ואופן לא אלך להתגייס לצבא**, ובירך אותי כמה ברכות שאנצל מהם. ואמר לי תלך גם לגאון החזון אי"ש שיברך אותך.

"בחול המועד סוכות נסענו לחזון אי"ש (יחד עם ידידו שהסתבך אף הוא עם הצבא)... אמרתי לו שיש לי צו גיוס ואני יהודי חרדי ולא רוצה ללכת לצבא, אבל אני עובד כל היום ולומד בערב ואין לי אפשרות להשיג דיחוי. אמר לי החזון אי"ש שלוש מילים: "**אל תלך, ותצליח**".

בסופו של דבר הצליח הרב בקשי להשיג פטור באופן אחר, וברכתם של גדולי התורה עמדה לו כאשר לאחר כמה שנים הצבא ניסה לערער על הפטור ולגייס אותו שוב, ולא עלה בידם.

הצער הגדול של מרן

בחורים רבים ניצלו מגיוס לאחר שמרן התערב לטובתם באופן אישי. נושא זה טרד את מנוחתו יומם ולילה, ואף בעת אבל, כשישב שבעה על בנו בכורו הגאון רבי יעקב יוסף זצ"ל וצערו היה גדול מנשוא - דיבר קשות עם ראש הממשלה שבא לנחמו, על כך שהעז לגעת בעולם התורה. כשניסה ראש הממשלה להעביר נושא, ואמר לו "אתה עכשיו בצער, באתי לנחם אותך"; השיב לו מרן בחדות: "אני נמצא בצער, באבל, בני היה איש חמודות, איש יקר מאד, ואני בצער. **אבל יותר מהכל צערי על הדבר הזה - הצער של הישיבות!**".

>>

"הגאון החזון אי"ש נפטר בעיצומה של המלחמה על גיוס הבנות לצבא... ואמרו אז שכאן בעולם הזה הוא לא הצליח, עלה למעלה ושם הוא הצליח, וב"ה ביטלו את הגזירה של גיוס בנות. ואני אומר, כאן בעולם הזה מרן נלחם ממש עד ימיו האחרונים על גיוס בחורי הישיבות. באו אליו כמה שרים לבקרו בבית החולים, והיו לו כאבים וייסורי תופת, ובחודשים האחרונים היה בעל ייסורים ממש, וכשבאו לבקר אותו על מה הוא דיבר איתם? על גיוס בחורי הישיבות. על האברכים, זה מה שהדאיג אותו. כנראה ראה שהוא לא מצליח כאן בעולם הזה, עלה למעלה ושם הוא ייאבק על הגזירה הזאת"

עובדיה יוסף

הראשון לציון רבי יצחק יוסף שליט"א אף התבטא בקובץ "מגיד הרקיע" (ח"ב ס' ל'), כי מרן עלה ללחום את מלחמת עולם התורה מהשמים! - "הגאון החזון אי"ש נפטר בעיצומה של המלחמה על גיוס הבנות לצבא... ואמרו אז שכאן בעולם הזה הוא לא הצליח, עלה למעלה ושם הוא הצליח, וב"ה ביטלו את הגזירה של גיוס בנות. ואני אומר, כאן בעולם הזה מרן נלחם ממש עד ימיו האחרונים על גיוס בחורי הישיבות. **באו אליו כמה שרים לבקרו בבית החולים, והיו לו כאבים וייסורי תופת**, ובחודשים האחרונים היה בעל ייסורים ממש, **וכשבאו לבקר אותו על מה הוא דיבר איתם? על גיוס בחורי הישיבות.** על האברכים, זה מה שהדאיג אותו. כנראה ראה שהוא לא מצליח כאן בעולם הזה, עלה למעלה ושם הוא ייאבק על הגזירה הזאת".

אף הגאון רבי יורם מימון שליט"א ראש ישיבת תורת משה, סיפר: "ואף עתה בכל חודשי חייו האחרונים נשא את כל משא עולם התורה על שכמו, וכמה כאב ליבו הטהור על גזירת הגיוס על עולם התורה, ולא נח ולא שקט **ובכל הזדמנות שאל את קרוביו: "מה עשית היום למען גזירת הגיוס?"**... רבינו מסר נפשו על גזירת גיוס בנים עד שיצאה נשמתו הקדושה בטהרה. אוי לנו כי פנה היום כי נטו צללי ערב ואנשי אמנה אבדו".

"אתה אלוקים תורידם לבאר שחת"!

כמה כאב מרן את כאבם של בני הישיבות. מה גדולה החרדה שאחזה בו כששמע כי יש כאלו שבאמתלאות שונות משכנעים בחורים יקרים שעליהם להתגייס לצבא! הוא בער כאש להבה, והתבטא בחריפות נוראה:

"**יש כאלה רשעים ששמו עיניהם על בני הישיבות שלנו, לבטל אותם מהתורה הקדושה.** הקב"ה יפר עצתם ויקלקל מחשבותם, עוצו עצה ותופר דברו דבר ולא יקום כי עמנו קל. ויקוים בהם הפסוק "**שפוך עליהם זעמך וחרון אפך ישיגם, תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי ד'**", "**אתה אלוקים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך**".

"וכידוע חוליו האחרון של מרן מלכא זצ"ל הכביד מאז שהחלו לדבר על גיוס בחורי הישיבות," העיד הרה"ג ר' אליהו כהן שליט"א מח"ס מעדני מלך, "**והדבר לא נתן לנפשו הטהורה מנוח ושלוה, וכוחותיו הלכו ועזבוהו מיום ליום, כשהוא**

מדבר באזני כל מי שהיה ביכלתו למנוע את הגזירה המרה הזו... ולבקשתו נוספה בכל תפילה תפילת "אבינו מלכנו" אחרי חזרת הש"ץ, להעתיר בעד ד' להעביר את רוע הגזירה אשר למרבה הבושה והכלימה נגזרה בשיתוף אנשים חטאים אלה הקוראים לעצמם דתיים, שנתחברו לרשע העורב כמותם, לא יאבה ד' סלוח להם".

בדרשתו בבית הכנסת מוסאיוף במוצ"ש פרשת ויחי תשס"א, העיד הגאון הגדול רבי בן ציון מוצפי שליט"א:

"אני אישית הייתי אצל כמה מגדולי ישראל ובראשם מרן הגר"ע יוסף (שליט"א), וראיתי איך שהוא קפץ כל כולו ורתח, היה כלפיד אש בוער כששמע את הסיפור על הנח"ל מה שקורה שם... ראיתי את השלהבת קודש, לקחתי את הנייר (עם המכתב המפורסם משנת תשס"א) ונישקתי את חתימת ידו, לא התביישתי, והיו איתי עוד משלחת של רבנים, כל כך ראיתי את האש בוערת בקרבו, מה זה אהבת ישראל, מה זה דאגה לעתידו של עם ישראל!".

אחד הרבנים שעוסק בחינוך ילדי ישראל ופעל רבות בתקופה ההיא להציל את הנוער, סיפר כי היו כאלה שבעזות מצח ניסו "לשכנע" את מרן זיע"א "לחזור בו" מחתימתו על המכתב, אך ללא הועיל:

"בעקבות השפעתו הרבה של המכתב, ניסו ראשי הנח"ל להביא אל מרן כל מיני אנשים שטענו באזני מרן שהנח"ל מיועד להציל את אותם בחורים מקולקלים, אך מרן לא הסכים לשמוע אליהם בשום פנים. מרן אף סייע לנו במקרים רבים לשכנע בחורים באופן אישי שלא ללכת לנח"ל, הוא היה מחזק את הבחורים ומשפיע עליהם שלא ילכו לשם... אני זוכר שהיה בחור שטען בפני מרן "אבל אני בכל מקרה לא לומד!" ומרן אמר לו "אף על פי כן, גם אם לא תלמד אל תתגייס!".

תורתו אומנותו, ללא עוררין וללא הבדל גיל או ישיבה!

בז' בסיון תשד"מ, כתב מרן אל הגאון רבי אברהם אבידן שליט"א, "אודות מה שציטטו ברדיו בכנס שערכה ישיבת "אור החיים" לעם שבשדות בעיר נהריה את הכרזתי בפה מלא במעמד רב העיר... **שכל זכותנו וקיומנו בארץ ישראל הינה אך ורק בזכות אברכי הכוללים ובחורי הישיבות הקדושות אשר שמים לילות כימים בלימוד תורתנו הקדושה אשר היא לנו סם חיים, זהו אמת לאמיתה!"**

> **"ריבונו של עולם, אבל מה אני רוצה? אני רוצה שילמדו את התורה הקדושה שלך! תעזור לי, תבטל את הגזרה הקשה הזאת על בחורי הישיבות!"**

בהמשך כותב מרן על מחאה שקיים כדת של תורה על מעצר של בחור יקר שהסתבך ולא קיבל דיחוי מהצבא, ומדגיש שאם ימשיך השלטון בדרך נלוזה זו ויתנכל ללומדי התורה - יורה לצאת מהארץ ולגלות לחו"ל!

"ואכן עוד הבעתי שם מחאה נמרצת על מה שלאחרונה שוטרים עצרו בחור ישיבה מישיבת "התפוצות" בהר ציון והניחו אותו בבית האסורים כאחרון העבריינים כביכול בתואנה של השתמטות מגיוס לצה"ל, וכל זה היות שבחר להמשיך ללמוד בישיבה בה למד, ובצבא לא אישרו לו את המשך ההסדר שהיה עימו המכונה הסדר "תורתו אומנותו", **ואכן צווחתי שם ככרוכיא שזוהי שערוריה שאין לה אח ורע, ואכן והיה אם יחליטו בשלטון להמשיך להצר צעדם של לומדי התורה, אכן אורה באופן חד משמעי לקיים את מאמר חז"ל כפשוטו, שהווי גולה**<<

למקום תורה, ונגלה לצערנו לחו"ל. ועל אף הביקורת שיש עלי - אני על משמרתי אעמודה ולא אחזור בי בשום אופן.

היטב חרה לי!

במכתב פרטי משנת תש"ן, כתב מרן זיע"א בסערת רוח על "מה שדיברו בעת האחרונה כמה בכירי מערכת הביטחון ומספר ח"כים בכנסת הרוצים להביא הצעה במושב הבא בכנסת שיבוטל הסדר "תורתו אומנותו" לבחורי הישיבות עפ"ל". מרן גילה במכתבו על הפעולות שעשה על מנת למנוע כל פגיעה בהסדר הדיחוי לבני הישיבות, וקבע **כבר אז, לפני שלושים ושבע שנים!!** כי באם ינסו לערער ולפגוע במעמד "תורתו אומנותו" יורה לכלל בחורי הישיבות להתעלם מהוראות הממשלה בעניין זה:

"הנה כבר בזמנו בשנת תשל"ז הועלתה הצעה בועידת המפלגה הדתית בעניין גיוסם של בחורי הישיבות לצבא, ופניתי למר שמעון פרס שכיהן אז כשר הביטחון וביקשתי ממנו שיעמוד איתן נגד ההצעה הנ"ל, ואכן כן, מר פרס דיבר נגד דבר חמור זה בישיבת הממשלה וההצעה ירדה מסדר היום.

"וגם כעת היטב חרה לי הדברים הנ"ל ששוב פעם רוצים להעלות לדיון את העניין של גיוס של בני הישיבות, וכבר נערכה פגישה משותפת של מר פרס עמי ועם הגרא"מ שך (שליט"א) **ראש ישיבת פוניבז' ועם האדמו"ר מבלז שליט"א, והצהרנו מפורשות למר פרס, שוהיה אם יהינו להמשיך ולדבר על גיוס בני הישיבות ולערער את הסכם "תורתו אומנותו", עניין זה לא יעבור בשתיקה מצידנו, וניתן הוראה לכלל בחורי הישיבות שלא להתייחס כלל לשום הוראה שתצא מהממשלה בעניין. והבהרנו לו, שאם יגייסו חלילה בחורי ישיבות, ואפילו בחור בודד אחד, להווי ידוע שלא יהיה מצד הנציגים שלנו שום תמיכה ושיתוף פעולה..."**

הנה כי כן, רעיון ההתעלמות מצווי הגיוס וניתוק הקשר עם הממשלה כתגובה לניסיון המחוצף לפגוע בהיכלי התורה - אינו חדש.

קברניטי עולם התורה בדעתם הרחבה ובליבם הנושא את כלל ישראל, התוו לנו את הדרך והורו את דרכי הפעולה: כאשר מנסים לגעת בעולם הישיבות- התשובה היא "לא" רבתי!! כאשר מעזים לשלוח צווי גיוס לבחורים חרדיים- מגיבים בהתעלמות מוחלטת! כאשר מטילים סנקציות מרושעות על לומדי התורה- תשובתנו הבטוחה היא- "לא מפיכם אנו חיים!"

לא ניתן לשקר לכסות ארץ.

לא ננוח למסך הערפל והטשטוש שמפוזר ביד מזיד לבלבל אותנו.

ממשיכים בדרכו של מרן, נענים לדמעותיו, שומרים על עולם התורה בשלמותו!

"וצריך לתת את הדעת שבחורי ישיבות אין מקומם לשרת בצה"ל. והגם שישנם בחורים שאינם במסגרת מסודרת בישיבה כלשהי, אעפ"כ מקומם הוא לא בשורות הצבא, ולזות שפתיים לומר ההיפך"

אזהרה חמורה

ממשרינו ורבינו מרכז הדור מרן רבי עובדיה יוסף זצוק"ל

ומסיתים להתגייס לצבא

לכן הננו להזהיר באזהרה חמורה

לבל יתפתה שום תלמיד ושום שומר תורה ומצוות

גם אם אינו במסגרת לימודים

ואל המסיתים נקרא, הרפו ידיכם!

אני חומה

אגודת בני הישיבות

עריכה: הרב יעקב טולדנו, הרב נתנאל קדוש
כתבים: שלום צוברי, עקיבא כהן, אליהו אזולאי
תגובות ויצירת קשר/ועדה רוחנית: a023132140@gmail.com

לייעוץ וסיוע משפטי: 02-9940030

התבונה - גליון סיכום מאת אגודת בני הישיבות לחיזוק ורוממות קרנם של בני הישיבות